

WPROWADZENIE

Realizując ustalenia Ustawy o Zagospodarowaniu Przestrzennym z dnia 7 lipca 1994 roku (tekst jednolity Dz.U. Nr 15 z 1999r., poz. 139, wraz z późniejszymi zmianami) Rada Gminy w Jasienicy podjęła uchwałę Nr XXIX/190/98 w dniu 23 kwietnia 1998 roku o przystąpieniu do sporządzenia „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Jasienica” celem określenia właściwej polityki przestrzennej gminy.

W drodze publicznego przetargu Zarząd Gminy powierzył przygotowanie STUDIUM zespołowi z Przedsiębiorstwa Zagospodarowania Miast i Osiedli „TEREN” Spółka z o.o. w Łodzi.

W pierwszym etapie prac nad STUDIUM problematyka opracowania była rozszerzona o elementy strategii rozwoju gminy. W wyniku decyzji Zarządu Gminy Strategia Rozwoju sporządzona została w formie dodatkowego elaboratu.

Wykonując powyższe opracowanie starano się wykorzystać dotychczasową wiedzę i doświadczenie płynące z dorobku planistycznego tego regionu oraz uwzględnić sytuację wynikającą z procesu transformacji polityczno-gospodarczej.

FAZA WSTĘPNA

I. ZAŁOŻENIA WEJŚCIOWE

I.1. Podstawowe informacje

1. Pojęcie „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy” wprowadzone zostało ustawą o zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 7 lipca 1994 roku (tekst jednolity Dz.U. Nr 15 z 1999r., poz. 139, wraz z późniejszymi zmianami).

W art. 6 ust. 1 ww. ustawy stwierdzono „W celu określenia polityki przestrzennej gminy, rada gminy podejmuje uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, zwanego dalej „studium”.

2. „STUDIUM” zostało uznane (w cytowanej ustawie) za element miejscowego planowania przestrzennego, w ramach którego wyodrębniono podział zadań pomiędzy „STUDIUM” a plan miejscowy.

Na podstawie ustawy przyjmuje się, że ogólnym celem opracowywanych „studiów” jest sformułowanie lokalnej polityki przestrzennej wpisanej w politykę przestrzenną państwa, zaś celem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego ustalenie warunków zabudowy i zagospodarowania terenów służących realizacji określonej polityki przestrzennej gminy.

Zarząd Gminy zobowiązany jest do badania spójności rozwiązań każdego z projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wykonywanego dla obszaru gminy lub jej fragmentu z „polityką przestrzenną gminy określoną w studium ...” (Dz.U. Nr 111, poz. 726 z 1997r.).

3. Pomimo, że „STUDIUM” jest zadaniem własnym gminy, że uchwała je Rada Gminy, nie jest ono „przepisem gminnym i nie stanowi podstawy wydania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu” (według art. 6 ust. 7 cytowanej ustawy).

4. „STUDIUM” stanowi tzw. akt kierownictwa wewnętrznego. Jego ustalenia obowiązują zarówno Radę Gminy, Zarząd Gminy, jak i organy i jednostki Radzie podlegające. „STUDIUM” nie ma jednak mocy obowiązującej w stosunku do podmiotów samodzielnie gospodarujących na obszarze gminy.
Ranga formalna uchwalonego „STUDIUM” jest jednak bardzo duża w stosunku do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wykonywanych w następstwie realizacji „STUDIUM”, a także w stosunku do działań Rady, Zarządu i instytucji im podległych, które dotyczą gospodarki przestrzennej w gminie.
Decyzje Rady podejmowane w trybie jej uchwał nie mogą bowiem być wzajemnie sprzeczne czy niespójne. W związku z tym, że niemal wszelkie działania związane z rozwojem i przekształceniami gminy mają swoje reperkusje przestrzenne przyjmuje się, że „STUDIUM” wiąże się bezpośrednio nie tylko z gospodarką przestrzenną ale i z ogólną strategią rozwoju gminy traktowaną kompleksowo.
5. „STUDIUM” jako dokument przyjmowany uchwałą Rady Gminy podlega nadzorowi Wojewody co do zgodności z prawem.
6. W „STUDIUM” pod pojęciem rozwoju gminy Jasienica rozumie się przede wszystkim procesy związane z: wykorzystaniem walorów położenia gminy, zainwestowania i użytkowania jej terenów dla kształtowania korzystnych warunków zamieszkania i aktywności gospodarczej; przeciwdziałaniem (także i poprzez politykę przestrzenną) degradacji środowiska przyrodniczego i kulturowego; podnoszeniem (także i poprzez politykę przestrzenną) standardów cywilizacyjnych gminy, jej sprawności funkcjonalnej - w konkluzji warunków życia w gminie, jej wizerunku, walorów w marketingu terytorialnym.
7. W drodze przetargu, Zarząd Gminy powierzył przygotowanie „STUDIUM” zespołowi z Przedsiębiorstwa Zagospodarowania Miast i Osiedli „TEREN” Sp. z o.o. z Łodzi działającemu pod kierunkiem generalnego projektanta mgr. Kazimierza Balda.

I.2. Powiązanie polityki przestrzennej samorządu terytorialnego z polityką przestrzenną państwa

1. Realizując ustalenia ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym z 1994 roku (wraz z późniejszymi zmianami) – Rada Gminy Jasienica podjęła uchwałę o przystąpieniu do sporządzania „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Jasienica celem określenia właściwej polityki przestrzennej gminy”.
2. Zgodnie z art. 6 ust. 2 sporządzającym „STUDIUM” jest zarząd gminy (w tym przypadku Zarząd Gminy Jasienica). Konsekwencją tego przepisu jest fakt, że „STUDIUM” reprezentuje najpierw politykę przestrzenną Zarządu a następnie uchwalone - stanowi zapis polityki przestrzennej gminy.
3. W niniejszym „STUDIUM” uznaje się, że celem polityki przestrzennej Gminy Jasienica jest ukierunkowywanie procesu podnoszenia jakości życia mieszkańców i poziomu funkcjonowania gminy poprzez ocenę i wykorzystywanie terytorialnych warunków dla jej rozwoju (rozumianego zgodnie z treścią pkt. I.1.6.).
4. W konsekwencji niezbędnym stało się sprecyzowanie zasad, na jakich powinny przebiegać procesy związane ze zmianami w zagospodarowaniu obszaru gminy w nawiązaniu do podstawowych istniejących i spodziewanych uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych.

Działalność decyzyjna (w tym przypadku zmierzająca do zmiany w fizycznym zagospodarowaniu obszaru) nie licząca się z uwarunkowaniami wynikającymi między innymi z dziedziny środowiska przyrodniczego, kulturowego, powiązań infrastrukturalnych, stanu zagospodarowania urbanistycznego, rysujących się tendencji gospodarczych i społecznych w wymiarze lokalnym i ponadlokalnym, prowadzić może do regresu w zagospodarowaniu i funkcjonowaniu gminy, nie wykorzystania potencjalnych szans rozwojowych.

5. Ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym w art. 55 stanowi, że „w celu określenia podstaw i kierunków polityki przestrzennej państwa naczelne organy administracji państwowej oraz wojewodowie prowadzą analizy i studia oraz opracowują koncepcje i sporządzają programy odnoszące się do obszarów i zagadnień odpowiednio do potrzeb i celów podejmowanych prac”.

Zastrzeżono, że „Kształtowanie polityki przestrzennej państwa oraz koordynacja programów o znaczeniu ponadlokalnym dla realizacji celów publicznych należy do zadań właściwych naczelnym i centralnym organom administracji państwowej oraz wojewodów” (art. 4.2.).

6. Z kolei w art. 6-tym ust. 1 ustalono, że „W celu określenia polityki przestrzennej gminy, rada gminy podejmuje uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, zwanego dalej „studium” z tym, że w ustępie drugim ustawodawca zastrzega, że „Zarząd gminy sporządza studium uwzględniając uwarunkowania, cele i kierunki polityki przestrzennej państwa na obszarze województwa”.

Stąd wniosek, że rada gminy nie ma pełnej swobody przy ustalaniu treści swego studium, że musi uwzględnić cele i kierunki polityki państwa na terenie województwa.

7. Zgodnie z zapisami szczegółowymi ww. ustawy (oraz ustaw wprowadzających od 1.1.1999 roku nowy podział terytorialny kraju i nowe kompetencje władz różnych szczebli) polityka przestrzenna państwa formułowana jest w układzie rządowym i samorządowym w odniesieniu do poziomu krajowego, wojewódzkiego, gminnego. Pewne jej aspekty dotyczą także poziomu powiatowego.

8. Mając na uwadze powyższe rozważania uznano, że jest koniecznym, by „STUDIUM” określało politykę przestrzenną Gminy Jasienica uwzględniającą z jednej strony koncepcją polityki przestrzennej państwa, a z drugiej strony współtworzyło tę politykę poprzez formułowanie w stosunku do niej zapisów wynikających z materiałów „STUDIUM”.

W wypadku zaistnienia sprzeczności musi dojść do procesów negocjacyjnych.

9. Realizacja założeń (przedstawionych powyżej) wywiera, w sposób oczywisty, wpływ na problematykę i tryb opracowania „STUDIUM”.

I.3. Przyjęty tryb opracowania „STUDIUM”

1. Ustawa w bardzo ograniczonym zakresie określa tok prac nad sporządzaniem „studium”, a także i jego formę koncentrując się przede wszystkim na zakresie jego problematyki. Ustawowy tok opracowania to: wymóg uchwały rady gminy o przystąpieniu do sporządzania „studium”, konieczność jego przedłożenia do zaopiniowania organom, o których mowa w art. 18 ust. 2 pkt. 4 cytowanej ustawy (tzn. organom i instytucjom, które uzgadniają plan miejscowy) oraz uchwalenie „studium” przez radę gminy.
2. Ze względu na znaczenie „STUDIUM” dla kształtowania a następnie realizacji polityki przestrzennej gminy Jasienica, a szerzej także i strategii jej rozwoju, przyjęto rozszerzony (w stosunku do ogólnych sformułowań ustawy) tryb prac nad „STUDIUM”.
3. Rozszerzony tryb prac dotyczy partycypacji społecznej w formułowaniu treści „STUDIUM”. W ustawie udział społeczności lokalnej praktycznie ogranicza się do końcowej fazy prac nad sporządzeniem „STUDIUM” – opiniowania i uchwalania.
4. Udział przedstawicieli społeczeństwa (a w tym głównie członków Komisji Rady Gminy) uznano za niezbędny, w trakcie omawiania zasadniczych problemów rozwoju i kształtowania przestrzennego gminy i jej związków zewnętrznych.
5. Uznano, że rozszerzony udział społeczności lokalnej w trakcie konkretyzowania zapisu „STUDIUM” to forma:
 - * uspołecznienia procesów związanych z zagospodarowaniem przestrzennym gminy (a więc wpływania społeczności lokalnej na te procesy, artykułowania jej problemów, propozycji, zastrzeżeń, większa z nimi identyfikacja);

- * mobilizacji opinii społecznej wokół spraw związanych z rozwojem gminy, jej przekształceniami, wykorzystywaniem i ochroną przyrodniczych, kulturowych i innych wartości gminy;
- * dialogu, negocjacji dochodzenia do niezbędnych kompromisów;
- * rozpoznawania istotnych problemów gospodarki gminy.

I.4. Przyjęta problematyka „STUDIUM”

1. Zgodnie z zapisem ustawowym (art. 6 ust. 4 i 5) w „STUDIUM” skoncentrowano się przede wszystkim na dwóch podstawowych zagadnieniach:
 - * ustaleniu stanu zagospodarowania i funkcjonowania gminy, występujących uwarunkowań jej rozwoju z punktu widzenia gospodarki przestrzennej;
 - * sformułowaniu kierunków polityki przestrzennej gminy ułatwiającej jej rozwój.
2. Każdy z wyżej wymienionych elementów wymaga skompletowania materiałów źródłowych, przetworzenia ich na potrzeby wynikające ze specyfiki „STUDIUM”, określenia syntetycznych wniosków do uwarunkowań rozwoju i formułowania kierunków polityki przestrzennej gminy.
3. Analiza uwarunkowań rozwoju stanowi jedną z podstawowych faz prac nad „STUDIUM” ponieważ:
 - * zwracając uwagę zarówno na pozytywne jak i negatywne elementy zagospodarowania gminy, jej funkcjonowania, warunki naturalne, zaszczości historyczne itp. służy określeniu koncepcji rozwojowych i formułowaniu zasad zagospodarowania przestrzeni gminy;
 - * przedstawiając uporządkowany obraz gminy zarówno w ujęciu analitycznym jak i syntetycznym stwarza warunki dla wykorzystywania informacji przy podejmowaniu rozstrzygnięć (przez władzę lokalną) dotyczących np. kierunków rozwoju gminy, specjalistycznych programów związanych np. ze środowiskiem przyrodniczym, komunikacją, infrastrukturą techniczną, aktywnością gospodarczą itp.

4. Uznano za celowe dokonanie analizy i oceny uwarunkowań wpływających na kierunek rozwoju wyodrębniając w nich dwa podstawowe nurty:
 - * zewnętrznych uwarunkowań rozwoju;
 - * wewnętrznych uwarunkowań rozwoju.
5. Do nurtu uwarunkowań zewnętrznych przyjęto (ogólnie rzecz ujmując) zależności wynikające z: położenia gminy w regionie i jej różnorodnych związków zewnętrznych (przyrodniczych, komunikacyjnych, wybranych elementów społecznych, gospodarczych itp.), przewidywanych zmian i tendencji kształtowania strategii rozwoju społeczno-gospodarczego i przestrzennego na szczeblu centralnym i wojewódzkim.
6. Do nurtu uwarunkowań wewnętrznych przyjęto (ogólnie rzecz ujmując) zależności wynikające z: dotychczasowych procesów urbanizacyjnych (a w tym przeznaczenia terenów, wartości użytkowej i technicznej zainwestowania), stanu i zróżnicowania walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego, stopnia ich zagrożenia, rolniczej przestrzeni produkcyjnej, wyrażanych poglądów i ustaleń dotyczących rozwoju gminy.
7. Uznano, że materiały analityczne powinny być przetworzone na potrzeby „STUDIUM” w takiej formie i zakresie, by uzyskać syntetyczną ocenę zainwestowania i użytkowania terenów gminy z uwzględnieniem zachodzących procesów realizacyjnych i projektowych, tzn. wraz z wyartykułowaniem poglądów na koncepcję przeobrażeń gminy.
8. Uznano, że materiał diagnostyczny powinien określić przesłanki:
 - * ustalenia rodzaju i miejsca występowania ewentualnych konfliktów w użytkowaniu terenu, zainwestowaniu i funkcjonowaniu gminy;
 - * j.w. ewentualnych barier rozwojowych;
 - * j.w. walorów rozwojowych gminy;
 - * dokonania wyboru preferencji rozwojowych.

9. Przyjęto, że faza koncepcyjna „STUDIUM” dotycząca kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, jej polityki przestrzennej powinna obejmować zbiór uzupełniających i wzajemnie przenikających się informacji dotyczących przede wszystkim:
- * wielorakich uwarunkowań rozwoju gminy obejmujących przede wszystkim analizę:
 - stanu, walorów, zagrożeń i preferencji dla lokalizacji działalności związanej z rozwojem gminy w zakresie:
 - środowiska przyrodniczego;
 - środowiska kulturowego;
 - układu komunikacyjnego;
 - infrastruktury komunalnej;
 - * stanu zainwestowania gminy i stopnia trwałości jej struktur przestrzennych;
 - * założeń strategii rozwoju gminy wynikających z uwarunkowań zewnętrznych, diagnozy stanu gminy, dynamiki i warunków przemian, opracowań koncepcyjnych;
 - * polityki przestrzennej gminy, a w tym między innymi:
 - przyjęcia zasady zrównoważonego rozwoju;
 - określenia obszarów strategicznych dla interesów gminy;
 - określenia przedmiotu współdziałania z gminami sąsiednimi;
 - * kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy głównie poprzez:
 - określenie elementów wymaganych ustawą o zagospodarowaniu przestrzennym w art. 6 pkt. 5 a w tym: obszarów objętych różnorodnymi formami ochrony, zabudowanych i wskazanych do różnorodnych form przekształceń, kierunków rozwoju komunikacji i innych rodzajów infrastruktury technicznej, obszarów wymagających opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
 - analizę stanu, walorów, zagrożeń i preferencji dla lokalizacji działalności związanej z rozwojem gminy wynikającą z rozpoznania środowiska przyrodniczego i kulturowego.

10. Mając na uwadze, że „STUDIUM” ma do spełnienia różnorodne zadania, uznano że powinno ono przyjąć formę elaboratu składającego się z:

- * zapisu przedstawionego w formie uchwały Rady Gminy Jasienica;
- * Raportu zawierającego istotne elementy diagnozy stanu, uwarunkowań rozwoju oraz określenie polityki przestrzennej gminy (w tym zasad wdrażania ustaleń „STUDIUM”);
- * dokumentacji „STUDIUM”.

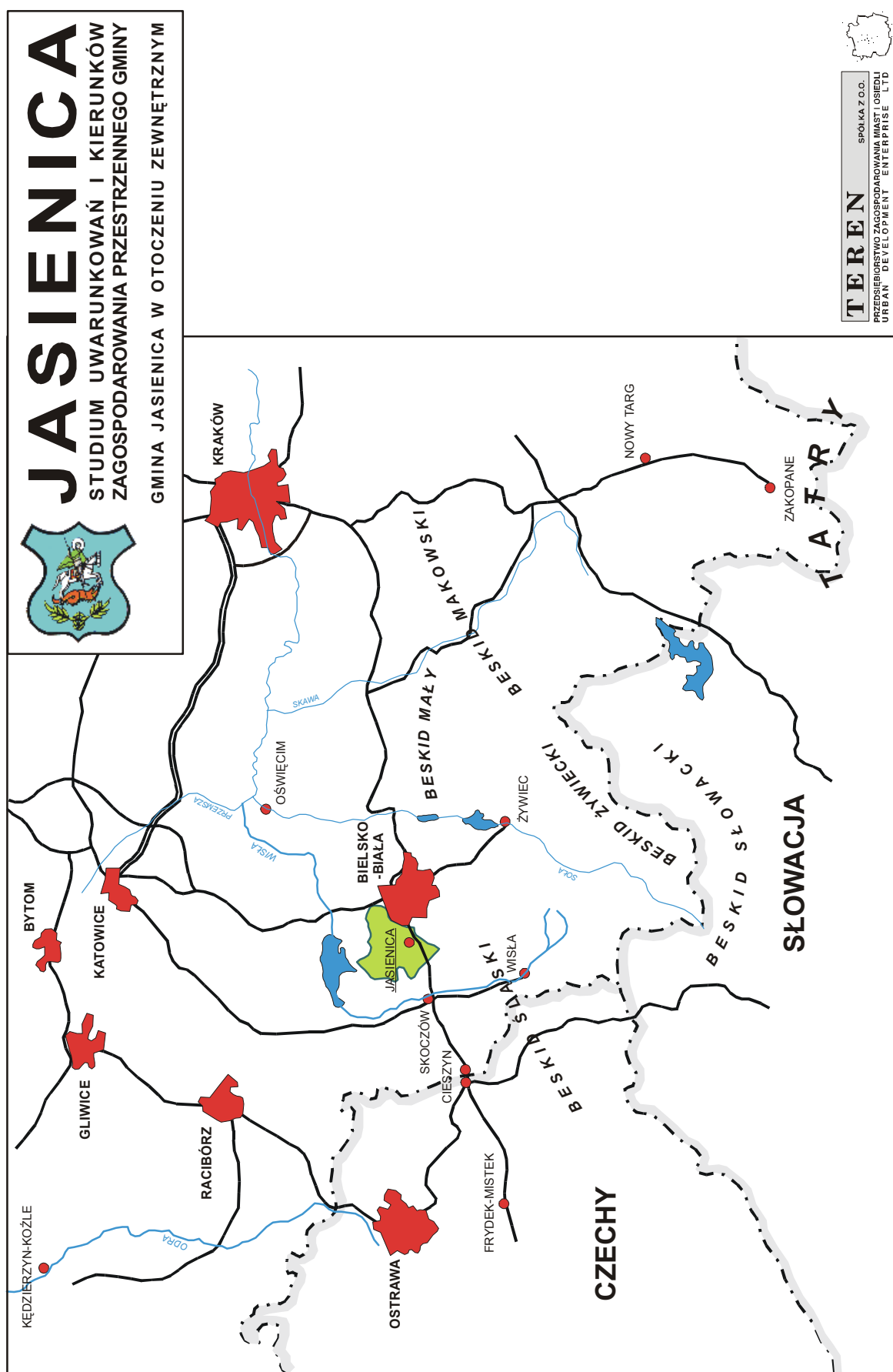
FAZA STANU I UWARUNKOWAŃ

II. ZEWNĘTRZNE UWARUNKOWANIA WPŁYWAJĄCE NA KSZTAŁTOWANIE KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY, JEJ POLITYKĘ PRZESTRZENNĄ

II.1. Uwarunkowania wynikające z miejsca gminy Jasienica w strukturach ponadlokalowych

1. Gmina Jasienica wchodzi w skład powiatu bielskiego (z siedzibą władz w Bielsku-Białej), stanowiącego część składową województwa śląskiego (z siedzibą władz wojewódzkich w Katowicach). Oba te elementy terytorialnego podziału kraju zostały utworzone w ramach nowej struktury administracyjnej kraju i rozpoczęły funkcjonowanie od dnia 1 stycznia 1999 roku.
2. Od 1975 roku do końca 1998 roku gmina wchodziła w obręb województwa bielskiego z siedzibą władz wojewódzkich w Bielsku Białej.
3. Granice gminy Jasienica stykają się od:
 - północy z miastem i gminą Czechowice-Dziedzice (rafineria, wielofunkcyjny ośrodek przemysłowy, usługowy, obsługi, miasto o zaludnieniu około 36.000 osób),
 - wschodu z miastem Bielsko-Biała (ośrodkiem wielofunkcyjnym: przemysłowym o zróżnicowanym profilu, o wykształconych funkcjach usługowych i obsługi regionu, nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, służby zdrowia, kultury, zamieszkałym przez około 180.000 mieszkańców. Według publikowanych opinii „Obecnie Bielsko-Biała jest jednym z najlepiej prosperujących miast polskich, gdzie chętnie inwestują zagraniczne firmy (wśród nich koncern Fiat) – „Podstawowe dane o gminach i województwie” Samorząd Woj. Bielskiego, Urząd Statystyczny, Bielsko-Biała, 1998r.),

- południowego-wschodu z gminą Jaworze (centrum podmiejskiego wypoczynku dla mieszkańców Bielska-Białej, baza wypoczynkowo-turystyczna, sanatoryjna, lasy),
 - południowego-zachodu z gminą Brenna (ośrodek letniskowy , znaczne walory turystyczno-krajobrazowe o znaczeniu ponadlokalnym, bogata baza turystyczno-wypoczynkowa),
 - zachodu – miastem i gminą Skoczów (miasto jest ośrodkiem wielofunkcyjnym, położenie gminy u stóp Beskidu Śląskiego nad Wisłą, na trasie do granicznego Cieszyna, zaludnienie miasta i gminy wynosi około 26.000 mieszkańców),
 - północnego-zachodu z gminą Chybie (Cukrownia i Rafineria „Chybie”, szereg placówek Polskiej Akademii Nauk zajmujących się problemami doskonalenia hodowli ryb).
4. Siedziba województwa – Katowice – odległa jest o około 60 km. Powiązania komunikacyjne z Katowicami są bardzo korzystne trasami drogowymi: E75 (przez Bialsko-Białą) lub nr 93 (przez Skoczów) oraz liniami kolejowymi przez Bielsko-Białą lub Skoczów.
5. Ponadto bardzo blisko miejscowości gminnej Jasienica (w odległości 20 – 30 km) położone są tak istotne elementy sieci osadniczej, jak:
- Cieszyn – ważne miasto graniczne z Czechami, ośrodek wielofunkcyjny, swego czasu siedziba Księstwa Cieszyńskiego, w skład którego wchodziła Jasienica,
 - rejony dużych, powszechnie znanych i o randze krajowej ośrodków wypoczynkowo-turystycznych Beskidów, jak: Szczyrk, Wisła, Żywiec,
 - a nieco dalej ośrodki o specyficznej historii, a w tym Oświęcim, Wadowice.
6. Powyższa charakterystyka sąsiedztwa gminy daje podstawę do następujących ocen (w przeważającej mierze pozytywnych):
- rejon podlegający silnym procesom urbanizacyjnym (komunikacja, przemysł, usługi),
 - rejon podgórski i górski Beskidów bardzo atrakcyjny pod względem przyrodniczo-krajobrazowo-wypoczynkowym (baza turystyczno-wypoczynkowa – całoroczna),

dogodne powiązania komunikacyjne drogowe i kolejowe z granicą państwa (z wielofunkcyjnym przejściem granicznym), oraz ośrodkami wojewódzkimi (obecnym i byłym) stwarzają warunki ich wykorzystania dla rozwoju gminy,

- bezpośredni styk granicy gminy z Bielskiem-Białą stwarza warunki dla podejmowania pracy w Bielsku-Białej, korzystania z szerokiej gamy jego usług, możliwości edukacji, ale także tendencje ekspansji zabudowy miasta w kierunku zachodnim (co się już uzewnętrznia) wzdłuż ciągów komunikacyjnych łączących gminę z Bielskiem-Białą,

Ekspansja ta może być korzystna dla gminy o ile nie będzie związana z anarchią budowlaną, zagrożeniem środowiska. Bezpośredni styk z tak dużym miastem to także szansa zaopatrywania go w produkty żywnościowe, organizowania atrakcji turystyczno-wypoczynkowych na obszarze gminy (już zapoczątkowane: trasy turystyczne, rowerowe, ośrodek jeździecki, zajazd), stwarzania warunków dla urządzania rejonów aktywności gospodarczej, możliwości budowy drugich domów czy rezydencji,

- położenie „u stóp Beskidu Śląskiego” stwarza znaczne możliwości wykorzystania tego faktu dla organizacji „bazy wypadowej”, ale przede wszystkim wymusza kontynuowanie procesu poszukiwania możliwości wykorzystania walorów samej gminy dla powstawania (na jej obszarze) atrakcyjnych form rekreacji, osiedlania się, rozwijania aktywności ekonomicznej w celu podnoszenia poziomu zamożności gminy i samych mieszkańców.

II.2. Uwarunkowania wynikające z polityki przestrzennej państwa

II.2.1. Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju

1. Oceny i tendencje przedstawione w „Koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju – Polska 2000 plus” opracowanej przez zespół ekspertów w Centralnym Urzędzie Planowania, Warszawa 1995 (wraz z dyskusjami makroregionalnymi), w opracowaniu „Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju – Polska 2000 plus” wykonanym w

Rządowym Centrum Studiów Strategicznych, Warszawa, lipiec 1997 r., a ostatnio w formie „Koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju”, wersja marzec 1999 r. stanowią, jak dotąd, podstawowy materiał o charakterze studionalno-planistycznym przedstawiający wykładnię poglądów na politykę przestrzenną państwa, który został opublikowany w ciągu ostatnich lat.

Pomimo, że oceny takie mają charakter niepełny, przybliżony, w znacznym stopniu autorski (choć sygnowane są przez Centralny Urząd Planowania), stanowiły jednak podstawę wystąpienia Rządu z raportem do Sejmu o stanie polityki regionalnej kraju.

Koncepcja wywarła i dotąd wywiera znaczny wpływ na kształtowanie poglądów, pobudzanie prowadzenia analiz w skali województw potwierdzających lub korygujących ogólne tendencje i oceny warunków realizacji na danym obszarze założeń o znaczeniu ponadlokalnym.

2. Ze względu na swój ogólnokrajowy charakter, dużą skalę uogólnienia nie można bezpośrednio odnosić zawartych w tych materiałach informacji do tak małych jednostek terytorialnych, jak poszczególne gminy.

Nie mniej „Koncepcja” i dyskusje makroregionalne określają poglądy dotyczące rejonów, stref, w których dana jednostka jest położona.

Stąd uznaje się, że zawarte w nich oceny i tendencje dotyczące zarówno stanu, jak i spodziewanych przemian w polityce przestrzennej państwa mogą być uznawane za uwarunkowania zewnętrzne, które należy rozpatrywać przy określaniu strategicznych dokumentów rozwoju lokalnego gminy, do jakich zalicza się „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy z elementami strategii rozwoju gminy”.

3. Rejon Bielska-Białej (w „Hipotezie polityki transformacji przestrzennego zagospodarowania kraju na przełomie XX i XXI wieku” oraz w analizie „Zróżnicowania przestrzennego prognozowanego przyrostu ludności Polski w latach 1996-2020 oraz kształtujących go czynników”):

- włączony jest w obszar strefy „potencjalnie podwyższonej aktywności społeczno-gospodarczej stymulowanej przez proces integracji z Europą”,
- Cieszyn zaliczono do „potencjalnych biegunów rozwoju” – ośrodków „transgranicznych”,

- ze względu na powiązania komunikacyjne związane między innymi z A1 i A4 uznano za „potencjalne pasmo najwyższej aktywności społeczno-gospodarczej kształtujące się współcześnie z modernizacją i rozbudową międzynarodowego i krajowego systemu infrastruktury technicznej”;
- uznano za obszar przeciętnego wzrostu ludności w wyniku przyrostu naturalnego oraz napływu migracyjnego,

z kolei:

- rejon Katowic i Krakowa (odległego o około 100 km), a więc miast traktowanych jako europejskie ośrodki polaryzacji „europola”, w których orbicie znajduje się rejon bielski zaliczono do ośrodków „modernizacji i restrukturyzacji”.

Szczególnie dotyczy to rejonu katowickiego, w którym konieczne są przekształcenia strukturalne.

4. W „Koncepcji ...” podkreśla się:

- konieczność lansowania proeksportowej orientacji gospodarki z wyborem branż, które zapewniają opłacalny eksport,
- potrzebę popierania rozwoju przemysłu wysokiej techniki i usług jako generatorów postępu,
- pobudzanie przedsiębiorczości, innowacyjności, konkurencyjności

z uwzględnieniem zasad:

„kształtowania rozwoju ekologicznie uwarunkowanego jako niczym niezastępowalnego warunku realizacji strategicznych celów rozwoju”

lub

„... równoważenia rozwoju, tzn. „... kształtowania polityki przestrzennej państwa z uwzględnieniem zarówno kryteriów efektywnościowych, jak i społecznych aspiracji do sprawiedliwości i rozwoju „szans dla każdego” (według makroregionalnych konferencji konsultacyjnych).

5. W dyskusjach dotyczących Makroregionu Południowego, które także stanowią element kształtowania polityki przestrzennej państwa, zwrócono uwagę między innymi na:

- degradację Bielska-Białej do roli ośrodka regionalnego, co uznano za niewłaściwe,

- fakt, że aglomeracja bielsko-bialska nie wymaga tak radykalnych przekształceń jak monofunkcyjna konurbacja GOP-u;
 - potrzebę wyróżnienia specyfiki terenów górskich i pogórza;
 - procesy obudowy obrzeży miast budownictwem jednorodzinnym ekstensywnym na dużych działkach w sposób niekontrolowany;
 - rozdrobnioną tkankę usługową powstającą wzdłuż tras komunikacyjnych;
 - procesy żywiołowego rozwoju, w wyniku naporu inwestorów i przyzwolenia samorządów.
6. Z opinii i tendencji zawartych w materiałach „Koncepcji ...”, z których część została przedstawiona powyżej, wynikają dla rejonu gminy Jasienica przede wszystkim:
- pozytywne oceny dotyczące: strefy potencjalnej aktywności gospodarczej związanej z korytarzami infrastruktury technicznej o znaczeniu międzynarodowym i krajowym, strefy aktywności przygranicznej; korzystnego stanu gospodarki rejonu Bielska-Białej; atrakcyjności terenów górskich i pogórza,
 - negatywne opinie dotyczące: stanu gospodarki zasobami wody w rejonie bielskim; procesów urbanizacyjnych na obrzeżach miast; realizacji żywiołowej zabudowy wzdłuż szlaków komunikacyjnych.

II.2.2. Elementy polityki rządowej i regionalnej odniesione bezpośrednio do Gminy Jasienica

1. Wobec braku jednoznacznych ustaleń w zakresie polityki przestrzennego zagospodarowania kraju oraz programu i rejestru zadań rządowych, w poniższym zestawieniu podano elementy:
 - polityki rządowej wynikające z <<Koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju „Polska 2000 plus”>>, 1997r.
 - polityki regionalnej wynikające z projektu programu zadań wojewódzkich i uwarunkowań przestrzennych według dosłownej treści pisma Zarządu Województwa Śląskiego z maja 1999 roku.

2. Przedstawione w powyższym zestawieniu elementy polityki rządowej i regionalnej w sposób bezpośredni rzutują na założenia strategii rozwoju gminy, jak i jej politykę przestrzenną a głównie w zakresie uwarunkowań komunikacyjnych, przyrodniczych, infrastrukturalnych.

II.3. Uwarunkowania wynikające z porozumień Gminy Jasienica o współpracy międzyregionalnej

1. Rada Gminy Jasienicy podjęła Uchwałę Nr XXX/197/98 z dnia 28 maja 1998 roku o wystąpieniu w charakterze współzałożyciela stowarzyszenia pod nazwą „Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza” z siedzibą w Cieszynie”. Stowarzyszenie powołano w celu „wspierania idei samorządu terytorialnego oraz obrony wspólnych interesów”, działania „na rzecz rozwoju obszarów przylegających do granicy polsko-czeskiej ...”.

Działalność Stowarzyszenia bezpośrednio związana jest ze strategią rozwoju gmin i ma bezpośrednie odniesienie do polityki przestrzennej – walorów i zagrożeń środowiska, walorów położenia itp.

„Stowarzyszenie realizuje swoje cele poprzez:

- poszukiwanie nowych możliwości rozwoju gospodarczego i zatrudnienia mieszkańców, poprzez działania zmierzające do poprawy infrastruktury technicznej, i inicjatywy służące przyciągnięciu inwestorów;
- upowszechnianie korzystnego wizerunku regionu z naciskiem na jego korzystne położenie i inne walory sprzyjające ekonomicznemu rozwojowi;
- działania mające na celu poprawę stanu środowiska naturalnego;
- działalność edukacyjną mającą na celu wymianę informacji, wiedzy i doświadczeń dotyczących rozwoju lokalnego i regionalnego;
- działalność kulturalną i sportową dla popularyzacji wartości budujących tożsamość regionalną mieszkańców;
- tworzenie warunków dla najszerzych kontaktów międzynarodowych mieszkańców ze szczególnym naciskiem na współpracę transgraniczną z samorządami i innymi organizacjami Republiki Czech;

- prowadzenie działalności wydawniczej, szkoleniowej i promocyjnej dotyczącej zakresu działania Stowarzyszenia i jej członków;
 - wszelkie inne działania mogące przyczynić się do realizacji celów Stowarzyszenia i interesów jego członków, z uwzględnieniem specyfiki położenia regionu na obszarze styku gmin Polski i Czech oraz szans jakie to położenie stwarza dla regionów przygranicznych obu państw;
 - Stowarzyszenie w ramach swoich zadań reprezentuje i broni interesów swojego terenu w zewnętrznych kontaktach w kraju i za granicą, w szczególności w ramach współpracy z innymi krajowymi i zagranicznymi organizacjami i instytucjami”.
2. W dniu 22 kwietnia 1998 roku zawarta została umowa o współpracy regionalnej pod nazwą Region Śląsk Cieszyński – TĚŠINSKEE SLEZSKO pomiędzy Stowarzyszeniem Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza” z siedzibą w Cieszynie (strona polska) i Regionalnym Stowarzyszeniem Współpracy Czesko-Polskiej Śląska Cieszyńskiego (strona czeska).

„Euroregion wspiera rozwój w obszarach przygranicznych, a zwłaszcza w takich dziedzinach jak:

- a/ Wymiana doświadczeń i informacji dotyczących rozwoju regionu,
- b/ Wymiana doświadczeń i informacji dotyczących rynku pracy,
- c/ Współpraca przy planowaniu przestrzennym,
- d/ Rozwiązywanie wspólnych problemów w dziedzinie transportu, komunikacji i łączności oraz bezpieczeństwa obywateli,
- e/ Rozwiązywanie wspólnych problemów dotyczących ekologii i środowiska naturalnego,
- f/ Współpraca przy zapobieganiu i likwidacji następstw klęsk żywiołowych,
- g/ Współpraca w dziedzinie gospodarczej i handlowej,
- h/ Rozwój turystyki, ruchu podróżnych łącznie z dalszym usprawnieniem ruchu granicznego,
- i/ Akcje wspierające rozwój kultury, oświaty i sportu, zwłaszcza wymiana informacji dotyczących tych działań,
- j/ Wymiana kulturalna i opieka nad wspólnym dziedzictwem kultury,
- k/ Wzajemna współpraca służb ratowniczych i górskich na terenie Euroregionu,

I/ Współpraca między szkołami i młodzieżą na terenie Euroregionu.

Euroregion wspiera w ramach swoich możliwości interesy miast i gmin, stowarzyszeń, organizacji i osób fizycznych, które odpowiadają celom rozwojowym regionu”.

Jak wynika z przytoczonego dokumentu, zakres współpracy jest bardzo duży i także w sposób bezpośredni związany ze strategią rozwoju gmin i problematyką przestrzenną. Obecnie podjęto współpracę w zakresie programu bezpiecznych i atrakcyjnych tras rowerowych w regionie.

Oba te dokumenty zapewniają swym członkom wspieranie działań w najrozmaitszych działaniach, w tym w wymianie informacji o planowaniu przestrzennym, rozwiązywaniu wspólnych problemów, we wzajemnej współpracy. Są to więc założenia bardzo szczerne a ich realizacja może zapobiec konfliktom interesów. Należy się jednak liczyć z sytuacją, że dążenia poszczególnych partnerów do określenia własnych celów rozwojowych w tym polityki przestrzennej mogą być sprzeczne (bo np. konkurencyjne) w stosunku do programów i polityki innych zainteresowanych.

II.4. Uwarunkowania wynikające z powiązań ze strukturami przyrodniczymi o ponadlokalnym znaczeniu

1. Gmina położona jest w strefie atrakcyjnej krajobrazowo, posiadającej duże walory przyrodnicze.
2. Stosunkowo niedaleko od granic gminy znajdują się wyróżnione i opisane (w tym w publikacjach dotyczących ECONET – Polska) elementy systemu przyrodniczego:

- * obszary węzłowe: (na południowy zachód i południe).
(„obszar węzłowy jest to jednostka ponadekosystemalna, wyróżniająca się z otoczenia bogactwem ekosystemów ...”, ECONET),
 - Beskidu Śląskiego 29K
(krajobrazy fizyczno-gospodarcze: górski regla dolnego, wyżyny krzemianowy, górski regla górnego, subalpejski, den dolin.

Główne typy siedlisk: żyzna buczyna karpacka, bór świerkowy regla dolnego i górnego).

- Beskidu Małego 30K

(krajobraz fizycznogeograficzny: górski regla dolnego.

Główne typy siedlisk: żyzna buczyna karpacka, podgórski łęg jesionowy).

- Beskidu Żywieckiego 40M

(krajobrazy fizycznogeograficzne: górski regla dolnego, górnego, subalpejski, alpejski.

Główne typy siedlisk: żyzna buczyna karpacka, bór świerkowy regla dolnego, górnego, zboczowy las jaworowy, łęg podgórski, olszyna górska, roślinność subalpejska).

Obszary te posiadają znaczne wartości pod względem atrakcyjności turystycznej II – IV kategorii (i to w skali całorocznej). Stąd położenie gminy u ich „podnóża” stwarza szereg możliwości rozwoju w tym także w formie lokalizacji tańszej bazy noclegowej w porównaniu z bazą w granicach tych obszarów; możliwość rozwoju agroturystyki, wykorzystania warunków dla turystyki pieszej, rowerowej i dalszych penetracji uroczych rejonów Beskidów i Podbeskidzia;

- * korytarze ekologiczne;

(„korytarze ekologiczne są to struktury przestrzenne, które umożliwiają rozprzestrzenianie się gatunków pomiędzy obszarami węzłowymi oraz terenami przylegającymi do nich” według ECONET).

- Wisła stanowi korytarz ekologiczny o znaczeniu międzynarodowym (na północ od gminy).

Gmina położona jest w dorzeczu Wisły. W wykazie korytarzy ekologicznych ECONET w rejonie „Północnego Podkarpacia” wykazano korytarz ekologiczny 26 m Górnej Wisły i 27 m Krakowski Wisły.

- w „Karpatach” najbliższym korytarzem ekologicznym o znaczeniu krajowym jest korytarz 69k Szyndzielni.

Z punktu widzenia „STUDIUM” istotnym jest, że rzeki przepływające przez gminę (łącznie) stanowią dopływ Wisły. Chcąc poprawić stan czystości Wisły posiadającej obecnie (w tym rejonie) wody pozaklasowe, należy

kompleksowo rozwinąć system oczyszczania ścieków w gminie oraz dążyć do wytworzenia gminnego, lokalnego systemu obszarów chronionych.

- * duży zbiornik retencyjny – Jezioro Goczałkowickie.

II.5. Uwarunkowania wynikające z ponadlokalnych powiązań komunikacyjnych

Gmina Jasienica jest dogodnie powiązana systemem dróg i trasą kolejową zarówno z gminami bezpośrednio graniczącymi jak i z Katowicami, granicą państwa (Cieszyn), a poprzez miasto Bielsko-Białą (stanowiące węzeł komunikacyjny) z resztą kraju a w tym z rejonem górskim.

- Przez gminę przebiega w układzie W-Z trasa drogowa krajowa Nr 1 (E75) (Gdańsk-Łódź-Częstochowa-Bielsko-Biała-Cieszyn) o znaczeniu międzynarodowym i następujące drogi powiatowe:
 - nr 04137 Grodziec-Zagóra,
 - nr 04168 Strumień-Jasienica,
 - nr 04173 Skoczów-Landek,
 - nr 04176 Grodziec-Wieszczęta-Rudzica,
 - nr 04177 Świątoszówka-Łazy,
 - nr 04178 Roztropice-Rudzica,
 - nr 04179 Jasienica-Międzyrzecze,
 - nr 04180 Międzyrzecze-Rudzica,
 - nr 04182 Mazańcowice-Międzyrzecze,
 - nr 04183 Komorowice-Ligota,
 - nr 04133 Stara Cieszyńska

szereg dróg gminnych oraz linia kolejowa normalnotorowa.

Trasa Nr 1 (E75) wymaga dostosowania do funkcji drogi ruchu szybkiego i korekty przebiegu (odcinek zachodni) w gminie Jasienica, zaś trasy powiatowe pewnych korekt związanych z ich parametrami technicznymi, linia kolejowa ewentualnej modernizacji.

JASIENICA

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY

STRUKTURA ADMINISTRACYJNA

TEREN SPÓŁKA Z O.O.
PRZEDSIĘBIORSTWO ZAGOSPODAROWANIA MIAST I OSIEDLI
URBAN DEVELOPMENT ENTERPRISE LTD
90-006 ŁÓDŹ, ul. PIOTRKOWSKA 118, POLAND, tel. 32-02-83, 33-56-58, fax 32-76-53

III. WEWNĘTRZNE UWARUNKOWANIA WPŁYWAJĄCE NA KSZTAŁTOWANIE KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY, JEJ POLITYKĘ PRZESTRZENNĄ

III.1. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego gminy

1. Uchwała Rady Gminy Nr XII/74/91 z 29 sierpnia 1991 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Jasienica dotyczy:

- układu programowo-przestrzennego i podstawowych funkcji,
- rozmieszczenia i rozwoju infrastruktury technicznej,
- interpretacji planu podanej w tekście i rysunkach planu.

Są to bardzo istotne elementy dotyczące zarówno ustaleń układu przestrzennego jak i elementów polityki społecznej.

Według ustaleń planu dotyczących całego obszaru gminy (9.174 ha):

- * zaludnienie ma wzrosnąć od stanu 18.320 osób w 1986 roku do około 22.000 osób w 2010 roku,
- * głównym źródłem zatrudnienia będzie zatrudnienie w przemyśle, w sferze usług i rzemiosła samej gminy i miasta Bielska-Białej, w mniejszym stopniu w miejscowym rolnictwie – wzrost zatrudnień przewidziano od 5.000 do około 5.700 osób.

Saldo wyjazdów do pracy miało wzrosnąć z 5.440 do 6.700 osób w 2010 roku.

Uznano, że należy tworzyć nowe miejsca pracy w usługach, które w małym stopniu zaspokajają potrzeby mieszkańców i użytkowników gminy,

- * funkcje gminy:
 - rolnicza (centralna i północna część gminy – kompleksy gleb III i IV klasy bonitacyjnej i stawy rybne),
 - mieszkaniowa (środkowa i północno-wschodnia część gminy, gdzie zatrudnienie związane jest z zatrudnieniem w przemyśle i usługach oraz wyjazdami do pracy),
 - przemysłowa (funkcja uzupełniająca o ograniczonym rozwoju).

W ramach ustaleń dla poszczególnych sołectw ich funkcje zostały bliżej sprecyzowane a w tym uwzględniono także i funkcję turystyczną.

Plan został wykonany przez Zespół Autorski pod kierunkiem mgr. inż. arch. Eugeniusza Popka – głównego projektanta w Przedsiębiorstwie „Probus” Spółka z o.o. Bielsko-Biała.

2. Według przyjętych założeń konstrukcji planu miejscowego gminy z 1991 roku:
 - * gmina jest ponadlokalnym ośrodkiem rozwoju w układzie osadniczym województwa bielskiego (obecnie byłego województwa),
 - * projekt założeń do planu regionalnego województwa bielskiego (obecnie byłego województwa) postuluje następujący rozwój gminy:
 - umiarkowany: ludności, mieszkalnictwa, przemysłu, turystyki,
 - intensywny: usług, rolnictwa.
 - * gmina położona w granicach obszaru węzłowego Bielskiej aglomeracji miejskiej stanowi obszar zurbanizowany ośrodka centralnego i miasta Bielska-Białej.
3. Plan o bogatej problematyce urbanistycznej, technicznej, przyrodniczej, kulturowej, odgrywa dotąd istotną rolę w kształtowaniu polityki przestrzennej na terenie gminy.

W świetle aktualnych tendencji dotyczących kierunków rozwoju funkcji gminy, infrastruktury technicznej, założeń strategicznych rozwoju gminy, ogólnej polityki przestrzennej prezentowanej w STUDIUM, przyjęte uprzednio założenia powinny ulec pewnej weryfikacji.
4. Aktualizacja planu miejscowego całej gminy następuje obecnie poprzez opracowywanie planów miejscowych dla poszczególnych sołectw. Zapoczątkowany proces ma zostać zakończony w 1999 roku.
5. Istotnym problemem będzie zapewnienie zgodności pomiędzy wyżej wymienionymi planami miejscowymi a strategicznymi założeniami STUDIUM.

III.2. Uwarunkowania wynikające z diagnozy środowiska przyrodniczego – walory, zagrożenia, preferencje

1. Gmina położona jest na pograniczu jednostek fizyczno-geograficznych: Pogórze Śląskie – 513.32, Beskid Śląski – 513.45, Kotlina Żywiecka – 513. 46.

2. Krajobraz gminy jest urozmaicony, urokliwy, atrakcyjny, oceniany jako posiadający wysoki stopień walorów estetycznych. Jest to typ krajobrazu wyżynnego.
3. Pagórkowaty teren gminy poprzecinany jest korytami potoków występujących w szeregu sołectw.
 - Grodziec - potok Łaziańsko,
- potok Zlewanieć,
 - Iłownica - potok Iłownica,
 - Jasienica - potok Jasienica,
- potok Szeroki,
- potok Wysoki,
 - Mazańcewice - potok Wapienicki,
- potok Starobielski,
 - Międzyrzecze - potok Jasienica,
- potok Rudawka,
- potok Międzyrzecki.

W okresie obfitych opadów potoki te w szeregu miejscach zalewają drogi, pola. Tereny zalewowe przedstawiono na planszy uwarunkowań rozwoju.

Wzdłuż potoków wykształcił się pasmowy układ dróg z towarzyszącą zielenią przydrożną i zabudową 1–2-kondygnacyjną na wydzielonych działkach (także zagospodarowanych zielenią).

Kolorytu krajobrazowi nadają także: leśna zieleń iglasta i liściasta, zieleń zabytkowa z drzewami kilkusetletnimi; duże kompleksy stawów rybackich; (w sołectwach Iłownica, Jasienica, Landek, Międzyrzecze Górne i Dolne, Roztropice), które urozmaicają formy rzeźby terenu (w rejonie stawów występują tereny podmokłe); układ pól przeszło tysiąca gospodarstw indywidualnych i przeszło półtora tysiąca działek rolnych; obiekty i pola Zootechnicznego Zakładu Doświadczalnego w Grodźcu Śląskim; pola i obiekty Spółdzielni Rolniczych; obiekty zabytkowe (głównie sylwety kościołów) i obiekty zakładów przemysłowych – mebli giętych, płytek ceramicznych, a także elementy architektury (w znacznym stopniu nowe) – siedziba Urzędu Gminy, Banku, Poczty i Telekomunikacji, stacje paliw, zajazdy, obiekty handlowe itp.

Struktura krajobrazu charakteryzuje się dominacją agrocenoz drobnoprzestrzennych a struktury geomorfologiczne są sprzyjające zachowaniu siedlisk hydrogenicznych.

4. Walory gminy stwarzają także rozległe widoki na panoramę Beskidów, np.: drogi biegnącej na zachód od starego Grodzca Śląskiego (widoki na Łazek, Czupel, Mały Cisowy, Wielki Cisowy, Stołów, Trzy Kopce, Klimczok, Szyndzielnię, Cuberniak, Dębrowiec, a na pierwszym planie Bucznik, Wielka Polana, Ostry, Borowina, Wysokie, Palenica),
- idąc przez most kolejowy do Bielowicka roztaczają się widoki na Zebrzydkę i Górkę. Na wschód widok na dolinę Łazińskiego (Łanskiego) potoku,
 - mijając przystanek PKS Grodziec widok na Równinę i Lipowski Groń. Dalej idące tym samym szlakiem pod Górkę (475 m) malownicze widoki na Zebrzydka, Łazek, Czupel, Mały Cisowy, Wielki Cisowy, Błatnię, Stołów, Klimczok, Szyndzielnię – na dalszym planie Beskid Mały, na pierwszym planie Bucznik, Wielka Polana, Ostry, Borowina, Wysokie, Palenica,
 - z Rudskiego wzgórza roztacza się piękny widok na Beskid, część Śląska Cieszyńskiego, a od północnej strony nawet na Górny Śląsk,
 - kierując się z Rudzicy na Roztropice widoczne są w dole Stawy Iłownicy (opisy wg Piotra Klibera, Projekt stron internetowych, 1992r.).

Lasy na terenie gminy to przede wszystkim świerki, brzozy, olszyny a zadrzewienia wzdłuż potoków to głównie olszyny i wierzby. W lasach zbiera się borówki, maliny, jeżyny, grzyby.

Fauna to bocian czarny stanowiący atrakcję Grodzca Śląskiego, sarny, zające, dzikie kaczki, bociany, łyski, łabędzie białe (na stawach), ptaki pospolite, wiewiórki, kuny, zaskrońce, salamandry plamiste. W rzekach występują pstrągi.

5. Klimat charakteryzuje się następującymi parametrami (według oceny ogólnokrajowej):
- średnia suma opadów zawiera się w przedziale 800–900 mm/rok a w okresie V–X 550–600 mm;
 - pogody korzystne dla klimatoterapii:
 - kwiecień 90%;

- lipiec 70%;
- październik 90%;
- pogody oszczędzające mają miejsce od wiosny do jesieni (mało pogód silnie obciążających);
- bioklimat typu łagodnie bodźcowego (powiązany od strony południowej z bioklimatem terenów leśnych a od strony wschodniej z bioklimatem terenów zurbanizowanych);
- średnie nasłonecznienie w lecie 5,5–6 godzin;
- średnia liczba dni pokrywy śnieżnej >10 cm – 40–60 a >20 cm – 20–40 dni;
- średni wskaźnik turystyczny klimatu w lutym 0,65–0,70, w czerwcu 0,85–0,80;
- bonitacja klimatyczna dla rolnictwa zmienia się od korzystnej (w części północnej 90–85) i maleje w kierunku wartości 50 (100 stanowi najwyższą wartość);
- według oceny (w skali byłego województwa bielskiego) potencjalnych warunków aerosanitarnych występują także zjawiska niekorzystne – przewaga ciszy, zastoiny chłodnego powietrza, długotrwałe inwersje.

6. Według waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej obszar gminy znajduje się w paśmie określanym wskaźnikiem 80–70 (w skali 100 punktów). W sumarycznym wskaźniku zawarta jest ocena takich warunków agroekologicznych jak: gleba, rzeźba, klimat, stosunki wodne.

Jest to obszar o dużej wartości rolniczej uznawany w dotychczasowych ocenach za strefę rolniczej przestrzeni produkcyjnej. W literaturze przedmiotu podkreśla się, że jest to rejon bardzo dużej produkcji karpia.

Ze względu na ukształtowanie terenu mogą występować procesy splukiwania, spływania, spelzania gleby.

Stwierdzono, że natężony ruch samochodowy powoduje zanieczyszczenie gleb w odległości ok. 20 m od danej drogi.

7. Obszar gminy od strony zachodniej, północnej i wschodniej graniczy a częściowo jest i bezpośrednio związany z obszarem wysokiej ochrony (OWO) Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 347.

Miasto Bielsko-Biała (bezpośrednio graniczące z gminą Jasienica) położone jest z kolei na obszarze najwyższej ochrony (ONO) Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 448.

Są to zbiorniki powstałe w czwartorzędzie związane z dolinami, a zbiorniki położone dalej (od strony południowej) związane są z trzeciorzędem fliszu karpackiego. Zasobność w wodę podziemną jest bardzo mała, a od strony południowej mała.

8. Głównymi zagrożeniami wód płynących prowadzących wody nie odpowiadające normom (n.o.n.) są skażenia komunalne i związane z chemicznymi środkami do produkcji rolnej.

Doliny przepływających rzek stanowią obszary powiązań ekologicznych.

9. Na północ od gminy a poniżej Jeziora Goczałkowickiego przebiega równoleżnikowo granica nasunięcia karpackiego. Geologia i tektonika związane są z fliszem karpackim.

Na terenie gminy występują niewielkie złoża kruszywa naturalnego. W sołectwie Międzyrzecze Górne złoża „Międzyrzecze” kruszywa naturalnego, na którego eksploatację wydana została decyzja dla Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej „Rolnik” (142/96). Teren górniczy ok. 4 ha. W sołectwie Wieszczęta eksploatowany jest piasek budowlany. W sołectwie Grodziec Śląski znajduje się odkrywkę geologiczną wapieni cieszyńskich z żyłami cieszyńskimi.

10. Powietrze atmosferyczne na terenie gminy nie jest ponadnormatywnie skażone. Ostatnio przyjmowane jest tło (dla obiektów projektowanych) na poziomie 70% stężeń dopuszczalnych. Jest to istotna zmiana ponieważ w 1995 r. gminę Jasienica wymieniano jako obszar jednego z większych (w b. województwie bielskim) obszarów zagrożeń emisji pyłowo-gazowych – 506,4 t/rok (według „Programu ochrony środowiska woj. bielskiego”, 1996).

11. Poziom hałasu jest nasilony (powyżej 50 dB) wzdłuż dróg prowadzących ciężki transport a odczuwalny jest on w odległości ok. 50 m od danej drogi.
12. Gospodarka odpadami została w pewnym stopniu rozwiązana poprzez zapewnienie wywozu odpadów komunalnych przez wyspecjalizowaną firmę na wysypisko zlokalizowane poza obszarem gminy, aczkolwiek istnieje szereg dzikich wysypisk powodujących skażenie gleb i wód.
13. Gospodarka ściekami nie jest uregulowana, brak kanalizacji. Funkcjonują szamba (w małym stopniu), zbiorniki bezodpływowe, co zagraża skażeniem gleby i wód.
14. Istotnymi uwarunkowaniami (także o charakterze norm prawnych) wpływającymi na kształtowanie kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, ogólną politykę przestrzenną, politykę ochrony środowiska, są:
 - * według Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego – Wydziału Ochrony Środowiska i Rolnictwa w Bielsku-Białej:
 - otulina Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego, obejmująca część gminy,
 - istniejące rezerваты przyrody:
 - leśny „Morzyk” w Grodźcu Śl. (wielogatunkowy las grądowy, buczyna karpacka, stanowisko bociana czarnego),
 - leśno-florystyczny „Dolina Łańskiego Potoku” w Grodźcu Śl. (podgórski łęg jesionowy oraz nadrzeczna olszyna górska),
 - projektowane rezerваты przyrody:
 - leśny „Grabówka” w Rudzicy (kompleks leśny: żyzna buczyna karpacka, kwaśna buczyna, łęg jesionowy i grąd),
 - leśny „Łukaszowe Gaje” w Łazach (fragment lasu grądowego, olszynki karpackiej i łęgu jesionowego),
 - proponowane rezerваты przyrody:
 - leśny „Las nad Bronowem” w Rudzicy (fragment łęgu jesionowego i buczyny karpackiej),
 - leśno-krajobrazowy „Łęgi nad Jasienicą” w Jasienicy (fragment naturalnych krajobrazów łęgowych w dolinie Jasienicy),

- leśny „Kąty” - w obrębie proponowanego zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Łazy” (fragmenty lasów grądowych i łągów),
- parki zabytkowe:
 - w Grodźcu Śląskim, użytkowany przez Zootechniczny Zakład Doświadczalny PAN (rodzaj parku – zamkowy).

Zespół parkowo-zamkowy w Grodźcu posiada znaczną wartość przyrodniczą i stanowi atrakcję turystyczną. Są tu najstarsze pomniki przyrody na Śląsku Cieszyńskim – dęby, lipy, jesiony, wiązy górskie, jawor. Aleja pomnikowych kasztanowców to aż 230 drzew.
 - w Mazańcowicach (rodzaj parku – dworski) – własność prywatna,
- pomniki przyrody (pojedyncze drzewa, grupy drzew, aleja, pomniki przyrody nieożywionej) w Grodźcu Śl., Międzyrzeczu Górnym, Rudzicy, Mazańcowicach, Bierach i Jasienicy,
- proponowane użytki ekologiczne:
 - „Murawa kserotermiczna w Łazach” (zbiorowiska z florą i fauną kserotermofilną),
 - „Dziły Rudzickie” – wąwóz leśny w Rudzicy,
 - „Lasowisko” – wąwóz leśny między Rudzicą a Roztropicami,
 - pięć innych wąwozów – „Las Przedniak”, „Las Granicznik”, „Las Stryczków”, „Las Wyróbków”, „Las Kłajsturów” (dobrze zachowane drzewostany liściaste z przewagą buka, dębu szypułkowego, lipy drobnolistnej, graba, brzozy, na dnie wąwozów jesiony i olsze czarne),
 - „Stawy w Landeku” (ochrona ptaków wodno-błotnych i płazów),
 - „Łański potok” (ochrona płazów),
- proponowane zespoły przyrodniczo-krajobrazowe:
 - „Grodziec” w Grodźcu Śl. (naturalny krajobraz przyrody żywej, rezerwat przyrody „Morzyk”, park leśny na wzgórzu „Goruszka”, zabytkowy zespół zamkowo-parkowy),
 - „Łazy” w Łazach i Jasienicy (krajobraz kulturowy wsi Łazy oraz sąsiednich sołectw),
 - „Landek” (ochrona ptaków i płazów),

- proponowane pomniki florystyczne:
 - „Jarocz” w Rudzicy,
 - „Las nad Stawem Przędziałek Łowiecki” w Rudzicy,
 - „Las Pośredniak” w Rudzicy.

* Według rejestru pomników przyrody

Gmina Jasienica – rejestr tworów przyrody poddanych pod ochronę, dział B
POMNIKI PRZYRODY

Nazwa wsi	Rodzaj pomnika przyrody	Wyszczególnienie zakazów
Wieś Biery	lipa drobnolistna o obw. 300 cm, wys. 10 m w wieku ok. 200 lat rosnąca przy drodze naprzeciwko posesji p. Małgorzaty Gilowskiej, zam. Biery 44 w gestii DOKP Kraków – Zarządu Drogowego w Bielsku-Białej	Zakazuje się: 1) ścinania, wykopywania i podpalania drzew; 2) obcinania i obłamywania konarów i gałęzi drzew, uszkodzenia ich korzeni, wycinania lub umieszczania napisów i znaków na tych drzewach oraz jakiegokolwiek ich niszczenia; 3) niszczenia gleby, zanieczyszczenia terenu wokół drzew na składowiska, budowle itp., w promieniu co najmniej 5–10 m od każdego drzewa. Rozporządzenie Wojewody Bielskiego nr 3/93 z dnia 08.10.1993 r.
Wieś Biery Własność Skarbu Państwa na terenie obozu harcerskiego Komendy Hufca Związku Harcerstwa Polskiego w Godowie, woj. katowickie	dąb szypułkowy o obw. 470 cm, o wys. 17 m, w wieku ok. 200 lat znajduje się na terenie obozu, na skarpie terenu od strony drogi gminnej Jasienica–Biery w odległości ok. 5 m od północno-wschodniego narożnika obiektu stołówki harcerskiej	Decyzja Wojewody Bielskiego nr 262 z dnia 31.12.1988 r. Zakazuje się: j.w.
Wieś Grodziec Śląski Własność Skarbu Państwa W gestii Urzędu Gminy w Jasienicy	dąb szypułkowy o obw. 920 cm, wys. 27 m, w wieku ok. 800 lat znajdujący się po lewej stronie strumyka w odległości 30 m od budynku b. Prez. Gm. Rady Narod. w Grodźcu Śl. Najstarszy dąb na terenie b. woj. katowickiego	Orzeczenie Prezydium WRN w Katowicach z dn. 13.05.1953 r. RL. 13/65/53 Zakazuje się: 1) ścinania, wykopywania i podpalania drzewa; 2) obcinania i obłamywania gałęzi, wycinania znaków i napisów oraz jakiegokolwiek niszczenia drzewa; 3) niszczenia gleby i użytkowania terenu na składowiska, budowle itp. w promieniu 5 m od drzewa.

Wieś Grodziec Śląski Własność Skarbu Państwa W gestii Instytutu Zootechniki PAN – Zakład Doświadczalny w Grodźcu Śl.	dąb szypułkowy o obw. 640 cm, wys. 15 m, w wieku ok. 600 lat, znajdujący się nad strumykiem w odległości 50 m od toru kolejowego Cieszyn–Bielsko	Orzeczenie Prez. WRN w Katowicach z dn. 13.05.1953 r. RL. 13/66/53 Zakazuje się: j.w.
Wieś Grodziec Śląski Własność Skarbu Państwa W gestii Instytutu Zootechniki PAN – Zakład Doświadczalny w Grodźcu Śl.	dąb szypułkowy zrosnięty z lipą – dąb o obw. 420 cm, lipa o obw. 200 cm, wys. 30 m, w wieku ok. 300 lat. Znajdują się w parku w odległości 25 m od zamku	Orzeczenie Prez. WRN w Katowicach z dn. 13.05.1953 r. Zakazuje się: j.w.
Wieś Grodziec Śląski Własność Skarbu Państwa W gestii Instytutu Zootechniki PAN – Zakład Doświadczalny w Grodźcu Śl.	dąb szypułkowy o obw. 535 cm, wys. 27 m, w wieku ok. 400 lat. Znajduje się w parku w odległości ok. 10 m od studni	Orzeczenie Prez. WRN w Katowicach z dn. 13.05.1953 r. RL. 13/66/53 Zakazuje się: j.w.
Wieś Grodziec Śląski Własność Skarbu Państwa W gestii Instytutu Zootechniki PAN – Zakład Doświadczalny w Grodźcu Śl.	dąb szypułkowy o obw. 500 cm, wys. 20 m, w wieku ok. 400 lat. Znajduje się w parku na lewym brzegu strumyka w odległości ok. 20 m od kładki	Orzeczenie Prez. WRN w Katowicach z dn. 13.05.1953 r. RL. 13/66/53 Zakazuje się: j.w.
Wieś Grodziec Śląski Własność Skarbu Państwa W gestii Instytutu Zootechniki PAN – Zakład Doświadczalny w Grodźcu Śl.	6 dębów szypułkowych o obw. 377–427 cm, wys. 25–28 m, w wieku ok. 300 lat. Znajdują się w parku obok ścieżki, po lewej stronie strumyka, rosną w jednym rzędzie	Orzeczenie Prez. WRN w Katowicach z dn. 13.05.1953 r. RL. 13/66/53 Zakazuje się: j.w.
Wieś Grodziec Śląski Własność Skarbu Państwa W gestii Instytutu Zootechniki PAN – Zakład Doświadczalny w Grodźcu Śl.	lipa drobnolistna o obw. 270 cm, wys. 30 m, w wieku ok. 200 lat. Znajduje się w parku koło cmentarza gromady Grodziec Śl.	Orzeczenie Prez. WRN w Katowicach z dn. 13.05.1953 r. RL. 13/66/53 Zakazuje się: j.w.
Wieś Grodziec Śląski Własność Skarbu Państwa W gestii Instytutu Zootechniki PAN – Zakład Doświadczalny w Grodźcu Śl.	odkrywka geologiczna, w której widoczny jest kontakt wapieni cieszyńskich z żyłami cieszyńszu – znajdująca się na pow. leśnej na części p.gr. nr 783/1 i 792 będącej pod zarządem Instytutu Zootechniki	Orzeczenie Prez. WRN w Katowicach z dn. 23.10.58 r. L.O. 13b/39/58 Zakazuje się: j.w. a ponadto wycinania, niszczenia lub uszkodzenia drzew znajdujących się w najbliższym otoczeniu odkrywki
Wieś Grodziec Śląski	aleja kasztanowców obejmująca 230 szt. Drzew o obw. 140–350 cm w wieku ok. 150 lat rosnących wzdłuż ulicy Kasztanowej od strony Grodźca Zagóry do drogi krajowej nr 1 Bielsko–Cieszyn, ul. Bielowskiej (od drogi Bielsko–Cieszyn do dworca PKP) oraz ul. Dworskiej	Rozporz. Wojewody Bielskiego nr 6/93 a dnia 22.12.1993 r. Zakazuje się j.w.

	(w kierunku parku zamkowego w Grodźcu Śl.). Długość alei wynosi ok. 3,2 km, a teren pasa drogowego z w/w drzewami znajduje się w zarządzie DODP Kraków, Zarząd Drogowy w Bielsku-Białej (ul. Kasztanowa i Bielowicka) oraz Zootechnicznego Zakładu Doświadczalnego w Grodźcu Śl. (ul. Dworska)	
Wieś Grodziec Śląski	dąb szypułkowy o obw. 345 cm, wys. ok. 30 m, w wieku ok. 150 lat. Rośnie w Grodźcu Śl. gm. Jasienica na skrzyżowaniu ul. Dworskiej i Bielowickiej na terenie będącym w zarządzie ZZD w Grodźcu Śl.	Rozporz. Wojewody Bielskiego nr 6/93 a dnia 22.12.1993 r. Zakazuje się j.w.
Wieś Grodziec Śląski	skupienie 15 lip o obw. 200–340 cm, wys. 20–25 m, w wieku ok. 150 lat, rosnących wzdłuż ul. Goruszkowej w Grodźcu Śl. w pasie drogowym będącym z Zarządzie ZZD Grodziec	Rozporz. Wojewody Bielskiego nr 6/93 a dnia 22.12.1993 r. Zakazuje się j.w.
Wieś Jasienica Własność Stach Aniela, zam. Jasienica 108	dąb szypułkowy o obw. 450 cm, wys. ok. 18 m, w wieku ok. 200 lat. Znajdujący się w odległości 30 m od budynku mieszkalnego właścicielki w kierunku południowym, w narożniku ogrodzenia, koło drogi gminnej prowadzącej od drogi Jasienica Nałęże do drogi Jasienica–Biery	Decyzja Wojewody Bielskiego nr 262 z dnia 31.12.1989 r. Zakazuje się: 1) ścinania, wykopywania i podpalania drzew; 2) obcinania i obłamywania konarów i gałęzi drzew, uszkodzania ich korzeni, wycinania lub umieszczania napisów i znaków na tych drzewach oraz jakiegokolwiek ich niszczenia; 3) niszczenia gleby, zanieczyszczenia terenu wokół drzew na składowiska, budowle itp., w promieniu co najmniej 5–10 m od każdego drzewa.
Wieś Międzyrzecze Górne Własność Jan Ostrowski, Międzyrzecze Górne 246	lipa o obw. 345 cm, wys. 16 m, w wieku ok. 200 lat – znajdująca się w odległości kilkudziesięciu metrów od budynku ob. Jana Ostrowskiego w Międzyrzeczu Górnym 246	Orzeczenie Prez. WRN w Katowicach z dn. 22.10.1960 r. R-OP-G/19/60 Zakazuje się: j.w.
Wieś Międzyrzecze Górne Własność Władysław Lis, Międzyrzecze Górne 49	lipa o obw. 340 cm, wys. 18 m, w wieku ok. 200 lat, znajdująca się na podwórzu gospodarstwa właściciela	Orzeczenie Prez. WRN w Katowicach z dn. 22.10.1960 r. R-OP-G/19/60 Zakazuje się: j.w.

<p>Wieś Rudzica Własność Skarbu Państwa – Nadleśnictwa Bielsko (w Wapienicy) Bielsko-Biała ul. Kopytko 13 Leśnictwo Rudawka Oddz. 40a</p>	<p>głaz narzutowy – granit różowy gruboziarnisty o obw. 5,8 m, wys. nad powierzchnią ziemi 1,05 m – znajdujący się w Rudawicy, oddz. 40a Leśnictwa Rudawka</p>	<p>Orzeczenie Prezydium WRN w Katowicach z dn. 27.06.1957 r. L.O. 13b/19/57</p> <p>Zakazuje się:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) niszczenia głazu przez rozbijanie lub rozsadzanie; 2) chodzenia po głazie lub wydrapywania się nań; 3) usuwania pokrywających go mchów i porostów oraz innych roślin; 4) umieszczania tablic, napisów i znaków nie związanych z ochroną; 5) rycia na głazie napisów i znaków; 6) zanieczyszczania terenu w pobliżu głazu i wzniecania ognia; 7) dokonywania przemieszczeń głazu lub przesunięć oraz podkopywania
<p>Wieś Rudzica Własność Parafii Kościoła Rzymsko-Katolickiego w Rudzicy</p>	<p>lipa o obw. 370 cm, wys. 28 m, w wieku ok. 300 lat – znajdująca się na placu kościelnym w Rudnicy</p>	<p>Orzeczenie Prezydium WRN w Katowicach z dn. 11.06.1959 r. R-OP-b/12/59</p> <p>Zakazuje się:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ścinania, wykopywania i podpalania drzewa; 2) obcinania i obłamywania gałęzi, wycinania napisów i znaków oraz jakiegokolwiek niszczenia drzewa; 3) niszczenia gleby i użytkowania terenu na składowiska budowlane itp. w promieniu 5 m od drzewa
<p>Wieś Rudzica Własność Skarbu Państwa W gestii Urzędu Gminy w Jasienicy</p>	<p>lipa o obw. 450 cm, wys. 20 m, w wieku ok. 400 lat – znajdująca się obok Ośrodka Zdrowia w Rudnicy</p>	<p>Orzeczenie Prezydium WRN w Katowicach z dn. 11.06.1959 r. R-OP-b/13/59</p> <p>Zakazuje się: j.w.</p>

15. Ponadto w zakresie ochrony przyrody należy uwzględnić:

- zachowanie istniejącej zieleni naturalnej i półnaturalnej w postaci zadrzewień łągowych wzdłuż większych potoków oraz zadrzewień śródpolnych,
- istniejącą zielenią urządzonej wzdłuż ciągów komunikacyjnych,

- istniejące powierzchnie leśne ograniczają przeznaczenie lasów na cele nieleśne. Uwzględnić zalesienia gruntów nieprzydatnych dla rolnictwa celem zwiększenia zasobów leśnych gminy,
- występowanie obszarów o predyspozycjach do powstawania osuwisk, w tym również obszary osuwiskowe czynne bądź ustabilizowane. W związku z tym przy przeznaczeniu na cele zabudowy mieszkaniowej, usługowej itp. terenów położonych na zboczach (stokach) wzniesień lub u ich podnóży należy uwzględnić możliwość występowania ruchów masowych (osuwisk, obrywów, spęływania gruntów itp.) na tych terenach.

Wnioski:

- * ze względu na przyrodnicze i krajobrazowe walory samej gminy a także Bielska-Białej i Beskidów istnieje podstawa do oceny obszaru gminy jako rejonu o istotnych walorach dla rozwoju różnych form rekreacji i możliwości wykorzystania walorów przyrodniczych dla różnych form zainwestowania. Jest to ocena odbiegająca od ocen dotychczasowych, uznających obszar gminy przede wszystkim za strefę rolniczej przestrzeni produkcyjnej a tylko we fragmencie za strefę przydatną dla rekreacji,
- * już obecnie walory krajobrazu, atrakcje zabytkowe, powiązania z Beskidem Śląskim, tendencje rozwoju zagospodarowania turystycznego wokół Bielska-Białej spowodowały wytyczenie kilku szlaków turystycznych (wychodzących także poza granice gminy); pozwalają na uprawianie sportu i rekreacji w zróżnicowanej formie – jeździectwo, turystyka piesza i kolarstwo górskie; propagowanie agroturystyki, wędkarstwo,
- * izochrona komunikacyjnej dostępności gminy z miasta Bielska-Biała stwarza możliwości organizacji wypoczynku skoncentrowanego wokół niego, w relacji z Katowicami obszar gminy stanowić może strefę penetracji wypoczynku cotygodniowego, w szerszym układzie (ogólnokrajowym) – agroturystyki i form wypoczynku wyspecjalizowanego;
- * walory przyrodnicze stanowią podstawę do utrzymania funkcji rolniczej – produkcji polowej, wyspecjalizowanej hodowlanej, rybackiej. Należałoby ustalić faktyczne możliwości zwiększenia areału użytków zielonych i upraw sadowniczych w nawiązaniu i do innych gmin Podbeskidzia i Beskidu;

- * elementem negatywnym w ocenie środowiska jest brak zrealizowanego systemu kanalizacyjnego. Osadniki bezodpływowe nie zapewniają pełnej ochrony wód powierzchniowych, wglębnych, gleby.

Kontakty z obszarami ochrony GZWP, z Wisłą wymagają radykalnego przeciwdziałania zanieczyszczeniom. Znaczna ilość terenów i obiektów objętych ochroną prawną wymaga szczególnej dbałości o stan sanitarny gminy i ochronę przeciw potencjalnym powodziom.

III.3. Uwarunkowania wynikające z dziedzictwa kulturowego

1. Rys historyczny. Nazwa miejscowości, która w minionych wiekach zmieniała się dosyć często, najprawdopodobniej wywodzi się od jesionów porastających niegdyś ten podmokły teren.

Pierwsza historyczna wzmianka na temat wsi pojawiła się w roku 1305, kiedy to w „Liber Fundation” wymieniona została wśród wsi zakładanych przez biskupstwo wrocławskie pod nazwą łacińską Gessenita, a zapiski kronikarskie z roku 1335 mówią o istnieniu w tym czasie w Jasienicy probostwa i kościoła. Przez wieś przepływa rzeka Jasieniczanka i w pierwszej kolejności wokół niej właśnie rozwinęło się życie wsi. Jako własność książąt cieszyńskich w roku 1679 wieś urzędową nazwę zmienia z Jasienicy na laschenitz, a w 1688 na nazwę całkowicie już niemiecką tzn. Heitzendorf. Fakty te świadczą o tym, że wpływy osadzonych tu kolonistów niemieckich były bardzo silne.

Książę cieszyński Wacław Adam panujący w latach 1545-1579 jako protestant wspiera pod każdym względem protestantyzm w swoim księstwie, bo panowało wówczas w Europie prawo – „jaka wiara panującego, taka wiara poddanych”.

Kościół wiejskie, wśród których znalazł się również kościół w Jasienicy, przechodzą wtedy na własność protestantów. Przy kościele katolickim pozostał tylko Grodziec, bo ówczesny właściciel tych posiadłości Grodecki był wyznania katolickiego.

W roku 1610-1611 syn Wacława Adama przechodzi na katolicyzm i odbiera protestantom ich kościoły.

W drugiej połowie XVI wieku Jasienica przechodzi pod panowanie książąt bielskich. W roku 1572 powstaje hrabstwo bielskie zwane później „Państwem Bielskim”, a jego właściciele w ciągu prawie dwóch wieków zmieniali się siedmiokrotnie.

Mieszkańcy Jasienicy do dnia dzisiejszego w mowie potocznej posługują się gwarą śląsko-cieszyńską i pieczętowiec przechowują typowy strój cieszyński noszony jeszcze w niedalekiej przeszłości przez swoich przodków.

W roku 1784 uruchomiono szosę cesarską biegnącą przez wieś, w 1786 wybudowano szkołę jednoklasową, a w 1888 roku oddano do użytku tzw. „Kolej Miast Śląskich” łączącą Bielsko z Frydkiem przez Cieszyn. O rozwoju wsi w tych latach zdecydowała niewątpliwie fabryka mebli. Założona została w roku 1881 przez wiedeńczyka Józefa Hofmana. Należy przypuszczać, że na lokalizację fabryki mebli właśnie w Jasienicy wpłynęło korzystne położenie miejscowości na trasie kołowym i kolejowym.

Powyższe informacje (podane na podstawie stron internetowych) świadczą o różnych korzeniach kulturowych, które są dotąd w Jasienicy pielęgnowane przez różne zespoły regionalne, przez odczyty o Ziemi Cieszyńskiej, a także imprezy kulturalne.

Działają:

- Zespół Regionalny „Jasieniczanka”,
- Zespół Regionalny „Międzyrzeczanie”,
- Grupa twórcza „Barwa”,
- Chór „Hejnał” – Mazańcowice,
- Galeria autorska Floriana Kohuta – Rudzica,
- Gminny Ośrodek Kultury w Jasienicy i oddział w Rudzicy – organizatorzy imprez lokalnych,
- Biblioteka gminna i 7 filii.

Cykliczne imprezy:

- „Strachy Polne” – impreza z okazji otwarcia galerii – Rudzica – czerwiec,
- „Lato w Jasienicy” – cykl corocznych imprez plenerowych – wakacje,
- Dożynki gminne – sierpień/wrzesień,

- Wystawy, wernisaże, plenery malarskie grupy „Barwa”,
 - Rodzinny rajd rowerowy – czerwiec.
2. Służby Ochrony Zabytków w Katowicach Oddział Zamiejscowy w Bielsku-Białej przedstawił (w kwietniu 1999 roku) szereg informacji dotyczących ewidencji stanowisk archeologicznych i ustaleń odnoszących się do różnych form działalności w ich obrębie.
- Stanowiska archeologiczne stanowią dobra kultury prawnie chronione. Objęte są całkowitym zakazem prowadzenia w ich granicach takich działań niszczących jak głęboka orka, prace wybierzyskowe i niwelacyjne.
- Z kolei działalność inwestycyjna, taka jak melioracje, gazyfikacja, prace wod.-kan., energetyczne, teletechniczne oraz budowlane, może być warunkowo dopuszczona wyłącznie po uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków (WKZ), na określonych indywidualnie warunkach.
- Na obszarze gminy wykazano liczne stanowiska archeologiczne (43 pozycje) wymagające różnych stref ochronnych (minimum okrąg o promieniu 40 m).
- W dokumentacji STUDIUM znajduje się wykaz tych stanowisk i ich rozmieszczenie.
3. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Jasienica (którego ustalenia w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego są respektowane w STUDIUM) określa, że:
- zachodzi konieczność opracowania dokumentalizacji specjalistycznej związanej z zespołem zamkowo-parkowym w Grodźcu Śląskim (uznano, że park wymaga ścisłej ochrony a znaczny rejon stanowi strefę otulinową wraz z mostkiem i kościołem, zielenią),
 - ochronie konserwatorskiej podlegają te obiekty i budynki, które znajdują się w rejestrze i ewidencji zabytków,
 - wykazem obiektów objętych rejestrem i ewidencja zabytków są w poszczególnych sołectwach następujące obiekty:

BIELOWICKO:

Rejestr:

Kościół drewniany z XVIII w. rejestr: A-139/76

Ewidencja:

1. Krzyż
2. Budynek szkoły mur. ok. 1920r.
3. Budynek nr 1 mur. ok. 1890r.

4. Budynek nr 3 mur. ok. 1890r. + stodoła mur. ok. 1900r.
5. Budynek nr 4 mur. ok. 1890r.
6. Budynek nr 6 mur. 1890r.
7. Budynek nr 7 mur. 1900r. + stodoła
8. Budynek nr 8 mur. 1849r.
9. Budynek nr 9 mur. ok. 1880r.
10. Budynek nr 11 ok. 1920r.
11. Budynek nr 15 mur. ok. 1920r.
12. Budynek nr 16 mur. ok. 1920r.
13. Budynek nr 18 mur. ok. 1928r.
14. Budynek nr 26 mur. ok. 1890r.
15. Budynek nr 59 mur. 1914r.
16. Stodoła przy nr 93 mur. ok. 1910r.
17. Budynek nr 105 mur. ok. 1920r.
18. Stodoła przy bud. 105 mur. ok. 1920r.

BIERY – ewidencja

1. Kościół parafialny p.w. NMP mur. ok. 1910r.
2. Bud. Mieszk. Nr 16 mur. ok. 1880r. wł. Rak, nr 25 mur. 1890r., nr 35 – 1890r.

GRODZIEC – rejestr:

Zespół zamkowo-parkowy rejestr A-141/76 XVII w.

Plebania kościoła mur. ok. 1910r. wł. Parafia – A-142/76

Oficyny zamkowe A-143/76

Ewidencja:

Kościół pw. Św. Bartłomieja mur. 1910r. + obora plebańska
Kamień nagrobny na cmentarzu koło ruin kościoła pocz. XIX w.
Krzyż k/kościół parafialnego kam. 1920 r.

1. Dawny zajazd mur. 1 ćw. XX w.
2. Remiza mur. 1 ćw. XX w.
3. Budynek szkoły mur. ok. 1920r.
4. Dom nr 12 mur. 1870r.
5. Dom nr 15 mur. 1870r.
6. Młyn nr 39 mur. 2 poł. XIX w.

ŁŁOWNICA - rejestr:

Dwór – łłownica rejestr: A-146/76 mur. ok. 1690r.

Ewidencja:

1. 2 kapliczki z 1900-1920r. murowane
2. Kapliczka przy nr 103 z figurą drewnianą – ludową
3. Krzyż murow. 2 poł. XIX w. + krzyż przydrożny mur. ok. 1899r. + krzyż mur. ok. 1900r.
4. Stodoła nr 2 k.d. dworu mur. ok. 1870r. XIX w. + obora mur. 1880r.
5. Budynek nr 10 mur. 1876r.
6. Budynek nr 12 mur. 1914r.
7. Budynek nr 38 mur. 4 ćw. XIX w.
8. Budynek nr 37 mur. 1 poł. XIX w.
9. Budynek nr 40 mur. ok. 1900r.
10. Budynek nr 42 mur. ok. 1920r.
11. Budynek nr 46 budynek szkoły mur. 1925r.
12. Młyn nr 50 mur. XIX/XX w.
13. Budynek nr 85 mur. ok. 1900r.
14. Budynek nr 96 mur. 1910r.
15. Budynek nr 107 mur. ok. 1900r.

Postulat wpisania do rejestru ewidencji konserwatorskiej budynku nr 57 z zachowanymi sklepieniami nad sienią

JASIENICA

Rejestr zabytków:

Kościół parafialny pw. Św. Jerzego mur. 1878-1929 rej. A-147/76

Plebania par. pw. Św. Jerzego mur. ok. 1929r. A-148/76

Budynek mieszkalny nr 125 mur. ok. 1890r. A-149/76 – 149/76

Ewidencja:

1. Kapliczka przydrożna mur. ok. 1900r.
2. Fabryka Mebli mur. 1890r.
3. Dom robotniczy Fabryki Mebli – mur. ok. 1880r.
4. Fabryka Mebli „Mundus” mur. ok. 1890r.
5. Budynek mieszkalny nr 5 mur. ok. 1920r.
6. Budynek mieszkalny nr 22 mur. ok. 1900r.
7. Budynek mieszkalny nr 70 mur. ok. 1900r.
8. Budynek mieszkalny nr 84 mur. ok. 1904 r.
9. Budynek mieszkalny nr 85 mur. ok. 1890r. + obora
10. Budynek mieszkalny nr 86 mur. ok. 1903r.
11. Kuźnia przy nr 91 mur. 4 ćw. XIX w.
12. Budynek mieszkalny nr 92 mur. ok. 1870r.
13. Budynek mieszkalny nr 93 mur. ok. 1900r.
14. Budynek miesz.-gosp. mur. ok. 1900r.
15. Budynek mieszkalny nr 101 mur. ok. 1846r.
16. Budynek mieszkalny nr 102 mur. ok. 1870r.
17. Budynek mieszkalny nr 111 drew.-zręb. 1860r.
18. Budynek mieszkalny nr 124 mur. ok. 1900r.
19. Budynek mieszkalny nr 125 mur. ok. 1920r.
20. Budynek mieszkalny nr 128 mur. ok. 1890r.
21. Chałupa nr 145 drew.-zręb.-mur. ¾ ćw. XIX w.
22. Budynek mieszkalny nr 166 mur. ok. 1900r.
23. Budynek drewniany – ok. 1868r.
24. Chałupa nr 228 drewn.-zręb. 4 ćw. XIX w.
25. Budynek mieszkalny nr 248 mur. ok. 1920r.
26. Budynek mieszkalny nr 269 mur. ok. 1920r. (bud. w zespole fabr.)
27. Budynek mieszkalny nr 270 – Osiedle robotn. d f-ki „Mundus” mur. ok. 1900r. + bud. gosp. + bud. łaźni
28. Budynek gospod. K. nr 270
29. Budynek szkoły nr 271 mur. ok. 1920r.
30. Budynek mieszkalny nr 172: bud. gosp.+ bud. łaźni nr bud. 273, 275 na oś. Robotniczym
31. Budynek mieszkalny nr 284 mur. ok. XIX/XX w.
32. Budynek mieszkalny nr 189 mur. ok. 1890r.
33. Budynek mieszkalny nr 290 mur. ok. 1910r.
34. Budynek mieszkalny nr 301 mur. ok. 1910r.
35. Budynek mieszkalny nr 306 I mur. ok. 1929r.
36. Budynek mieszkalny nr 306 II mur. ok. 1900r.
37. Budynek mieszkalny nr 318 mur. ok. 1920r.
38. Budynek mieszkalny nr 335 mur. ok. 1920r.
39. Budynek mieszkalny naprzeciw posesji nr 352 – „fryzjer” mur. ok. 1900r.
40. Budynek mieszkalny nr 353 mur. 1920r. wł. Berasz
41. Budynek mieszkalny par. 601/11/5/154 mur. 1900r.

LANDEK

Ewidencja:

Figura św. Józefa mur. XIX/XX w. Krzyż mur. 1910r.

1. Dwór mur. XIX/XX w. wł. PAN Stacja Naukowa + spichlerz + stodoła + obora
2. Dom nr 20 mur. 1910r.
3. Dom nr 23 mur. 1 ćw. XX w.
4. Dom nr 37 XX w. 1 ćw.

ŁAZY - ewidencja:

1. Stodoła i obora k. nr 1 mur. ok. 1900r.
2. Dom nr 2 mur. ok. 1880r. + bud. inwen. + stodoła
3. Dom nr 4 mur. 1874r. + stodoła
4. Dom nr 6 mur. 1880r. + stodoła
5. Dom nr 8 mur. 1890r.
6. Dom nr 9 mur. 1890r. + stodoła
7. Dom nr 20 mur. ok. 1900r.
8. Dom nr 22 drewn. ok. 1910r.
9. Dom nr 28 drewn. 1920r.
10. Dom nr 30 mur. 1880r. przebud. 1983r. + stodoła
11. Dom nr 31 mur. ok. 1920r.
12. Dom nr 31 mur. ok. 1920r.
13. Dom nr 32 mur. ok. 1890r.
14. Nr 41 budynek szkoły mur. ok. 1920r.
15. Dom nr 49 drewn. ok. 1900r.
16. Dom nr 53 mur. 1910r.
17. Dom nr 75 mur. ok. 1900r. wł. Rygiel

MAZAŃCOWICE – rejestr:

Mazańcowice bud. nr 10 mur. 1843r. rej. A-162/76

Mazańcowice bud. nr 69 mur. XIX w. rej. A-163/76

Kamienna figura przydrożna Chrystusa Upadającego pod krzyżem z 1780r.

Ewidencja:

1. Kościół ewangel.-augsburski mur. ok. 1930r.
2. Dawny bud. szkoły – obecnie przedszkole mur. ok. 1920r.
3. Budynek mieszkalny (nad cmentarzem) mur. ok. 1880r.
4. Dom nr 1 ok. 1890r.
5. Dom nr 13 mur. ok. 1920r.
6. Dom nr 18 mur. ok. 1890r.
7. Dom nr 19 mur. ok. 1890r. + bud. inwentarski
8. Dom nr 30 mur. ok. 1920r.
9. Dom nr 32 mur. ok. 1910r.
10. Dom nr 41 mur. ok. 1890r.
11. Dom nr 44 mur. ok. 1920r.
12. Dom nr 51 mur. ok. 1890r.
13. Dom nr 52 mur. ok. 1920r.
14. Dom nr 56 mur. ok. 1890r.
15. Dom nr 57 mur. ok. 1890r.
16. Dom nr 60 mur. ok. 1900r.
17. Dom nr 61 mur. ok. 1890r.
18. Dom nr 61 mur. ok. 1920r.
19. Dom nr 62 mur. ok. 1889r.
20. Dom nr 63 mur. ok. 1880r. przebud. 1970r.
21. Dom nr 68 mur. ok. 1890r.
22. Dom nr 69 mur. ok. 1890r.
23. Dom nr 73 mur. ok. 1890r.
24. Dom nr 84 mur. ok. 1820r.
25. Dom nr 90 mur. ok. 1900r.
26. Dom nr 92 mur. 1890r.
27. Dom nr 95 mur. ok. 1893r.
28. Dom nr 96 mur. ok. 1890r.
29. Dom nr 103 mur. ok. 1910r.
30. Dom nr 104 mur. ok. 1890r.
31. Dom nr 106 mur. – cegła gliniana ok. 1890r.
32. Dom nr 107 mur. ok. 1890r. rem. 1933r.
33. Dom nr 109 mur. ok. 1880r.

34. Dom nr 115 pok. 1900r.
35. Dom nr 116 mur. ok. 1920r.
36. Dom nr 156 mur. ok. 1910r.
37. Dom nr 165 mur. ok. 1890r. przebud. 1970r.
38. Dom nr 169 mur. ok. 1890r.
39. Dom nr 202 mur. ok. 1910r.
40. Dom nr 220 mur. ok. 1920r.
41. Dom nr 595 mur. ok. 1920r.

MIĘDZYRZECZE – rejestr:

- Dom nr 21 mur. XUX w. rej. A-167/76
Dom nr 36 mur. ok. 1890r. rej. A-168/76
Stodoła drewniana przy nr 43 XVIII w. rej. A-166/76
Dom nr 33 mur. XIX w. rej. A-168/76
Dom nr 39 mur. ok. 1890r. rej. A-170/76
Dom nr 62 mur. 1880r. rej. A-165/76
Dom nr 143 drewn. XVIII w. rej. A-172/76
Dom nr 168 mur. XIX w. rej. A-171/76

Ewidencja:

1. Plebania mur. ok. 1900r. wł. Parafia rzym.-katol. + stodoła + obora
2. Kościół ewang.-augsb. Mur. XUX w.
3. Krzyż mur. 1930r.
4. Spichrz mur. ok. 1850r.
5. Szkoła paraf. K. kościoła katol. Pocz. XX w.
6. Dom – obecnie gospoda ok. 1920r. mur.
7. Remiza mur. 1912r.
8. Dom nr 1 mur. 1890r.
9. Dom nr 2 mur. ok. 1890r.
10. Dom nr 7 mur. ok. 1890r.
11. Dom nr 8 mur. 1878r.
12. Dom nr 13 mur. ok. 1890r.
13. Dom nr 14 mur. ok. 1890r.
14. Dom nr 15 ok. 1870r. mur.
15. Dom nr 18 mur. ok. 1890r.
16. Dom nr 22 mur. ok. 1860r.
17. Dom nr 23 mur. ok. 1890r.
18. Dom nr 23 mur. ok. 1900r. + stodoła
19. Dom nr 24 mur. ok. 1890r.
20. Dom nr 24 mur. ok. 1890r.
21. Dom nr ... 1920r.,
22. Dom nr 25 mur. ok. 1890r.
23. Dom nr 28 mur. ok. 1900r.
24. Dom nr 35 mur. ok. 1890r.
25. Dom nr 36 mur. 1880r.
26. Dom nr 39 ok. 1920r.
27. Dom nr 40 mur. ok. 1890r.
28. Dom nr 43 mur. ok. 1828r.
29. Dom nr 47 mur. 1880r.
30. Dom nr 48 mur. ok. 1880r.
31. Dom nr 49 mur. ok. 1880r.
32. Dom nr 50 mur. 1890r.
33. Dom nr 51 mur. ok. 1900r.
34. Dom nr 54 mur. 1890r.
35. Dom nr 56 mur. ok. 1900r.
36. Dom nr 56 mur. ok. 1900r.

- Domy nr: 57, 61, 64, 75, 95, 98 – poczta, 112, 115, 121, 122, 124 + stodoła, 134 + bud. inwen., 136, 139 – bud. mur. w okresie 1900-1920r.
37. Dom nr 140 drewn. 1900r.
38. Domy nr: 153, 166, 175 – d. ludowy, 177, 178, 195, 202, 220, 240 – murowane w latach: 1880-1920.

ROZTROPICE – ewidencja:

Krzyż mur. ok. 1900r.

Dom – budynek OSP mur. 1912r.

Szkoła mur. 1920r.

Obora – Folwark Dolny mur. 2 poł. XIX w. + stodoła

Tzw. zameczek w zesp. Folwarku Górnego – mur. 2 poł. XIX w. + spichrz

Dom nr 14, 16, 17, 24, 33, 34, 35, 51, 53- drewn., nr 55, 59 + chlew – bud. murowane w latach: 1890-1920.

RUDZICA:

Ewidencja:

Kapliczka w ogrodzeniu kościoła paraf. Św. Nepomucena mur. 2 poł. XIX w.

Brama w ogrodzeniu kościoła parafialnego mur. 2 poł. XIX w.

Kościół parafialny mur. XVIII w.

Kapliczka mur. 2 poł. XIX w.

Figura przydrożna św. Nepomucena XIX/XX w.

Figura przydrożna św. Franciszka mur. 2 poł. XIX w.

Kapliczka mur. 2 poł. XIX w.

Krzyż przydr. mur. 1900r.

Krzyż kamienny na terenie przykościelnym mur. ok. 1930r.

Budynek szkoły obecnie dom paraf. Mur. XIX w. – przebud. XX w.

Dwór mur. obecnie Ośrodek Zdrowia + zabud. Dworskie + studnia

Dom nr 8 – drewn.-zręb. 1800r.

Dom nr 25 mur. ok. 1900r.

Domy nr: 39, 40, 42, 44, 51, 57 – d. dwór 85, 86 – murowane w latach 1890-1920.

Dom nr 90 mur.-drewn. 1910r.

Dom nr 94 – d. plebania mur. ok. 1890r.

Dom nr 110 mur. ok. 1920r.

Dom nr 114 mur.

Dom nr 115 – drewn.-murow. ok. 1890r.

Domy nr: 137, 141, 172 – murowane w latach 1840-1910.

ŚWIĘTOSZÓWKA – ewidencja:

1. Dom nr 1 ok. 1870r.

WIESZCZĘTA – ewidencja:

Kościół ewangelicko-augsburski mur. pocz. XX w.

Remiza mur. 1928r.

Dom nr 20 mur. ok. 1920r.

Krajobraz dziedzictwa kulturowego Jasienicy uzupełniają pomniki, tablice pamiątkowe a także pojedyncze budynki dokumentujące najnowsze dzieje gminy.

4. Każda wieś wchodząca w skład gminy posiada obiekt sakralny. Są kościoły katolickie i ewangelickie oraz kaplice czy kapliczki.

Parafie Rzymsko-Katolickie:

- w Jasienicy,
- w Rudzicy,
- w Łazach,
- w Międzyrzeczu,
- w Mazańcowicach,
- w Bielowicku,
- w Grodźcu,
- w Bierach.

Parafie Ewangelicko-Augsburskie:

- w Jasienicy,
- w Wieszczętach,
- w Międzyrzeczu.

5. Jak z powyższych ustaleń wynika na terenie gminy występuje różnorodność obiektów uznanych za dziedzictwo kulturowe – od założenia zamkowo-parkowego z XVII wieku w Grodźcu Śląskim (wymienia się także w. XV) poprzez kościoły (katolickie, protestanckie) głównie z XVIII-XIX w., przydrożne krzyże i kapliczki głównie z XIX w., do obiektów rzemiosła, przemysłu z XIX-XX w., obiektów gospodarczych związanych z produkcją rolno-hodowlaną, do najliczniejszych budynków mieszkalnych - drewnianych i murowanych z XIX i XX wieku.

Szczególne nasycenie i różnorodność występuje w sołectwach: Jasienica, Mazańcowice, Międzyrzecze (po około czterdzieści pozycji).

Obiekty i założenia zamkowo-parkowego z XVII wieku w Grodźcu Śląskim (użytkowane przez Zootechniczny Zakład Doświadczalny Instytutu Zootechniki w Polsce) znajdują się w dobrym stanie, mają charakter reprezentacyjny.

Malowniczość krajobrazu, ilość i różnorodność obiektów archeologicznych, założeń urbanistycznych i architektonicznych powinna być wykorzystana dla rozwijania turystyki (w tym urządzenia atrakcyjnych tras rowerowych, różnorodnych form wypoczynku).

Uznaje się, że obiekty zabytkowe zasługują na większe rozpropagowanie niż ma to miejsce obecnie.

III.4. Uwarunkowania wynikające z użytkowania ziemi

1. Według danych Urzędu Statystycznego powierzchnia gminy wynosi 92 km². W podziale tej powierzchni na sołectwa (według danych Urzędu Gminy) sytuacja przedstawia się następująco:

do grupy największych powierzchniowo zaliczają się:

- Międzyrzecze Górne - 1252 ha;
- Rudzica - 1148 ha;
- Jasienica - 1107 ha;
- Grodziec Śląski - 967 ha;
- Mazańcowice - 818 ha;
- Międzyrzecze Dolne - 781 ha;
- Iłownica - 775 ha;

do grupy średniej:

- Roztropice - 576 ha;
- Landek - 453 ha;
- Łazy - 349 ha;
- Bielowicko - 311 ha;

do grupy o najniższej powierzchni:

- Biery - 216 ha;
- Wieszczęta - 198 ha;
- Świętoszówka - 151 ha

Ogółem: 9111 ha

2. W ramach obszaru gminy:

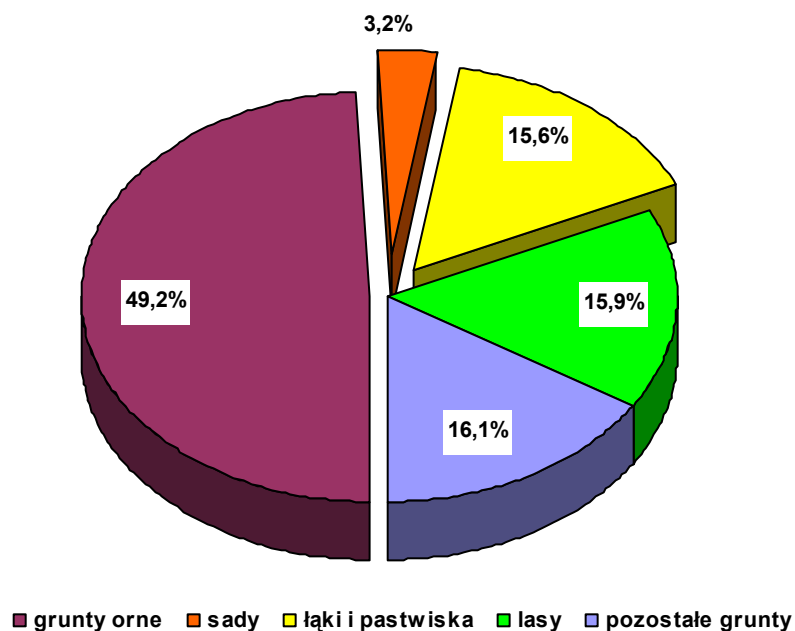
Powierzchnia gminy	Użytki rolne w ha (wartości przybliżone)				Lasy	Pozostałe grunty
	razem	grunty orne	sady	łąki, pastwiska		
92 km ² – 9157 ha	6226	4505	293	1428	1456	1475
100 %	68 %	–	–	–	15,9 %	16,1 %

Z powyższych wielkości na gospodarstwa indywidualne przypadało w1997r.:

- ok. 58,9 % ogólnej powierzchni gminy,
- ok. 72,1 % 4487 ha użytków rolnych
- ok. 63,4 % gruntów ornych,
- ok. 59,7 % sadów,
- ok. 12,4 % lasów,

Duże powierzchnie zajęte są przez gospodarstwa jednostki naukowej (pola, duże stawy gospodarki związanej z hodowlą ryb) oraz przez spółdzielnie rolnicze.

STRUKTURA UŻYTKOWANIA GRUNTÓW W GMINIE JASZENICA

W areale gospodarstw prywatnych w 1997 r. było 1085 indywidualnych gospodarstw rolnych (a więc powyżej 1 ha) i 1561 działek rolnych, tj. od 0,1 do 1,0 ha. Według informacji Urzędu Gminy w gminie jest 1489 rolników – płatników podatku rolnego. W konsekwencji przeciętna wielkość powierzchni gospodarstwa indywidualnego wynosi nieco ponad 3 ha.

3. Informacje Urzędu Statystycznego wykazują istotne zmiany w użytkowaniu ziemi na przestrzeni zaledwie 1996-1997 r. Według opublikowanych danych ogólna powierzchnia użytków rolnych w gminie zmalała w tym okresie o ok. 400 ha a lasów o ok. 110 ha.
4. Znaczne zmiany w strukturze użytkowania ziemi a w konsekwencji w strukturze funkcjonalno-przestrzennej gminy, w rozwiązywaniu problemów gospodarki wodnej spowoduje zapowiadana realizacja na terenie gminy zbiornika wodnego o powierzchni rzędu 200 ha. W dokumentacji zbiornika należy uwzględnić możliwość jego użytkowania także i na cele rekreacyjne.
5. Jak wynika z powyższych informacji:
 - powierzchnia gminy jest stosunkowo duża;
 - występują znaczne różnice w powierzchni poszczególnych sołectw;
 - część sołectw związana jest bezpośrednio z gospodarką hodowlaną ryb;
 - gospodarstwa indywidualne posiadają niewielkie arealy;
 - lesistość gminy jest obecnie niska;
 - istotnym nowym elementem w użytkowaniu ziemi wpływającym na atrakcyjność gminy może stać się realizacja zbiornika wodnego na Jasienicy.

III.5. Uwarunkowania wynikające z procesów społeczno-gospodarczych

1. Sytuacja społeczno-gospodarcza wyrażona poprzez procesy demograficzne dotyczące zaludnienia wskazuje na:
 - postępujący wzrost poziomu zaludnienia gminy. Z informacji Urzędu Gminy dotyczących poszczególnych sołectw wynika, że od 1991 roku do końca 1998 roku przybyło w gminie około 1.000 mieszkańców, tj. około 7,2 %.

W liczbach bezwzględnych największe przyrosty liczby mieszkańców miały miejsce w sołectwach:

 - Mazańcowice o około 230 osób, - przyrost najwyższy – powyżej 200 osób;
 - Międzyrzecze Górne o około 170 osób,
 - Rudzica o około 130 osób, - przyrost w granicach 110-170 osób;
 - Jasienica i Biery po około 110 osób;

W sołectwie Wieszczęta miał miejsce niewielki ubytek ilości mieszkańców (rząd 30 osób), pozostałe sołectwa – przyrost mieszkańców do 100 osób.

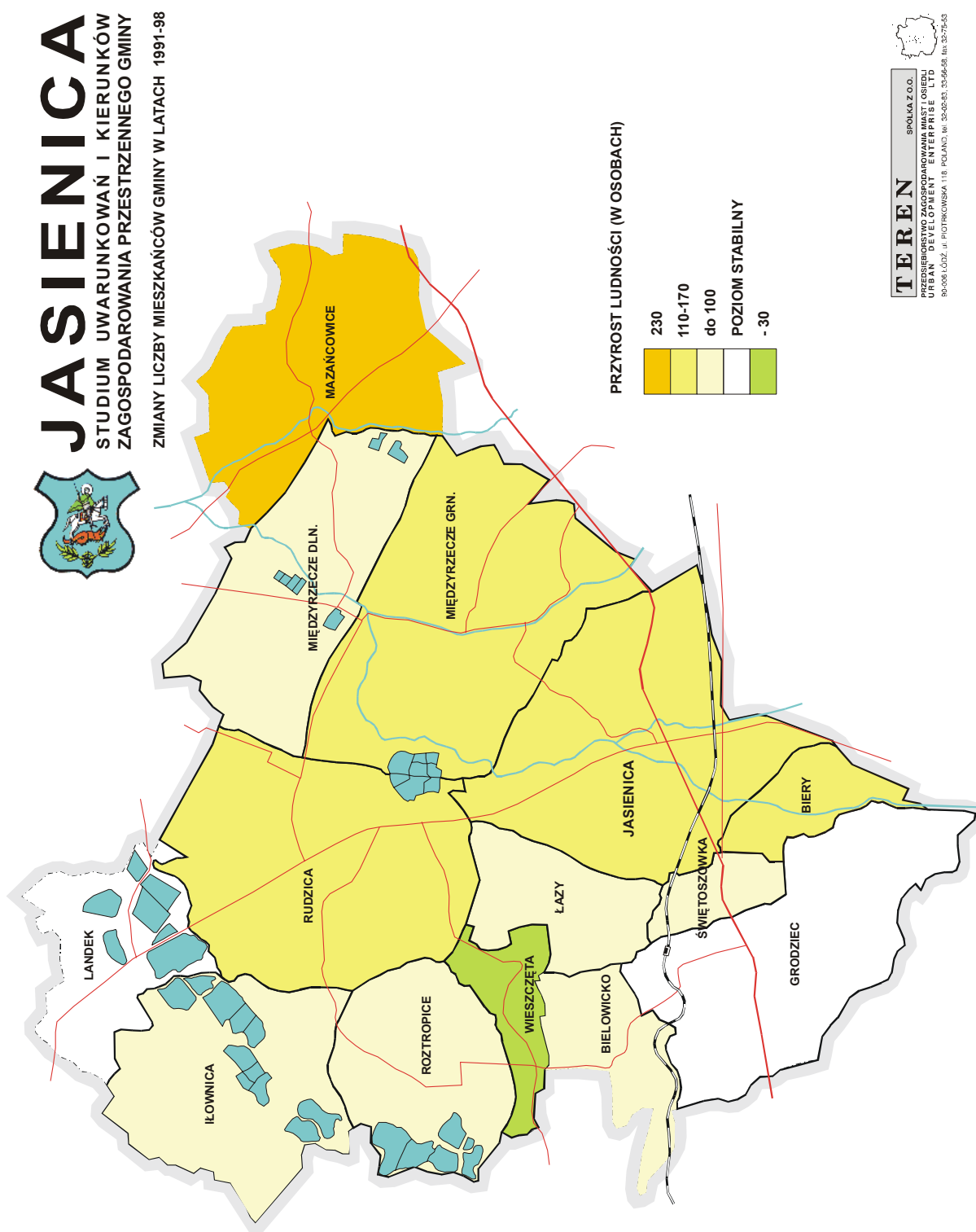
Ewidencja władz gminy (wykazuje stan zaludnienia w 1991 roku - 17.903 osoby, w 1998 roku – 18.920 osób) stwarza warunki porównania dynamiki zmian w różnych sołectwach.

Stany zaludnienia gminy według sołectw 1991 – 1998 według ewidencji Urzędu Gminy, oraz stan według planu gminy z 1991 roku

Sołectwo	Zaludnienie w latach/osób		Zmiany w stanie zaludnienia osób (około)	Założenia planu gminy z 1991 r.
	1991	1998		
Bielowicko	492	515	20	587
Biery	982	1093	110	1251
Grodziec Śląski	1053	1058	poziom stabilny	1216
Iłownica	949	1022	70	1171
Jasienica	4185	4291	110	4931
Landek	515	515	poziom stabilny	599
Łazy	657	738	80	850
Mazańcowice	2450	2681	230	3048
Międzyrzecze Dolne	892	922	30	1060
Międzyrzecze Górne	1747	1916	170	2197
Roztropice	617	690	70	786
Rudzica	2347	2475	130	2851
Świątoszówka	548	567	20	647
Wieszczęta	469	437	-30	502
Razem	17903	18920	1017	≈ 22.000

(tendencję wzrostu zaludnienia gminy potwierdzają także dane Urzędu Statystycznego w Bielsku-Białej), według których:

- stan zaludnienia gminy wynosił w 1996 roku – 18.846 osób, w 1997 roku – 19.079 osób.

- ma miejsce stosunkowo wysoki poziom przyrostu naturalnego rzędu 4,6 ‰ (1997 rok),
- saldo migracji wynosi około 80 osób rocznie (1997 rok),
- obserwuje się tendencję zmniejszania się udziału grupy przedprodukcyjnej, wzrostu grupy produkcyjnej oraz intensywnego wzrostu grupy poprodukcyjnej w ogólnej ilości mieszkańców. Porównania stanu z roku 1997 do 1996 wykazują odpowiednio wskaźniki 99,3; 101,9; 102,9,
- ma miejsce równowaga płci w ogólnej strukturze mieszkańców,
- charakterystycznym elementem jest dosyć wysoki wskaźnik – 207 mieszkańców/km² powierzchni gminy.

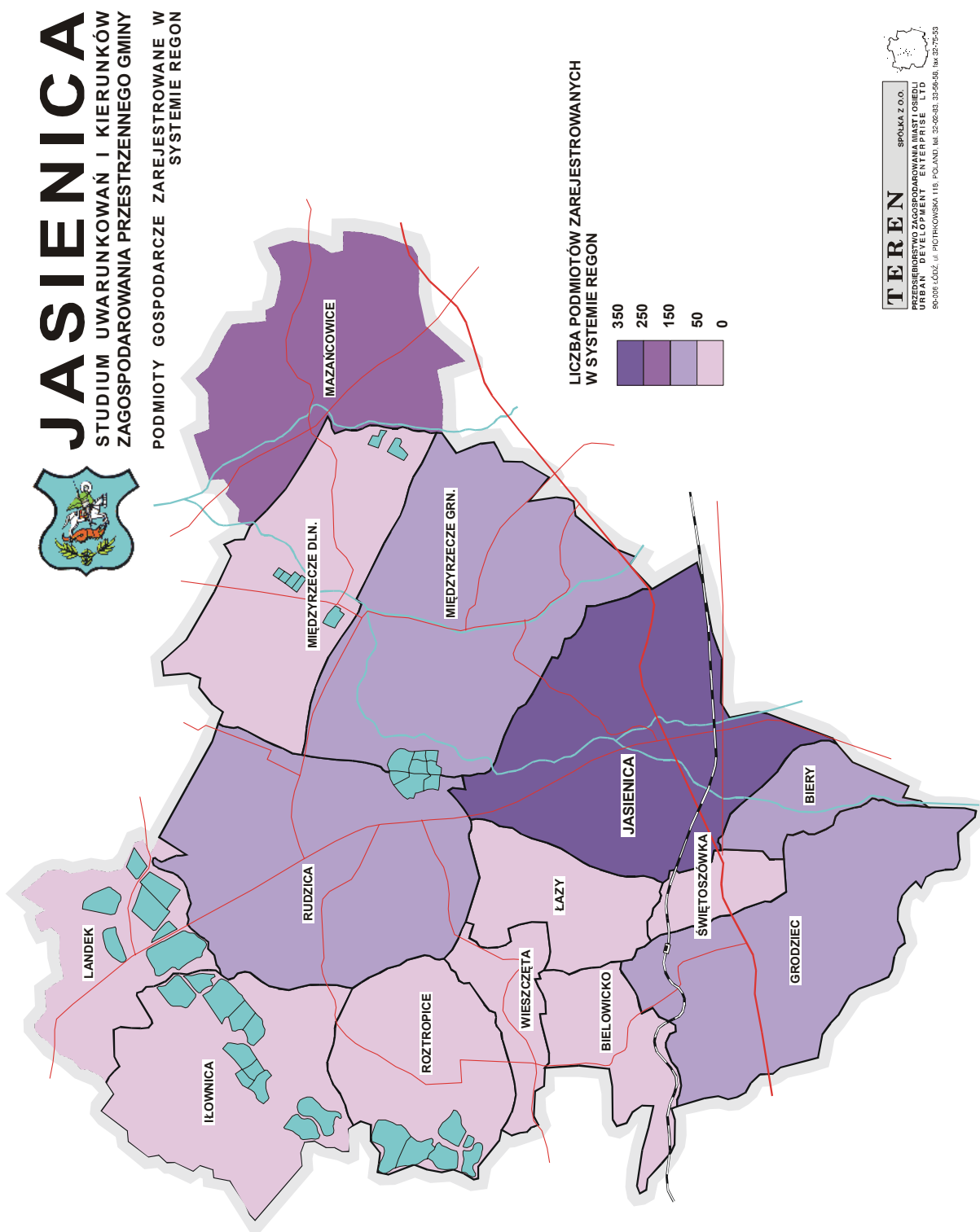
Potwierdzają się założenia planu gminy z 1991 roku odnoszące się do zarysowanej w nim tendencji wzrostu zaludnienia gminy.

2. Zachodzące zmiany w strukturze zatrudnienia obrazują:

- * zmiany zachodzące w gospodarce narodowej

Sekcje EKD	- osób 1996 r.	1997 r.	1996 r. - 100
ogółem	2807	2988	106,4
w tym:			
przemysł	1802	1844	102,3
budownictwo	90	86	95,6
rolnictwo i łowiectwo	132	227	172,0
handel i naprawy	205	225	109,8

(nie uwzględniono osób fizycznych, spółek cywilnych do 5 osób, rolników indywidualnych, duchownych – jest to więc charakterystyka niepełna)

- * zachodzące dynamicznie zmiany w aktywności gospodarczej wyrażone poprzez ilość jednostek zarejestrowanych w systemie REGON:

Jednostki zarejestrowane w systemie REGON (sztuk)	1996 r.	1997 r.	1996 r. - 100
Ogółem	1138	1216	106,9
w tym:			
przemysł	227	219	96,5
budownictwo	169	181	107,1
handel i naprawy	380	419	110,3
transport, składowanie, łączność	98	112	114,3

- sektor prywatny to w 1996 roku 1126 jednostki, w 1997 roku już 1205, wskaźnik 107,0
- liczba zarejestrowanych jednostek w systemie REGON, (według danych z początku 1999 roku) wynosi już przeszło 1260.

Analiza rejestru świadczy o różnorodności podejmowanych form aktywności gospodarczej. Poniżej podaje się szereg przykładów. Są reprezentowane zajęcia rzemieślnicze (np. tapicerstwo, stolarstwo, cukiernictwo, naprawy sprzętu i samochodów, budowlane, fryzjerstwo, szewstwo, krawiectwo, introligatorstwo, blacharstwo, hydraulika, garbarstwo, kuśnierstwo, fotografia, elektronika); usługi handlowe i gastronomiczne o różnym profilu (np. handel detaliczny i hurtowy, nieruchomości, import-export, skup złomu i opakowań, kolportaż, gastronomia); usługi specjalistyczne (np. lekarskie, doradztwo prawno-podatkowe, ubezpieczenia, poradnictwo rybackie, usługi pogrzebowe, geodezyjne, szkoleniowe, artystyczne – galeria autorska, renowacja mebli zabytkowych, korepetycje, usługi marketingowe); usługi transportowe (np. taxi, rolniczo-transportowe itp.).

Przestrzenne rozmieszczenie w gminie zarejestrowanych jednostek jest bardzo nierównomierne i przedstawia się następująco:

- największe koncentracje mają miejsca w sołectwach:
 - Jasienica - 327,
 - Mazańcowice - 212,
- niższe w sołectwach:
 - Rudzica - 139,
 - Grodziec Śląski - 125,
 - Międzyrzecze Górne - 109,
 - Biery - 96,
- zdecydowanie niższe w sołectwach:
 - Międzyrzecze Dolne - 48,
 - Iłownica - 37,
 - Świętoszówka - 37,
 - Łazy - 33,
 - Roztropice - 33,
 - Bielowicko - 24,
 - Wieszczęta - 22,
 - Landek - 19.

Przestrzenny rozkład aktywności świadczy o koncentracji działań tego typu w sołectwie siedziby gminy (potwierdzając jego rangę) oraz w bezpośrednim styku granic gminy z Bielskiem Białą, co zgodne jest z obserwowanymi procesami urbanizacyjnymi w tym rejonie,

- * bezrobocie, które (pomimo przytoczonych analiz świadczących o aktywności mieszkańców) również dotyczy gminy Jasienica.

Wykazywane oficjalnie dane nie potwierdzają jednak (w porównaniu z innymi obszarami kraju) o nasilaniu się tego społecznie niekorzystnego zjawiska.

Bezrobotni zarejestrowani w 1996 roku to 463 osoby, w 1997 roku to 240 osoby. Nastąpiło więc w 1997 roku obniżenie poziomu bezrobocia w stosunku do 1996 roku, wskaźnik wyniósł 49,7. Ma to swoje odzwierciedlenie także w malejącym wskaźniku udziału bezrobotnych w stosunku do ogólnej liczby ludności w wieku produkcyjnym z 4,2 % do 2,2 %.

III.6. Uwarunkowania wynikające z różnych form zabudowy gminy

1. Gmina posiada wielorakie formy zainwestowania, a w tym:

1) zabudowę mieszkaniową niską, w zasadzie jednorodziną, której zasoby wynoszą (1997 r.):

– mieszkania zamieszkałe (sztuk)	5232
– izby (sztuk)	19189
– powierzchnia użytkowa mieszkań m ²	372.632
– przeciętna p.uż. mieszkań na 1 osobę	19,6
– liczba osób na mieszkanie	3,63
– liczba osób na izbę	0,99

Z powyższych informacji wynika, że jedno mieszkanie posiada wielkość około 71,2 m² p. uż., a na 1000 mieszkańców gminy przypada około 274 mieszkań. Ruch budowlany charakteryzujący się ilością oddanych mieszkań do użytku to w 1996 r. – 30 sztuk, w 1997 – 52 sztuk. Wzrost dotyczy nie tylko ilości mieszkań, ale i ich powierzchni. Na 52 mieszkania oddane do użytku w 1997 roku przypada 319 izb (tj. 6 izb/mieszkanie) i 6.979 m² p. uż. (tj. 134 m² na mieszkanie, a więc 1,9 raza więcej niż wynosi średnia powierzchnia mieszkania obecnie).

Przestrzenne rozmieszczenie zabudowy charakteryzowane ilością budynków w poszczególnych sołectwach wskazuje, że:

- najwyższa koncentracja budynków ma miejsce w sołectwie:

Jasienica - 951 budynków,

- niższa w:

Mazańcowice - 595 budynków,

Rudzica - 498 budynków,

Międzyrzecze Grn. - 386 budynków,

Grodziec Śląski - 260 budynków,

Biery - 231 budynków,

Iłownica - 211 budynków,

- najniższa w:

Międzyrzeczu Dln. - 199 budynków,

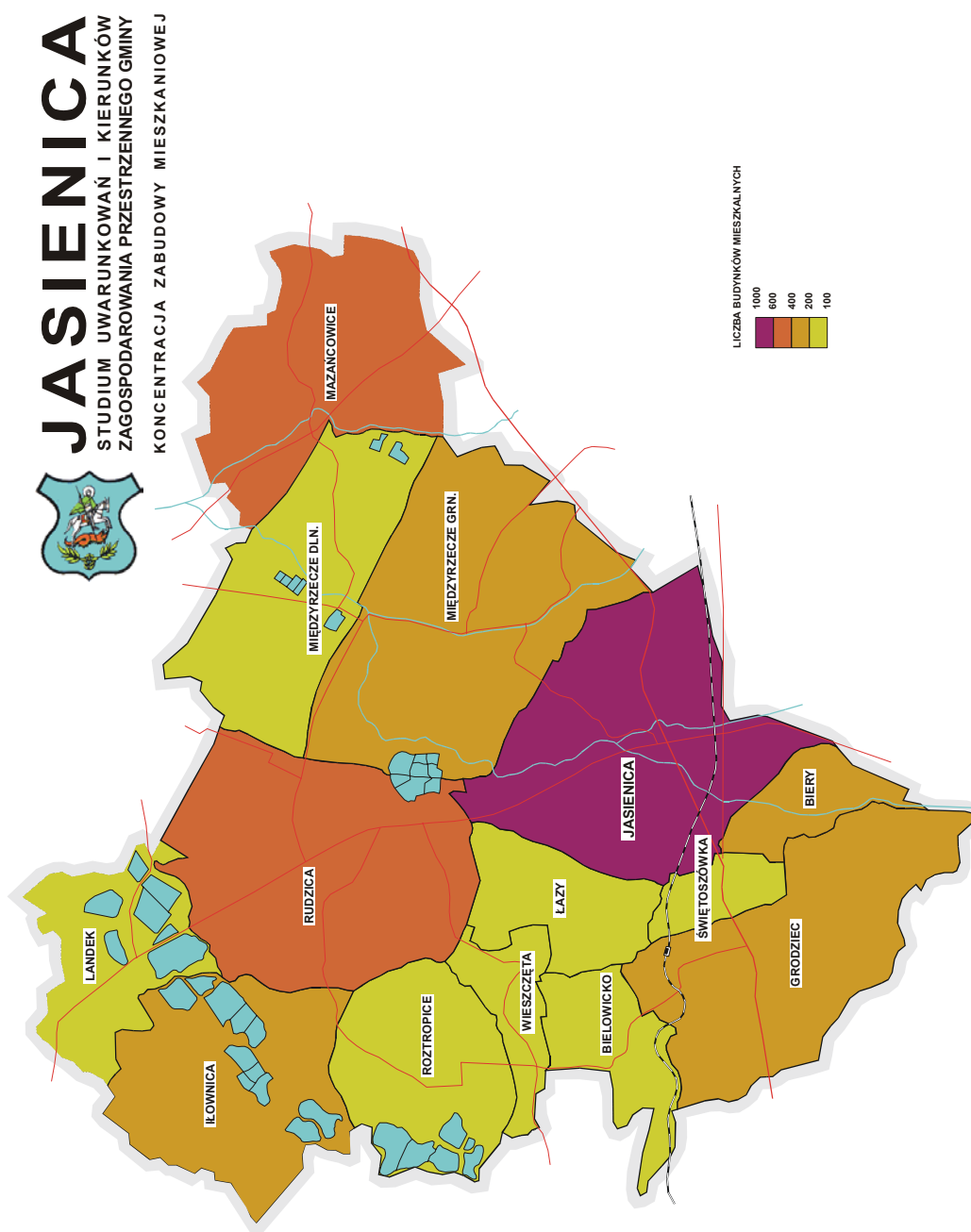
Łazy	- 154 budynków,
Świątoszówka	- 134 budynków,
Wieszczęta	- 199 budynków,
Roztropice	- 116 budynków,
Bielowicko	- 115 budynków,
Landek	- 103 budynków,
<hr/>	
Ogółem:	- 4072 budynków

Ilość osób na budynek mieszkalny niewiele tylko przekracza ilość osób na mieszkanie.

Niekorzystnym elementem zabudowy mieszkaniowej jest nieuregulowana gospodarka ściekowa;

2) zabudowę usługową z urządzeniami towarzyszącymi, a w tym:

- obiekty i urządzenia związane z jednostkami naukowymi Instytutu Zootechniki – Zootechnicznego Zakładu Doświadczalnego (obiekt zabytkowy – zamek, różnorakie urządzenia hodowlane, pola, gospodarstwa rybne). Działalność Zakładu promieniuje na okolicę i poza region;
- obiekty wychowania i edukacji – przedszkola, szkoły, gimnazja;
- obiekty kultury – Gminny Ośrodek Kultury i jego filie, Biblioteka Gminna i jej filie, Galeria Autorska F. Kohuta;
- obiekt służby zdrowia – ośrodek zdrowia, apteka;
- obiekty sakralne – kościoły (obiekty zabytkowe),
- obiekty administracji publicznej i działalności finansowej, poczty i telekomunikacji, a w tym siedziba Urzędu Gminy, Bank Spółdzielczy, Poczta i Telekomunikacja;
- obiekty Ochotniczej Straży Pożarnej pełniące różnorodne funkcje, w tym kulturotwórcze;
- zakłady rzemieślnicze różnych branż;
- sklepy, przedsiębiorstwa handlowe, zakłady gastronomiczne;

- 3) zabudowę przemysłową – głównie Fabryka Mebli Giętych, Zakłady Ceramiczne „Jasienica”, Zakład Mleczarski;
 - 4) urządzenia sportowe, rekreacyjne – boiska sportowe, zajazd, ośrodek jeździecki;
 - 5) cmentarze;
 - 6) stacje kolejowe;
 - 7) stacje paliw.
2. Z analizy przestrzennego rozmieszczenia powyższych placówek wynika, że:
- największa ich koncentracja ma miejsce w sołectwie Jasienica, we wsi gminnej. Tutaj funkcjonują podstawowe instytucje gminne (Rada i Urząd Gminy, poczta i telekomunikacja, bank, ośrodek zdrowia, apteka, ośrodek kultury, biblioteka, zakłady przemysłowe, stacja paliw, stacja kolejowa);
 - ośrodek naukowy skupiony jest w Grodźcu Śląskim;
 - niemal w każdym sołectwie znajduje się kościół, cmentarz, remiza O.S.P., szkoła podstawowa (lub filia), także filia przedszkola, biblioteki, placówki handlu detalicznego, rzemiosła;
 - nie we wszystkich sołectwach są placówki pocztowe, boiska sportowe, brak filii aptek.
3. Przestrzenne rozmieszczenie obiektów i urządzeń, o których mowa wyżej przedstawiono na mapie obrazującej zainwestowanie gminy. Mapa stanowi element składowy dokumentacji STUDIUM.
- Poniżej podaje się wykaz obiektów potwierdzających przedstawioną charakterystykę zainwestowania gminy według sołectw.
4. Położenie gminy w bezpośrednim sąsiedztwie Bielska Białej – ośrodkiem wielofunkcyjnym – stwarza dogodne warunki korzystania z usług wyższego rzędu zlokalizowanych na jego terenie.
 5. Stały wzrost powierzchni budowanych mieszkań w nawiązaniu do walorów krajobrazowych i wyposażenia w usługi stwarza realne warunki propagowania agroturystyki. Niezbędnym jest jednak uregulowanie problemów związanych z gospodarką ściekową.
 6. Przyjmując wzrost zaludnienia gminy do rzędu 22.000 osób ogólne potrzeby mieszkaniowe wyniosłyby około 6.050 mieszkań (przy podobnym jak obecnie

wskaźniku ilości mieszkań na 1000 mieszkańców – tj. ogółem o około 800 mieszkań więcej niż obecnie) lub około 6.600 mieszkań przy podniesieniu standardu do wskaźnika 300 mieszkań na 1000 mieszkańców, tj. o około 1.400 mieszkań więcej niż w stanie obecnym.

7. Ze względu na stały wzrost liczby jednostek rejestrowanych w systemie REGON, tj. wykazywanej aktywności gospodarczej mieszkańców gminy, ze względu na walory położenia w stosunku do korytarzy komunikacyjnych, granicy państwowej, rejonu Beskidów należy spodziewać się potrzeby wyznaczenia w gminie obszarów dla różnych form działalności ekonomicznej, które znacznie wzbogacą formy zabudowy gminy i wytworzą nowe jakości w strukturze funkcjonalno-przestrzennej gminy.
8. Wykaz: zabudowa i użytkowanie terenów według sołectw:

BIELOWICKO

1. Mieszkalnictwo + sklep
2. Mieszkalnictwo + zakład krawiecki
3. Mieszkalnictwo + zakład stolarski
4. Parking + boisko koszykówki
5. Kościół katolicki + cmentarz
6. Stodoła
7. Owczarnia
8. Mieszkalnictwo + krawiectwo
9. Mieszkalnictwo + tokarstwo w drewnie

BIERY:

1. Kiosk z artykułami spożywczymi
2. Mieszkalnictwo + kwiaty i wieńce
3. Mieszkalnictwo + stolarstwo
4. Mieszkalnictwo + sklep wielobranżowy
5. Mieszkalnictwo + przed. Inż.-bud. „Eko-Byt”
6. Mieszkalnictwo + sklep spożywczy
7. Probstwo
8. Kościół katolicki (w rozbiórce)
9. Stodoła + szklarnia
10. Instalatorstwo
11. Mieszkalnictwo + blacharstwo samochodowe
12. Boisko sportowe + rekreacje harcerzy
13. Mieszkalnictwo + wyrób mozaiki parkietowej
14. Mieszkalnictwo + mechanika pojazdowa
15. Mieszkalnictwo + blacharstwo
16. Mieszkalnictwo + prod. kostki betonowej
17. Stawy PZW w Jasienicy + budynki zaplecza
18. Zakł. Usług Mech., chemizacyjny i transport. Roln. + lakiernictwo, ośrodek kultury, biblioteka, dom działacza kółek rolniczych – gastronomia
19. Stawy + Trybaczówka (9) PZW w Jasienicy
20. Młyn „Pestapol”
21. Mechanika pojazdowa, diagnostyka
22. Mieszkalnictwo + cukiernictwo
23. Mieszkalnictwo + kostka brukowa, wykładziny
24. Mieszkalnictwo + sklep

25. Mieszkalnictwo + stolarstwo
26. Cmentarz
27. Wodociągi pompownia
28. Sklep spożywczy

GRODZIEC ŚLĄSKI:

1. PKP
2. Tartak
3. Magazyny ALUM PLAST – piaskowanie
4. Stodoła – instytut
5. Garaże
6. Magazyny prywatne (stawy Instytutu)
7. Zootechniczny zakład doświadczalny
8. Stacja paliw Instytutu
9. Biurowiec Instytutu Zootechniki
10. Świetlica
11. Ruiny starego kościoła
12. Plac sportowy
13. Bloki + garaże
14. Kościół katolicki
15. Cmentarz katolicki
16. Gaz
17. Trafo
18. Park zabytkowy
19. Mieszkalnictwo + wypożyczalnia video
20. Szkoła podstawowa
21. Boisko sportowe
22. Mieszkalnictwo + art. plastyczne (sklep)
23. Karczma „Kobra” – rekreacja (konie)
24. Gastronomia, zajazd
25. Strażnica
26. Obelisk sierp i młot
27. Sklep, kiosk „Ruchu”, kiosk – kwiaty
28. Mieszkalnictwo + sekcja deratyzacji
29. Blok wielorodzinny + garaże
30. Magazyny, hurtownia, plac
31. Osadnik ścieków
32. Budynek wielorodzinny Instytutu + garaż
33. Kapliczka
34. Instytut Zootechniki – Grodziec Śląski
35. Hurtownia warzyw i owoców
36. Lakiernia elektryczna
37. Przedszkole publiczne
38. Wiejski ośrodek zdrowia
39. Bar + ogródek
40. OSP Grodziec
41. Koło pszczelarzy
42. Sklep spożywczy
43. Mieszkalnictwo + USG
44. Przystanek PKS
45. Mieszkalnictwo + instalacja elektr.
46. Mieszkalnictwo + regeneracja wtrysków
47. Nadleśnictwo Bielsko – Leśnictwo Grodziec
48. Tunel foliowy 5x12 m
49. Parkingi

IŁOWNICA:

1. Folie
2. Mieszkalnictwo + usługi
3. Dom nauczyciela
4. Szkoła podstawowa + przedszkole + boisko + biblioteka
5. Sklep spożywczy + bar
6. Mieszkalnictwo + zakład tapicerski
7. Budynki nieużytkowane
8. Folie – warzywa
9. Mieszkalnictwo + bar
10. PAN (stawy Trybaczówki)
11. Proponowany użytek ekologiczny
12. Jaz z przystawką
13. Dom strażaka
14. Sklep spożywczy

JASZENICA:

1. Mieszkalnictwo + stolarstwo
2. Magazyn, plac + blacharstwo samochodowe
3. Ferma – lisy + auto części
4. Magazyny (nawozy), silos
4. RSP Zwycięstwo (garaże, magazyny), ferma, stacja paliw, hurtownia papierosów i kawy
5. Magazyny – środki ochrony roślin + art. rolne + auto części
6. Mieszkalnictwo + blacharstwo samochodowe i mechanika maszyn rolniczych
7. Mieszkalnictwo + krawiectwo konfekcyjne
8. Szkołka drzewek
9. Mieszkalnictwo + warsztat auto-service
10. Mieszkalnictwo + sprzęt samochodowy
11. Mieszkalnictwo + drzewa i owoce ozdobne
12. „Sanbus” garaże autobusowe
13. Stacja redukcyjna – gaz wysokoprężny
14. Sklep spożywczy, auto części
15. Szkoła podstawowa + boisko sportowe
16. Sklep firmy spółdzielni mleczarskiej
17. Kiosk + serwis rowerowy
18. Ośrodek zdrowia, poradnia ogólna
19. Mieszkalnictwo + apteka
20. Mieszkalnictwo + sklep art. spożywcze
21. Kościół ewangelicko-augsburski + cmentarz
22. Mieszkalnictwo + sad
23. Betoniarstwo
24. Mieszkalnictwo + stolarstwo
25. Mieszkalnictwo + krawiectwo konfekcyjne
26. Sklep wielobranżowy
27. Mieszkalnictwo + instalatorstwo
28. Mieszkalnictwo + stolarstwo
29. Mieszkalnictwo + stolarstwo
30. Mieszkalnictwo + warsztat samochodowy
31. Mieszkalnictwo + samochody ciężarowe
32. Mieszkalnictwo + warsztat samochodowy
33. Placyk zabaw
34. Byłe mieszkania zakładowe (do wyburzenia)
35. Mieszkalnictwo + blacharstwo i mechanika samochodowa
36. Sklep mini market + gastronomia
37. Mieszkalnictwo + zakład diagnostyki grzewczej
38. Mieszkalnictwo + fryzjer
39. Mieszkalnictwo + produkcja usługi „Dauns”
40. Hurtownia odzieży pasmanteryjnej

41. Mieszkalnictwo + biblioteka
42. Mieszkalnictwo + transport
43. Mieszkalnictwo + sklep odzieżowy
44. Mieszkalnictwo + mechanika samochodowa
45. Mieszkalnictwo + transport
46. Mieszkalnictwo + sklep spożywczy
46. Mieszkalnictwo + obuwie + art. papiernicze
47. Sklep spożywczy
48. Mieszkalnictwo + naprawa obuwia
49. Mieszkalnictwo + sklep spożywczy + mięso
50. Zakład ceramiki Pilch + sklep firmowy
51. Mieszkalnictwo + pomoc drogowa
52. Mieszkalnictwo + naprawy powypadkowe
53. Mieszkalnictwo + usługi elektryczne
54. Mieszkalnictwo + blacharstwo samochodowe
55. Wytwórnia napojów alkoholowych „Teorauk”
56. Mieszkalnictwo + masarnia
57. Mieszkalnictwo + kwaciarnia
58. Weterynaryjny zakład leczniczy
59. Mieszkalnictwo + silniki elektryczne
60. Mieszkalnictwo + produkcja odzieży roboczej
61. Mieszkalnictwo + hurtownia artykułów chemicznych
62. Mieszkalnictwo + stolarnia
63. Zakład stolarski
64. Mieszkalnictwo + sklep wielobranżowy
65. Usługi turystyczne (baza autobusowa)
66. Mieszkalnictwo, podwozia samochodowe – szycie
67. Piwiarnia
68. Hurtownia
69. Sklep – lampy i kompresory
70. Sklep Rolmet
71. Mieszkalnictwo + usługi elektroinstalatorskie
72. Magazyny, hurtownia materiałów budowlanych, skład drewna + sklep
73. Hurtownia artykułów spożywczych, zarząd spółdzielni Samopomoc
74. Mieszkalnictwo + sklep ogólnospożywczy
75. Mieszkalnictwo + folie
76. Mieszkalnictwo + warsztat mototechniczny
77. Mieszkalnictwo + bar Irys + zakład piekarniczy
78. Fabryka Mebli Giętych Jasienica
79. Mieszkalnictwo + płyty poliwęglanowe
80. Mieszkalnictwo + ślusarstwo
81. Mieszkalnictwo + warsztat (wymiana oleju)
82. Boisko + dom kultury + gastronomia
83. Restauracja, sklep spożywczy, mięsny
84. Sklep ogólnospożywczy, TOTO, pasmanteria
85. Sprzedaż – kostka brukowa
86. Mieszkalnictwo + hurtownia nasion
87. Sklep z owocami + spożywczy
88. Mieszkalnictwo + kamieniarstwo
89. Mieszkalnictwo + magiel + stolarz, cykliniarstwo
90. Mieszkalnictwo + blacharstwo samochodowe
91. Mieszkalnictwo + blacharstwo pojazdów
92. Mieszkalnictwo + sklep motoryzacyjny + service
93. Mieszkalnictwo + sklep auto części
94. Mieszkalnictwo, wyrób siatki, bramy, drzwi
95. Garaże
96. Mieszkalnictwo + ślusarstwo
97. Mieszkalnictwo + ślusarstwo

98. Mieszkalnictwo + sklep spożywczy
99. Bar
100. Mieszkalnictwo + tapicerstwo
101. Mieszkalnictwo + tapicerstwo
102. Pomoc drogowa
103. Zarząd spółki RSP Zwycięstwo, sklep + hurtownia
104. Centrum materiałów budowlanych
105. Mechanika, blacharz, ślusarz, stolarz
106. Budynek nieużytkowany
107. Mieszkalnictwo + auto części
108. Sklep ogólnospożywczy
109. Poczta, bank spółdzielczy, solarium
110. UG, ośrodek kultury + straż pożarna
111. Stacja benzynowa + sklep + bistro
112. Cmentarz katolicki
113. Antena, telefony komórkowe
114. Kościół katolicki
115. Parafia i plebania
116. Cmentarz katolicki
117. Mieszkalnictwo – przedsiębiorstwo usługowe + handel
118. Sklep + wiklina hurt + detal
119. Budynki opuszczone

LANDEK:

1. Mieszkalnictwo + foto usługi
2. Publiczna szkoła podstawowa
3. Przystanek PKP
4. OSP – Landek (nieużytkowana)
5. Sklep spożywczy
6. Sklep spożywczy
7. OSP Landek
8. Boisko sportowe
9. Zakład doświadczalny gosp. stawowej
10. Hydrofornia „Śląsk” S.A. – baza
11. Mieszkalnictwo + chlewnia
12. Trybaczówki

ŁAZY:

1. Szkoła podstawowa + boisko sportowe
2. Kościół katolicki
3. Mieszkalnictwo + sklep spożywczy
4. Zbiornik przeciwpożarowy 20 m³
5. Mieszkalnictwo + mechanika pojazdowa
6. OSP + sklep
7. Zbiornik przeciwpożarowy 5 m³
8. Mieszkalnictwo + ślusarstwo
9. Sklep spożywczy
10. Cmentarz
11. Mieszkalnictwo + zakład mechaniczny
12. Budynek gospodarczy + magazyn
13. Garaż
14. Mieszkalnictwo + sklep spożywczy

MAZAŃCOWICE:

1. Mieszkalnictwo + sklep spożywczy + butle gazowe
2. Mieszkalnictwo + warsztat samochodowy
3. Mieszkalnictwo + zakład przetwórstwa tłuszczów

4. Mieszkalnictwo + ubojnia + skup zwierząt
5. Ferma drobiu i kurnik
6. Mieszkalnictwo + serwis AGD
7. Mieszkalnictwo + produkcja zwierzęca
8. Mieszkalnictwo + blacharstwo samochodowe
9. Warsztat samochodowy
10. Mieszkalnictwo + warsztat samochodowy
11. Mieszkalnictwo + ksero, sitodruk, produkcja balonów
12. Boisko sportowe
13. Mieszkalnictwo + wulkanizacja
14. Mieszkalnictwo + wulkanizacja
15. Mieszkalnictwo + „PROTOL” (kasy, wagi)
16. Hydrofornia
17. Magazyny PSS
18. Cmentarz katolicki
19. Przedsiębiorstwo wielobranżowe, firma „Duo”
20. Kościół i plebania
21. Skład materiałów budowlanych, opałowach itp.
22. Zagrodówka + świetlica KWG
23. Sady
24. Mieszkalnictwo + ferma kur
25. Mieszkalnictwo + fryzjer
26. Mieszkalnictwo, firma „Marpol” (ochrona roślin)
27. Mieszkalnictwo + sklep ogólnospożywczy
28. Zakład usługowy „Admat” (części samochodowe)
29. Mieszkalnictwo + mechanika pojazdowa
30. Przystanek PKS, Kiosk „Ruchu”, kwiaty
31. Mieszkalnictwo + bar
32. Mieszkalnictwo + betoniarstwo
33. Mieszkalnictwo + auto-blacharstwo
34. Sklep spożywczy
35. Auto-service
36. Kurnik
37. Mieszkalnictwo + magazyn
38. Kurnik nieużyteczny
39. Mieszkalnictwo + tartak
40. Montaż anten i domofonów
41. Mieszkalnictwo + bar
42. Firma produkcyjno-handlowa (kiszonki)
43. Mieszkalnictwo + dziewiarstwo maszynowe
44. OSP + czytelnia + boisko sportowe
45. Mieszkalnictwo + sklep + piekarnia
46. Szkoła (w rozbudowie) + przedszkole
47. Oczyszczalnia ścieków
48. Sklep firmowy Spółdzielni Mleczarskiej Biel-Stal
49. Apteka + sklep-bar
50. Mieszkalnictwo + poczta + sołtys
51. Bar „Mazaniec”
52. Sklep odzieżowo-obuwniczy
53. Kościół katolicki + cmentarz
54. Ferma kur
55. Magazyn + skład złomu
56. Hurtownia + skład
57. Stacja paliw, części samochodowe
58. Chlewnia (spółdzielnia)
59. Ferma kur
60. Mieszkalnictwo + blacharz + lakiernik
61. Ferma kur

62. Stacja trafo
63. Hurtownia, składy, sprzedaż jaj itp.
64. Hurtownia materiałów budowlanych
65. Ferma kur
66. Budynki hurtowni + usługi w budowie
67. Materiały budowlane
68. Kurnik
69. Mieszkalnictwo + zakład elektromechaniczny
70. Sklep spożywczy „Krokus”
71. „Julex” sp. z o.o. produkcyjna
72. Ośrodek zdrowia
73. Sklep + plac + PKS
74. Hurtownie (materiały budowlane) + lakiernia
75. Mieszkalnictwo + blacharstwo pojazdów
76. Mieszkalnictwo + warsztat samochodowy
77. Mieszkalnictwo + tapicerstwo
78. Napełnianie butli gazowych + sklep wielobranżowy
79. Mieszkalnictwo + instalatorstwo wod.-kan.

MIĘDZYRZECZE DOLNE:

1. Mieszkalnictwo + mechanika pojazdowa, opony
2. Folie
3. Sklep spożywczy
4. Mieszkalnictwo + kaletnictwo
5. Zakład produkcyjny „Convector”
6. Mieszkalnictwo + sklep spożywczo-przemysłowy
7. Mieszkalnictwo + kuśnierz + tapicer
8. Pijalnia piwa
9. Mieszkalnictwo + młyn
10. PUH Beskid (baza samochodowa, warsztaty, stacja paliw)
11. Magazyny, warsztaty
12. Mieszkalnictwo + tartak
13. Magazyny, warsztaty
14. Mieszkalnictwo + warsztat samochodowy
15. Gospodarstwo + zakład produkcyjny
16. Mieszkalnictwo + ogrodnictwo
17. OSP + zaplecze
18. Boisko sportowe
19. Kurnik
20. Sklep spożywczy
21. Mieszkalnictwo + stolarstwo
22. Mieszkalnictwo + warsztat samochodowy
23. Mieszkalnictwo + sprzedaż karp

MIĘDZYRZECZE GÓRNE:

1. Mieszkalnictwo + stolarstwo (meble)
2. Żwirownia
3. Cementarz
4. Przedsiębiorstwo transportowe + baza + stacja paliw
5. Jednostka wojskowa
6. Stolarstwo +s skup skór
7. Mieszkalnictwo + blacharstwo samochodowe
8. Mieszkalnictwo + stolarstwo
9. Mieszkalnictwo + sklep ogólnospożywczy
10. Firma „Mirex” – naprawa urządzeń
11. Bar myśliwski + sklep spożywczy + tekstylia

12. Kościół ewangelicko-augsburski + plebania
13. Poczta + biblioteka publiczna
14. Obsługa
15. Obsługa
16. Mieszkalnictwo + wymiana butli gazowych
17. Szkoła podstawowa + dom nauczyciela
18. Kościół katolicki
19. Plebania + garaże
20. Cmentarz
21. Kapliczka
22. Kapliczka + salki katechetyczne
23. Strażnica OSP + przedszkole + kawiarnia
24. Mieszkalnictwo + sklep spożywczy
25. Folie – warzywa i kwiaty
26. Mieszkalnictwo + opakowania
27. Hurtownia + artykuły spożywcze
28. RSP + firma Awar, okna plastikowe + stacja paliw
29. Budynek administracyjny RSP + biuro + disco
30. Sklep spożywczy
31. Mieszkalnictwo + zakład stolarski + sklep spożywczy
32. Wiejski ośrodek zdrowia
33. Przepompownia wody (wodociągi)
34. Mieszkalnictwo + zakład samochodowy
35. RSP „Rolnik”
36. Budownictwo wielorodzinne + garaże
37. RSP „Rolnik”, ferma kur
38. Mieszkalnictwo + sklepik + tekstylia, odzież
39. Sklep spożywczy
40. Budynek opuszczony
41. Pijalnia piwa
42. Państwowy punkt unasienniania zwierząt
43. Baza robót drogowych
44. Hurtownia spożywcza „Mat”
45. Wytwórnia Mas Bitumicznych „Beskidzkie drogi i mosty”
46. „Atarex” – wyroby z tworzyw sztucznych
47. Mieszkalnictwo + stajnia + nauka – konie
48. Mieszkalnictwo + auto serwis + regeneracja
49. Peugeot – salon z zapleczem
50. Mieszkalnictwo + gum serwis, auto części
51. Sklep spożywczy
52. „Lech” systemy grzewcze – produkcja, sklep
53. „Weisshaar” – Poland sp. z o.o.
54. Mieszkalnictwo – lakiernictwo
55. Zakład galwanizacyjny
56. Mieszkalnictwo + stolarstwo
57. Mieszkalnictwo + stolarstwo

ROZTROPICE:

1. Mieszkalnictwo + zakład produkcyjny
2. Budynki opuszczone
3. Mieszkalnictwo + tworzywa
4. Barak i złomowisko
5. Folie – warzywa
6. Strażnica OSP Roztropice, dom strażaka
7. Mieszkalnictwo + blacharstwo samochodowe
8. OSP Roztropice – strażnica do rozbiórki
9. Stawy – Instytut Zootechniki (bud. mieszk.)
10. Mieszkalnictwo + hurtownia pasków klinowych

11. Mieszkalnictwo + baza transportowa
12. Mieszkalnictwo + sklep spożywczy
13. Pasieka + szkółka drzew iglastych
14. Altany leśne
15. Instytut Zootechniki
16. Mleczarnia i oczyszczalnia
17. Instytut Zootechniki – Gospodarstwo Roztropice
18. Instytut Zootechniki biura + sklepy
19. Bloki mieszkalne, PGR + garaże
20. Ujęcie wody

RUDZICA:

1. Państwowy Punkt Unasienniania Zwierząt
2. Usługi ślusarskie
3. Mieszkalnictwo + salka nabożeństw
4. Warsztat blacharski
5. Mieszkalnictwo + gastronomia + serwis samochodowy
6. Cmentarz
7. Ośrodek zdrowia
8. Kiosk „Ruchu”
9. Kościół katolicki
10. Probostwo + sala katechetyczna
11. Budynek opuszczony
12. Sklep mięso-wędliny
13. Sklep spożywczy wielobranżowy, apteka, piwiarnia
14. Sklep – artykuły spożywcze
15. Galeria sztuki
16. Baza GS – magazyny + parkingi
17. Mieszkalnictwo + usługi
18. Mieszkalnictwo + folie + kwiaty
19. OSP
20. Baza transportowa (sprzęt rolny)
21. Mieszkalnictwo + gabinet stomatologiczny
22. Mieszkalnictwo + przetwórstwo tworzyw sztucznych
23. Mieszkalnictwo + artykuły przemysłowe + upominki
24. Sklep artykuły spożywcze
25. Mieszkalnictwo + lecznica zwierząt
26. Mieszkalnictwo + blacharstwo samochodowe
27. Krzewy – czarna porzeczka
27. Krzewy – aronia
28. Mieszkalnictwo + transport
29. Mieszkalnictwo + sklep
30. Gastronomia + pijalnia piwa
31. Poczta + gminny ośrodek kultury
32. Przedszkole + plac zabaw
33. Szkoła podstawowa + boisko sportowe
34. Mieszkalnictwo + hurtownia (szkło)
35. Mieszkalnictwo + kamieniarstwo
36. Mieszkalnictwo + elektromechanika samochodowa
37. Mieszkalnictwo + stolarstwo
38. Mieszkalnictwo + sprzedaż cementu i wapna
39. Mieszkalnictwo + mechanika pojazdowa
40. Sklep spożywczy
41. Mieszkalnictwo + przedsiębiorstwo handlowe
42. Mieszkalnictwo + autozłom
43. Mieszkalnictwo + ślusarstwo
44. Mieszkalnictwo + serwis opon

45. Budynek opuszczony
46. Strusie
47. Mieszkalnictwo + szklarstwo
48. Mieszkalnictwo + betoniarstwo
49. Budynki gospodarcze RSP Międzyrzecze
50. Stacja wodociągowa w Rudzicy
51. Mieszkalnictwo + fryzjer
52. Zakład produkcyjny – ślusarstwo – mechanika
53. Mieszkalnictwo + usługi transportu
54. Mieszkalnictwo + stolarstwo
55. Mieszkalnictwo + kamieniarstwo
56. Wysypisko
57. Budynki nieużytkowane
58. Mieszkalnictwo + remont silników

ŚWIĘTOSZÓWKA:

1. Piaskowanie i renowacja
2. Mieszkalnictwo + elektromechanika
3. Stacja paliw + motel Pod Karową
4. Kiosk, kwiaty + OSP + poczta + dom nauczyciela
5. Przedszkole publiczne + szkoła = boisko
6. Kościół katolicki
7. Mieszkalnictwo + lakiernictwo samochodowe
8. Kościół ewangelicko-augsburski + cmentarz
9. Mieszkalnictwo + sklepik
10. Sklepik
11. Mieszkalnictwo + punkt skupu dziczyzny
12. Folie – warzywa
13. Mieszkalnictwo + wulkanizacja + komis samochodowy
14. Mieszkalnictwo + elektromechanika
15. Mieszkalnictwo + firma handlowa „Bojer”
16. Mieszkalnictwo + warsztat samochodowy

WIESZCZĘTA:

1. Mieszkalnictwo + inst. Elektryczne
2. Kościół katolicki + cmentarz
3. Szkoła podstawowa + boisko
4. Mieszkalnictwo + bar
5. Sklep z art. przemysłowymi + spożywczymi
6. OSP + sklep spożywczy + biblioteka
7. Wzrost piasku

9. Wyróżnione jednostki gospodarcze:

- Fabryki Mebli Giętych S.A. – Jasienica,
- Zakład Płytek i Wyrobów Ceramicznych – Jasienica,
- Zootechniczny Zakład Doświadczalny – Grodziec Śląski,
- Zakład Doświadczalny Gospodarki Stawowej Polskiej Akademii Nauk w Gołyszcu – Gospodarstwo Landek,
- Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna „Zwycięstwo” – Jasienica,
- Rolnicza Spółdzielnia „Rolnik” – Międzyrzecze,
- Rolnicza Spółdzielnia „Jedność” – Mazańcowice,
- Bank Spółdzielczy w Jasienicy,
- Magura Sp. z o.o. – autoryzowany dealer Peugota – Międzyrzecze Górne
- Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowo-Handlowe „Warm” – Międzyrzecze Dolne,
- „Okmar Plastik” – Międzyrzecze Górne,

- Przedsiębiorstwo Usługowe „Weisshaar” Poland Sp. z o.o. – Międzyrzecze Górne,
- „Lech” Systemy Grzewcze – Międzyrzecze Górne,
- Stacja Paliw „Dea” – Jasienica,
- Stacja Paliw „Frybud” – Świętoszówka,
- „Pestapol” młyn – Biery,
- „Building Business” – Mazańcowice,
- „Wod-Bud” – Mazańcowice,
- S.C. „Hucuł” – Międzyrzecze Górne,
- Hurtownia „Carmen” – Jasienica,
- „Duo” – Mazańcowice,
- „Droma” – Roboty Drogowe – Międzyrzecze Górne,
- Przedsiębiorstwo Handlowo-Przemysłowo-Usługowe „Alumplast” – Grodziec Śląski
- Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe s.c. Czakon-Szczypka – Grodziec Śląski,
- Przedsiębiorstwo Budownictwa Komunikacyjnego „Beskidzkie Drogi” – Międzyrzecze Górne,
- „Pomoters” – spółka jawna – Mazańcowice,
- P.H.U. „Komers-Mag” s.c. – Międzyrzecze Dolne,
- „Atarex” Zakład Produkcyjny – Międzyrzecze Górne,

III.7. Uwarunkowania wynikające z wewnętrznego układu komunikacyjnego

1. Wewnętrzny układ komunikacyjny zawiera:

- fragment drogi krajowej Nr 1 (E75) o charakterze międzynarodowym (Gdańsk – Łódź – Katowice – Bielsko Biała – Cieszyn),
- fragmenty dróg powiatowych,
- drogi gminne,
- linię kolejową szerokotorową.

2. Sieć komunikacyjna stwarza warunki dogodnego połączenia gminy z terenami ościennymi w tym także poprzez komunikację zbiorową.

3. Wzdłuż tras prowadzących ruch tranzytowy występuje natężenie hałasu.

Drogi lokalne są dosyć wąskie i w okresach nasilenia ruchu maszyn rolniczych i samochodów ciężarowych występują trudności dla innych użytkowników dróg.

4. Istotnym warunkiem dla usprawnienia warunków dla transportu lokalnego jest polepszenie parametrów technicznych dróg powiatowych i gminnych – poszerzenie jezdni, korekta nienormatywnych łuków, zapewnienie poboczy, chodników w rejonach zainwestowania, parkingów w obszarach koncentracji miejsc zainteresowań.

Obecnie proces niezbędnych działań (w tym dotyczących parkingów, stacji paliw) jest realizowany w sposób widoczny.

5. Istotnym warunkiem dla usprawnienia warunków dla ruchu tranzytowego i ograniczenia uciążliwości na terenie gminy jest kontynuacja procesu

przystosowywania trasy E75 do parametrów drogi ekspresowej, w tym budowa nowego jej odcinka (nowym śladem) od strony zachodniej gminy do obejścia Skoczowa.

6. Plan miejscowy gminy z 1991 roku zakłada także rozbudowę układu kolejowego (rezerwuje tereny dla budowy drugiego toru linii kolejowej Bielsko Biała – Skoczów – Cieszyn a także tereny dla stacji kontenerowej (w rejonie stacji Jaworze – Jasienica).

III.8. Uwarunkowania wynikające z aktualnego i przewidywanego poziomu obsługi gminy przez infrastrukturę techniczną

III.8.1. Zaopatrzenie w wodę

Zaopatrzenie gminy w wodę realizowane jest głównie za pośrednictwem sieci wodociągowej eksploatowanej przez P.K. „AQUA” S.A. w Bielsku-Białej oraz z sieci i źródeł (studni) lokalnych.

Źródłami zaopatrzenia gminy są:

- * ujęcia wody i stacje wodociągowe P.K. „AQUA” S.A.:
 - „WAPIENICA” w Bielsku-Białej, zaopatrująca za pośrednictwem wodociągu grupowego miasta między innymi miejscowości Jasienicę, Jaworze, Świętoszówkę, Łazy,
 - w Kobiernicach (gmina Porąbka), zaopatrująca za pośrednictwem wodociągu grupowego miasta Bielsko-Biała między innymi miejscowości Mazańcowice, Międzyrzecze Dolne i Górne, Iłownicę, Landek,
- * ujęcia lokalne:
 - w Rudzicy – Spółka wodociągowa,
 - Fabryka Mebli Giętych w Jasienicy,
 - w Międzyrzeczu – Szkoła Podstawowa,
 - w Roztropicach – Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska,
 - w Groźcu,
- * studnie gospodarcze.

Generalizując ocenę stanu zaopatrzenia gminy w wodę można uznać, że jest on dobry, nie licząc potrzeby podjęcia działań modernizacyjnych związanych głównie z uzdatnianiem wody w ujęciach lokalnych.

Niezbędna jest rozbudowa sieci wodociągowej co dotyczy szczególnie rejonów korzystających dotąd ze studni gospodarczych.

Kierunkowym rozwiązaniem, uniezależniającym gminę od „transportowania” wody z odległych ujęć będzie budowa zbiornika wodnego „Międzyrzecze” na potoku Jasienica, zgłoszonym przez Zarząd Województwa Śląskiego jako elementu polityki rządowej, oraz projektowana magistrała wodociągowa \varnothing 600 mm – \varnothing 800 mm z ujęcia w Pogórze (gmina Skoczów) położonego w zbiegu rzek Wisły i Brennej, zgłoszona również przez Zarząd Województwa Śląskiego jako element polityki regionalnej.

III.8.2. Odprowadzanie ścieków

Najpoważniejszym problemem gminy w zakresie wyposażenia w infrastrukturę techniczną, głównie z punktu widzenia ochrony środowiska, jest brak sieci kanalizacyjnych jak też oczyszczalni ścieków (nie licząc lokalnej oczyszczalni ścieków i odcinka sieci kanalizacyjnej w Mazańcowicach – szkoła).

Wymaga jednak podkreślenia fakt opracowania na zlecenie Zarządu Gminy:

- * „Koncepcji inwestycyjno-ekonomicznej odprowadzania i oczyszczania ścieków z terenu gminy Jasienica w zlewni rzeki Wapienicy i Jasienicy” (Firma Inżynierska „ALL-CON” Sp. z o.o. w Bielsku-Białej, grudzień 1998 r.).

Koncepcja obejmuje sołectwa położone w zlewni rzek Wapienicy i Jasienicy, tj. Jasienicę, Rudzicę, Międzyrzecze Górne i Dolne, Mazańcowice, Łazy i Biery.

Z opracowanych dwóch wariantów lokalizacji gminnej oczyszczalni ścieków obecnie realny staje się wybór wariantu pierwszego. Wariant ten przewidywał lokalizację gminnej oczyszczalni ścieków we Franciszkowicach. Wobec dużego prawdopodobieństwa rodzącej się możliwości przyjęcia ścieków z gminy przez istniejącą, posiadającą rezerwy, oczyszczalnię ścieków w Czechowicach Dziedzicach można zrezygnować z budowy oczyszczalni we Franciszkowicach. Wymagałoby to budowy kolektora zbiorczego na odcinku Franciszkowice –

Czechowice-Dziedzice. Gdyby jednak nie udało się z tej możliwości skorzystać, przyjęcie rozwiązania według wariantu pierwszego pozwala na budowę oczyszczalni we Franciszkowicach;

- * „Programu ogólnego rozwiązania gospodarki ściekowej gminy Jasienica” (Firma „ARSAN”, 1993r.) – według tego programu przewidziano realizację indywidualnych systemów kanalizacyjnych w sołectwach Bielowicko, Grodziec, Roztropice, Świętoszówka, Wieszczyca;
- * „Studium kolektora tranzytowego Chybie –Czechowice” (Firma Inżynierska „ALL-CON” Sp. z o.o., 1995r.) przewidującego odprowadzanie ścieków z sołectw Iłownica, Landek i części zachodniej Rudzicy kolektorem do Czechowic, bądź alternatywnie budowę lokalnej oczyszczalni ścieków.

Przedstawione rozwiązania pozwalają wprowadzić na rozpoczęcie działań inwestycyjnych, ale wymaga to wieloletnich nakładów z budżetu gminy jak również ze środków zewnętrznych, np. funduszy „pomocowych” ochrony środowiska.

III.8.3. Zaopatrzenie w gaz

Zaopatrzenie gminy w gaz sieciowy realizowane jest za pośrednictwem stacji redukcyjno-pomiarowych pierwszego stopnia (I⁰) zlokalizowanych w Groźcu, Jasienicy, Międzyrzeczu Górnym i Świętoszówce zasilane gazociągami wysokoprężnymi.

Stan zaopatrzenia gminy w gaz nie budzi zastrzeżeń i nie stanowi żadnej bariery dla rozwoju urbanizacji. Jedyne ograniczenia w lokalizacji obiektów ze względu na obligatoryjną strefę ochronną stwarzają przebiegające przez tereny gminy gazociągi wysokoprężne istniejące, zwłaszcza \varnothing 300 mm relacji Bielsko Biała – Świętoszówka – Skoczów oraz projektowany \varnothing 100 mm relacji Świętoszówka-Jaworze, zgłoszony przez Zarząd Województwa Śląskiego jako element polityki regionalnej.

III.8.4. Zaopatrzenie w energię elektryczną

Dostawa energii elektrycznej dla odbiorców gminy jest realizowane z krajowego systemu energetycznego poprzez główny punkt zasilający (GPZ) 110/15 kV „Wapienica” za pośrednictwem linii napowietrznych 15 kV i stacji transformatorowych 15/0,4 kV.

W zasadzie nie ma na razie ograniczeń w dostawie energii elektrycznej. Dla nowych rejonów urbanizacji i grup odbiorców niezbędna będzie rozbudowa istniejących sieci 15 kV i budowa nowych stacji transformatorowych, na warunkach określonych przez Zakład Energetyczny.

Dla perspektywicznego zaopatrzenia odbiorców nadal należy rezerwować w Międzyrzeczu Górnym teren na lokalizację nowego GPZ 110/15 kV, który zostanie „wcięty” do istniejącej linii elektroenergetycznej 110 kV relacji Komorowice – Skoczów.

Przez teren gminy przebiegają, poza wyżej wymienioną, linie elektroenergetyczne:

- 220 kV relacji Bujaków – Komorowice – Podborze,
- 110 kV relacji Bielsko-Biała – Łaziska (przez Mazańcowice).

Zarząd Województwa śląskiego zgłosił do STUDIUM jako element polityki regionalnej przebieg przez północne rejony gminy projektowanej dwutorowej linii elektroenergetycznej 400 kV relacji Kraków – Studzionka. Wszystkie te linie stwarzają ograniczenie w lokalizacji obiektów, zwłaszcza mieszkalnych i na stały pobyt ludzi, z uwagi na strefy ochronne między innymi od pól elektromagnetycznych, o szerokościach zależnych od wysokości napięcia.

III.8.5. Zaopatrzenie w ciepło

Zaopatrzenie w ciepło jest i z uwagi na rozproszoną zabudowę powinno opierać się głównie na źródłach indywidualnych bądź grupowych – dla większych skupisk odbiorców (zwartej i wyższej zabudowy) o tzw. wyższej „gęstości cieplnej”.

Podstawowym kryterium doboru paliwa winny być względy ekologiczne, tj. ochrony powietrza atmosferycznego. Ten kierunek wymusza sukcesywne ograniczanie paliwa stałego na rzecz paliw ekologicznych (w tym gazu i oleju opałowego).

IV. STRATEGIA SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO ROZWOJU I JEJ ZWIĄZKI ZE STUDIUM

IV.1. Uwagi ogólne

1. Elementy STRATEGII zostały sformułowane w I-ej redakcji STUDIUM dotyczącej stanu gminy, diagnozy stanu, uwarunkowań jej rozwoju (a więc na początku jego opracowania).

Wynika to z faktu, że Zarząd Gminy podziela coraz powszechniej wyrażany pogląd, że skoro STUDIUM ma stwarzać ramy przestrzenne dla rozwoju to jego kierunki powinny zostać określone i przyjęte. W latach 90-tych zostały zdyskredytowane tzw. wytyczne z hierarchicznie ustawionych planów i niejako w zamian lokalne samorządy terytorialne uzyskały możliwość kreowania swojej polityki gospodarczej z uwzględnieniem przepisów prawa i zadań programów rządowych.

2. Analizując wnioski z pierwszej fazy STUDIUM Zarząd Gminy postanowił przystąpić do opracowania pełniejszego materiału pt. STRATEGIA ROZWOJU GMINY JASIENICA, powierzając przygotowanie projektu STRATEGII zespołowi wykonywującemu STUDIUM.

Tego rodzaju prace podjęto więc przed zakończeniem merytorycznych ustaleń STUDIUM, co stwarza dogodną sytuację uzyskania bezpośrednich powiązań polityki przestrzenne gminy ze strategią jej ogólnego rozwoju, umożliwia łączne rozpatrywanie obu dokumentów o charakterze strategicznym, uzyskanie komplementarności opracowań.

Uznano, że „STRATEGIA to sformułowanie i określenie sposobu osiągnięcia (poprzez programy, zadania, decyzje, środki itp. działań) celu generalnego i celów strategicznych związanych z rozwojem gminy”.

3. Zarząd Gminy zapewnił od samego początku podejmowanych prac duże możliwości wyrażenia opinii społecznej o walorach, zagrożeniach, szansach rozwojowych gminy, kierunkach działań prorozwojowych włączając w tę procedurę Radnych, Sołtysów i prasę lokalną.

Konsultacje społeczne potwierdziły wstępnie zarysowane elementy strategii.

IV.2. Podstawowe informacje wynikające ze STRATEGII bezpośrednio łączące się z problematyką polityki przestrzennej

1. Strategia rozwoju gminy Jasienica jest uznawana za instrument zarządzania strategicznego i łącznie ze STUDIUM traktowana jako dokument strategicznej polityki.

Misję rozwoju gminy formułuje się następująco:

GMINA JASIENICA
MAŁA OJCZYŻNA LOKALNEJ SPOŁECZNOŚCI
CZĘŚĆ ZIEMI CIESZYŃSKIEJ
MAJĄC NA UWADZE
WALORY POŁOŻENIA W RAMACH AGLOMERACJI
BIELSKO-BIALSKIEJ
WALORY PRZYRODNICZE
SĄSIEDZTWO MIĘDZYNARODOWEJ TRASY KOMUNIKACYJNEJ
UZNAJE ZA KONIECZNE:
W OPARCIU O ZASADĘ ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU
WYKORZYSTANIE ZASOBÓW I POTENCJAŁU GMINY W CELU
PODNOSZENIA POZIOMU WARUNKÓW ŻYCIA MIESZKAŃCÓW
I EFEKTYWNEGO GOSPODAROWANIA

W nawiązaniu do tego celu generalnego sformułowano główne cele strategiczne związane z rozwojem gminy, za które uznano:

- I. ISTOTNE PODNIESIENIE MATERIALNYCH WARUNKÓW FUNKCJONOWANIA GMINY I DOCHODÓW JEJ MIESZKAŃCÓW,
- II. ISTOTNE PODNIESIENIE POZIOMU CYWILIZACYJNYCH WARUNKÓW ŻYCIA MIESZKAŃCÓW GMINY,

- III. WYKORZYSTANIE WALORÓW PRZYRODNICZYCH GMINY DLA ROZWOJU ROLNICTWA, TURYSTYKI, SPORTU, WYPOCZYNKU PRZY ZAŁOŻENIU ROZWOJU ZRÓWNOWAŻONEGO,
- IV. OSIĄGNIĘCIE WYŻSZEGO POZIOMU ŁADU PRZESTRZENNEGO I ESTETYKI W GMINIE.

Wiążą się z nimi cele pośrednie:

- I-1 Tworzenie warunków dla rozwoju sektora gospodarczego w celu zwiększenia dochodów budżetu gminy i dochodów jej mieszkańców poprzez wykorzystanie walorów położenia związanego z trasami komunikacyjnymi, z aglomeracją Bielsko-Bialską w rejonie podejmującym wielostronną współpracę transgraniczną w formie euroregionów z Czechami i Słowacją oraz współpracę z gminami Podbeskidzia.
 - II-1 Rozwiązanie problemów infrastrukturalnych w gminie, szczególnie w zakresie: odprowadzania ścieków, utylizacji odpadków, wodociągów, dróg lokalnych w celu poprawy sytuacji bytowej ludności a także ochrony środowiska.
 - II-2 Zaspokojenie potrzeb edukacyjnych, służby zdrowia, rozszerzenie świadczeń z zakresu opieki społecznej i kultury na poziomie gminy.
 - III-1 Racjonalne wykorzystanie walorów rolniczej przestrzeni produkcyjnej gminy.
 - III-2 Racjonalne wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego dla rozwoju turystyki, sportu, wypoczynku.
 - IV-1 Ustalenie aktualnej polityki przestrzennej gminy i zasad jej instrumentalizacji (STUDIUM, plany miejscowe) w formie komplementarnej ze STRATEGIĄ
 - IV-2 Ustalenie stanów prawnych nieruchomości w celu ułatwienia obrotu nieruchomościami i lokalizacji różnych form aktywności gospodarczej.
 - IV-3 Stworzenie systemu zachęt dla dbałości o estetykę przestrzeni prywatnych i miejsc publicznych.
3. Deklaracja, cele strategiczne stanowiły podstawę do określenia dalszych faz strategii – zasadniczych przedsięwzięć samorządu lokalnego przybliżających realizację podstawowych założeń rozwoju gminy oraz zadań, których wykonanie będzie materialnym, fizycznym skutkiem procesu zarządzania strategicznego.

4. Uznaje się, że realizację strategii to proces długotrwały, rozłożony na szereg kadencji samorządu lokalnego. Zmieniać się będą ludzie realizujący politykę długofalową, niektóre okoliczności działania, ale podstawowe ustalenia STRATEGII (a głównie misja samorządu i główne cele strategiczne) powinny obowiązywać dotąd, aż okoliczności działań nie zmienią się w sposób radykalny w porównaniu ze stanem wyjściowym.
5. W polityce przestrzennej, której podstawę ma stanowić STUDIUM w sposób jednoznaczny nawiązuje się do powyższych zapisów STRATEGII.

FAZA POLITYKI PRZESTRZENNEJ

V. KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ GMINY JASZENICA

V.1. Polityka przestrzenna

V.1.1. Polityka przestrzenna – uwagi ogólne

Polityka przestrzenna jest wyrazem świadomej działalności podmiotu publicznego w odniesieniu do przestrzeni podlegającej jego jurysdykcji. Polityka przestrzenna jest, a raczej ma szansę być najbardziej integrującą polityką częściową jaką realizują organy władzy publicznej. Jej holistyczny i integrujący charakter wynika z coraz istotniejszych relacji jakie zachodzą pomiędzy jakością zagospodarowania a współczesnym rozwojem społeczno-gospodarczym. Sposób zagospodarowania, rozmieszczenie obiektów i funkcji, forma zainwestowania infrastruktury, jakość środowiska antropogenicznego itd. decydują o wyjściowym poziomie konkurencyjności produktów i usług jednostek działających w regionie. Polityka przestrzenna musi zatem być przestrzennym wyrazem polityk częściowych, takich jak polityka terenami, polityka ochrony środowiska, polityka społeczna, polityka komunikacyjna, polityka rozwoju gospodarczego, polityka kultury i wypoczynku itp.

V.1.2. Cele polityki przestrzennej gminy Jasienica i ich odzwierciedlenie w „STUDIUM”

1. Uznaje się, że konkretyzacja celu generalnego polityki przestrzennej związanego z:
„ukierunkowaniem procesu podnoszenia jakości życia mieszkańców i poziomu funkcjonowania gminy ...” następuje poprzez działania wiążące się z osiąganiem celów pośrednich wyrażanych w formach właściwych polityce przestrzennej, a w tym głównie poprzez:
 - stałe rozpoznawanie stanu przestrzeni gminy. Dotyczy to zagospodarowania i użytkowania przestrzeni z uwzględnieniem racjonalizowania powiązań zewnętrznych i strukturalnych zależności wewnętrznych, ochrony i efektywnego wykorzystywania jej walorów w myśl zasady zrównoważonego rozwoju, przeciwdziałania konfliktom i barierom związanym z właściwym użytkowaniem przestrzeni a w konsekwencji dokonywania wyborów miejsc lokalizacji dla rozwoju podstawowych funkcji gminy w ramach generalnych ustaleń „STUDIUM”;
 - integrowanie polityki przestrzennej państwa z interesami gminy a także wpływanie na formułowanie zadań rządowych, wojewódzkich i powiatowych związanych z priorytetami rozwoju gminy;
 - tworzenie zbiorów informacji stwarzających warunki dla projekcji rozwojowego image gminy, marketingu przestrzennych walorów dla lokowania tu działalności związanej z preferowanymi formami aktywności gospodarczej i społecznej;
 - dążenie do stałego wzbogacania funkcjonalno-przestrzennych i materialnych elementów zagospodarowania obszaru w celu rozwoju zapoczątkowanej już współpracy międzynarodowej, rozwoju ponadlokalnych funkcji gminy, zaspokajania rosnących potrzeb mieszkańców.
2. Powyższe cele zbieżne są z wizją rozwoju przedstawiona w STRATEGII rozwoju z tym, że w „STUDIUM” wyrażone zostały w formie i zakresie zgodnym z jego problematyką.
3. Stosunek do przedstawionych uprzednio podstawowych uwarunkowań rozwoju oraz do celów polityki przestrzennej gminy znajduje swoje odzwierciedlenie w

przyjętych w „STUDIUM” kierunkach zagospodarowania przestrzennego i politykach odnoszących się do problematyki ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego, układu komunikacyjnego, infrastruktury komunalnej, instrumentalizacji wdrażania polityki przestrzennej zawartej w „STUDIUM”.

V.2. Generalne kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Jasienica

1. „Kierunki zagospodarowania przestrzennego” stanowią element STUDIUM i podobnie jak „uwarunkowania” zostały imiennie wymienione w ustawie o zagospodarowaniu przestrzennym.

Prezentowane kierunki są konsekwencją dotychczasowego procesu opracowywania STUDIUM i STRATEGII i wynikają głównie z:

- diagnozy dotychczasowych procesów rozwojowych gminy, w tym z historycznie ukształtowanego układu przestrzennego gminy jako całości i jej poszczególnych sołectw, szczególnie w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, funkcjonowania systemów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej,
- diagnozy środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- oceny walorów gminy, jej szans rozwojowych i zagrożeń tego rozwoju, opinii społecznej w tym zakresie,
- materiałów STRATEGII rozwoju gminy Jasienica a głównie sformułowanej deklaracji misji lokalnego terytorialnego samorządu, głównych i pośrednich celów strategicznych związanych z rozwojem gminy,
- ustaleń dotychczasowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego określone w STUDIUM bezpośrednio nawiązują do głównych i pośrednich celów strategicznych określonych w STRATEGII oraz uwarunkowań, o których była mowa uprzednio.

W ten sposób realizuje się zasada, że STUDIUM stwarza ramy przestrzenne dla rozwoju, inspirowane go oraz, że respektuje zasadę zrównoważonego rozwoju.

Układ funkcjonalno-przestrzenny w sposób jednoznaczny wyraża prorozwojowe tendencje w oparciu o istniejące czy też spodziewane szanse rozwojowe z jednoczesnym zwracaniem uwagi na zagrożenia rozwoju wynikające szczególnie z obecnego braku uregulowań w zakresie gospodarki ściekowej oraz gospodarki wodnej, rozumianej jako przeciwdziałanie zagrożeniom powodziowym, podtapianiu terenów i zaopatrzeniu w wodę pitną.

2. Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy wyrażone poprzez jej układ funkcjonalno-przestrzenny określony w STUDIUM wyrażają dążenie do:

- przeobrażania struktury gospodarczej gminy przede wszystkim z rolniczej na wielofunkcyjną poprzez ograniczenia wykazanych w fazie „uwarunkowań” barier rozwojowych lub wręcz sytuacji konfliktowych,
- wykorzystania wielorakich szans rozwojowych gminy i stworzenia warunków dla wzrostu zasobności gminy jako organizacji samorządowej oraz dochodów jej mieszkańców,
- ochrony i racjonalnego wykorzystania walorów przyrodniczych i dziedzictwa kulturowego,
- polepszenia poziomu cywilizacyjnych warunków zamieszkania,
- respektowania generalnej zasady rozwoju zrównoważonego.

3. Układ funkcjonalno-przestrzenny w STUDIUM:

po pierwsze – zapewnia warunki lokalizacyjne umożliwiające zwiększenie aktywności gospodarczej niezbędnej dla istotnego zasilenia budżetu gminy ze źródeł własnych i powiększenia dochodów ludności.

Wykorzystania szansy wynikającej z położenia gminy w obszarze aglomeracji Bielsko-Bialskiej, potencjalnej aktywności gospodarczej na szlaku drogowej trasy międzynarodowej i linii kolejowej, w pobliżu granicy państwowej, w ramach powstających euroregionów – między inny poprzez:

- wyznaczenie stref działalności gospodarczej umożliwiających lokalizację działalności wytwórczej (przez różnych inwestorów – także spoza gminy) przede wszystkim w formie średnich i małych zakładów przemysłowych,

głównie przetwarzających płody rolne, hodowlane, zakładów rzemieślniczych, baz itp. przedsięwzięć,

- wyznaczenie stref koncentracji działalności usługowej i obsługi o charakterze ponadlokalnym - baz zaopatrzeniowych, salonów sprzedaży itp.,
- wyznaczeniu obszaru koncentracji usług ogólnogminnych we wsi gminnej Jasienica,
- wyznaczeniu rejonów koncentracji usług lokalnych w poszczególnych sołectwach.

Strefy aktywności gospodarczej i koncentracji dużych założeń działalności usługowej i obsługi stanowią nowe elementy w strukturze przestrzenno-funkcjonalnej gminy.

Zostały wyznaczone przede wszystkim wzdłuż trasy drogowej E-75, która po modernizacji ma nabrać jeszcze większego znaczenia oraz w rejonie stacji kolejowej Jasienica-Jaworze.

Początkowe fazy tego typu działań już są widoczne w sąsiedztwie gminy jak i w samej gminie. Założenia te umożliwiają przeobrażenia struktury gospodarczej gminy w kierunku wielofunkcyjności.

Zagospodarowanie rejonów wymaga:

- zabezpieczenia właściwej gospodarki wodno-ściekowej,
- odpowiednich dojazdów (szczególnie transportu samochodowego),
- kontroli co do przestrzegania zasady zrównoważonego rozwoju,
- opracowań planistycznych respektujących powyższe wymagania oraz zapewniających uzyskanie ładu przestrzennego i architektonicznego;

po drugie – wyraża dążenie do podniesienia cywilizacyjnych warunków życia mieszkańców gminy, zabezpieczenia realności ziszczenia się założeń rozwoju gospodarczego, podniesienia

stopnia ochrony środowiska przyrodniczego – między innymi poprzez:

- aktywne przeciwdziałanie dalszemu skażeniu środowiska ze względu na brak wyposażenia gminy w kontrolowany system odprowadzania ścieków, istnienie dzikich wysypisk odpadów. Stąd generalne ustalenia dotyczące systemów kanalizacyjnych jako rozwiązania docelowego,
- ustalenie, że koniecznym jest zapewnienie zdrowej wody pitnej mieszkańcom każdego sołectwa poprzez pełne zwodociągowanie sołectw,
- dalszą gazyfikację i telefonizację gminy, rozbudowę systemu elektroenergetycznego,
- dokonanie niezbędnych korekt istniejącego układu drogowego tj. obecnej sytuacji w zakresie technicznych warunków ruchu pojazdów po drogach powiatowych, gminnych i na trasie krajowej E-75 oraz zabezpieczeniem dojazdów do wyznaczonych stref aktywności gospodarczej. Uznaje się, że zapowiadana modernizacja drogi E-75 nie może przekreślać:
 - skrzyżowania w obecnych miejscu w sołectwie Jasienica,
 - dostępności drogi dla założeń gospodarczych.

Ponadto przewidziano:

- pozostawienie rezerwy terenowej na rozbudowę układu kolejowego,
- terenowe zabezpieczenie potrzeb ludności w zakresie usług edukacji, służby zdrowia, kultury, ze szczególnym zwróceniem uwagi na potrzeby utrzymania i tworzenia takich elementów materialnych, jak: warunki dla funkcjonowania gimnazjów w pełnym zakresie, świetlic dla młodzieży i seniorów, hal sportowych w szkołach, małych boisk sportowych z

zapleczem, budowa amfiteatru, budowa domów opieki społecznej, utrzymanie i rozbudowa obiektów służby zdrowia,

po trzecie – wyraża dążenie do zwiększenia stopnia wykorzystania walorów przyrodniczych gminy i jej dziedzictwa kulturowego dla jej aktywizacji gospodarczej przy jednoczesnym respektowaniu zasady zrównoważonego rozwoju – między innymi poprzez:

- uznanie, że elementy dziedzictwa kulturowego (układy przestrzenne wsi, założenia budowlane) świadczą o tożsamości gminy i jej poszczególnych sołectw, że w powiązaniu z walorami przyrodniczymi i właściwym ich eksponowaniem oraz wysokim standardem zagospodarowania mogą w zdecydowany sposób przyczynić się do intensyfikacji ruchu turystycznego, a w szerszym ujęciu do promocji gminy i jej rejonu (także i dla innych form działalności gospodarczej),
- zabezpieczenie terenów dla zapowiadanej realizacji zbiornika wodnego, który powinien rozwiązać szereg problemów gospodarki wodnej (wylewanie rzeki, podtapianie terenów), a także służyć celom rekreacji przyrodniczej umożliwiając powstanie w jego otoczeniu bazy wypoczynkowej,
- określenie całego szeregu rejonów sportowo-wypoczynkowych związanych z potencjalnymi założeniami wieloprzestrzennymi dla sportu i gier, rekreacji (golf, polo, całorocznego wykorzystania „Górka”),
- uhonorowanie wyznaczonych tras rowerowych przebiegających przez ciekawe krajobrazowo tereny,
- wykazanie rejonów szczególnie nadających się dla celów agroturystyki,
- wykazanie stawów rybackich dla wędkarstwa,

- wykazanie rekreacji związanej z wypoczynkiem w „siodle”,
- rozbudowę założeń sportowych w sołectwach szczególnie w rejonach szkół,
- określenie zasadności modernizacji w Jasienicy boiska sportowego, budowy amfiteatru stwarzając warunki połączenia działalności sportowej, kulturalnej, imprez masowych (w tym dalszej kultywacji bogatych tradycji regionalnych).

po czwarte – wyraża dążenie do racjonalnego wykorzystania i kształtowania zabudowy – między innymi poprzez:

- określenie terenów koncentracji zespołów zabudowy jednorodzinnej, letniskowej, rezydencjonalnej,
- ustalenie miejsc wymagających szczególnego potraktowania ze względu na konieczność ich porządkowania także i pod kątem estetycznym,
- ustalenie rejonów gminy wymagających dalszych opracowań planistycznych,
- uhonorowanie rozwiązań zawartych w ostatnio opracowanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
- uszanowanie założeń zespołów zabudowy zabytkowej jak i projektowanych założeń związanych z ochroną środowiska.

Ustalone w STUDIUM kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy i określone istotne elementy jej struktury funkcjonalno-przestrzennej uznaje się za przestrzenną podstawę umożliwiającą realizację strategicznych celów rozwojowych gminy.

V.3. Polityka przestrzenna dotycząca ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego

V.3.1. Uwagi ogólne

Uchwały Sejmu i Senatu RP z 1991 i 1994 roku dotyczące polityki ekologicznej państwa uznały ochronę środowiska za sprawę najwyższej doniosłości, która musi być pilnie i z dużą determinacją podjęta przez społeczeństwo.

Szczególna odpowiedzialność spoczywa w tym zakresie na organach administracji rządowej i organach samorządowych.

Zarówno deklaracje ONZ, kolejne opracowania z zakresu koncepcji Polska 2000 plus, studia zagospodarowania przestrzennego poszczególnych województw nadają polityce proekologicznej niezwykle wysoką rangę.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z kwietnia 1997 roku jednoznacznie stwierdza w art. 5, że: „Rzeczpospolita Polska ... zapewnia ochronę środowiska, kieruje się zasadą zrównoważonego rozwoju” a w art. 74, że: „Władze publiczne prowadzą politykę zapewniającą bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom”.

„STUDIUM” stwarza ramy dla działań w tym zakresie, co powinno być przydatne w kształtowaniu procesów rozwoju gminy, przyczyniać się do poprawy i wzbogacania stanu środowiska a w konsekwencji standardów życia ludności.

Osiągnięcie przez gminę Jasienica celów rozwojowych możliwe będzie przez kontynuowanie i rozwijanie ogólnych zasad zrównoważonego rozwoju przyjętego w „STUDIUM” jako podstawa kształtowania jej polityki przestrzennej przede wszystkim poprzez:

- racjonalne gospodarowanie zasobami przyrody;
- zachowanie i wzbogacenie walorów przyrodniczo-krajobrazowych;
- kontynuowanie różnorodnych działań przeciwdziałających zagrożeniom środowiska.

W przedstawionych w „STUDIUM” kierunkach zagospodarowania przestrzennego problemy związane ze środowiskiem przyrodniczym uznano za niezwykle istotne. Zgodnie z cytowaną ustawą o zagospodarowaniu przestrzennym a zwłaszcza jej art. 6 ust. 5 pkt 1 określono obszary ochrony środowiska przyrodniczego. Podstawę tego

rodzaju ustaleń stanowi określenie lokalnych wartości zasobów środowiska przyrodniczego i ich zagrożeń, do czego zobowiązuje pkt 2 ust. 5, art. 6 w/w ustawy, a co w szerokim zakresie przedstawiono w fazie „uwarunkowań”.

W „STUDIUM” uznaje się, że podstawowe kierunki ochrony środowiska określone w funkcjonującym planie zagospodarowania przestrzennego gminy z 1991 roku pozostają aktualne.

V.3.2. Główne kierunki polityki przestrzennej w zakresie ochrony i kształtowania środowiska

1. Szczególnej ochronie podlegać muszą wody podziemne i powierzchniowe. Zbiorniki wód podziemnych narażone są na skażenia. Wody powierzchniowe prowadzą wody pozaklasowe i obecnie nie mogą być bezpośrednio wykorzystywane dla celów gospodarczych i rekreacyjnych wymagających wód czystych, stanowią jednocześnie zagrożenie dla zasobów wód podziemnych.

Stąd w „STUDIUM” uznaje się za niezbędne działania związane z:

- realizacją programów budowy kanalizacji sanitarnej,
- wprowadzeniem zakazu odprowadzania ścieków komunalnych i przemysłowych do wód powierzchniowych i do gruntu,
- likwidacją dzikich wysypisk śmieci,
- określeniem programu przeciwdziałania wylewom potoków, podtapianiem terenów, co wiąże się z budową zbiornika „Międzyrzecze” oraz z doprowadzeniem do uzyskania co najmniej II klasy czystości przez potoki gminy. Szczególne zagrożenie powodziowe ma miejsce w Iłownicy, Jasienicy, Międzyrzeczu, Górnym i Dolnym, Mazańcowicach.

2. W stosunku do tak istotnego komponentu środowiska przyrodniczego i krajobrazu, jakim jest zieleń, w „STUDIUM” przyjmuje się następujące podstawowe kierunki związane z gospodarką przestrzenną:

* ogólne:

- ochronę obszarów leśnych i ich powierzchni oraz zadrzewień, w tym parków zabytkowych z jednoczesnym ich uporządkowaniem i zapewnieniem fachowej pielęgnacji, zadrzewień przydrożnych i

śródpolnych, zieleni łąkowej w dolinach potoków, a także w prowadzeniu na dużą skalę zespołów sadów,

- podbudowę biologiczną i uporządkowanie ciągów dolinnych mających predyspozycje do pełnienia roli powiązań przyrodniczo-ekologicznych i nadających się do włączenia w układ nawietrzania i przewietrzania obszaru gminy, a zwłaszcza jej południowej części,
- powyższe założenia wiążą się z bezwzględną ochroną przed zabudową ciągów dolinnych,
- zabezpieczenie przed erozją silnie nachylonych zboczy poprzez staranny dobór zagospodarowania dostosowanego do intensywności procesów wynikających z nachylenia, długości, kształtu i ekspozycji stoków, użytkowania oraz warunków glebowych i gruntowo-wodnych podłoża,
- doprowadzenie do pełnej rekultywacji gruntów zdegradowanych w wyniku eksploatacji surowców mineralnych,
- adaptację i ochronę zadrzewień przyulicznych i już urządzonej zieleni, rozwijanie systemów zieleni na terenach osiedleńczych,
- wprowadzanie zieleni izolacyjnej wzdłuż tras komunikacyjnych.

* szczegółowe:

- zgodnie z ustawami o ochronie przyrody, o ochronie i kształtowaniu środowiska oraz według Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego Wydziału Ochrony Środowiska i Rolnictwa w Bielsku-Białej szczególnej ochronie podlegają:
 - otulina Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego, obejmująca część gminy,
 - istniejące rezerваты przyrody:
 - leśny „Morzyk” w Grodźcu Śl. (wielogatunkowy las grądowy, buczyna karpacka, stanowisko bociana czarnego),
 - leśno-florystyczny „Dolina Łańskiego Potoku” w Grodźcu Śl. (pogórski łąg jesionowy oraz nadrzeczna olszyna górska),
 - projektowane rezerваты przyrody:
 - leśny „Grabówka” w Rudzicy (kompleks leśny: żyzna buczyna karpacka, kwaśna buczyna, łąg jesionowy i grąd),

- leśny „Łukaszowe Gaje” w Łazach (fragment lasu grądowego, olszynki karpackiej i łągu jesionowego),
- proponowane rezerваты przyrody:
 - leśny „Las nad Bronowem” w Rudzicy (fragment łągu jesionowego i buczyny karpackiej),
 - leśno-krajobrazowy „Łęgi nad Jasienicą” w Jasienicy (fragment naturalnych krajobrazów łągowych w dolinie Jasienicy),
 - leśny „Kąty” – w obrębie proponowanego zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Łazy” (fragmenty lasów grądowych i łągowych),
- parki zabytkowe:
 - w Grodźcu Śląskim, użytkowany przez Zootechniczny Zakład Doświadczalny PAN (rodzaj parku – zamkowy),
 - w Mazańcowicach (rodzaj parku – dworski) – własność prywatna,
- pomniki przyrody (pojedyncze drzewa, grupy drzew, aleja, pomniki przyrody nieożywionej) w Grodźcu Śl., Międzyrzeczu Górnym, Rudzicy, Mazańcowicach, Bierach i Jasienicy,
- proponowane użytki ekologiczne:
 - „Murawa kserotermiczna w Łazach” (zbiorowiska z florą i fauną kserotermofilną,
 - „Dziły Rudzickie” – wąwóz leśny w Rudzicy,
 - „Lasowisko” – wąwóz leśny między Rudzicą a Roztropicami,
 - pięć innych wąwozów – „Las Przedniak”, „Las Granicznik”, „Las Stryczków”, „Las Wyrobków”, „Las Klajsturów” (dobre zachowanie drzewostany liściaste z przewagą buka, dębu szypułkowego, lipy drobnolistnej, graba, brzozy, na dnie wąwozów jesiony i olsze czarne),
 - „Stawy w Landku” (ochrona ptaków wodno-błotnych i płazów),
 - „Łański potok” (ochrona płazów),
- proponowane zespoły przyrodniczo-krajobrazowe:
 - „Grodziec” w Grodźcu Śl. (naturalny krajobraz przyrody żywej, rezerwat przyrody „Morzyk”, park leśny na wzgórzu „Goruszka”, zabytkowy zespół zamkowo-parkowy),

- „Łazy” w Łazach i Jasienicy (krajobraz kulturowy wsi Łay oraz sąsiednich sołectw),
 - „Landek” (ochrona ptaków i płazów),
 - proponowane pomniki florystyczne:
 - „Jarocz” w Rudzicy,
 - „Las nad Stawem Przędziałek Iłowiecki” w Rudzicy,
 - „Las Pośredniak” w Rudzicy,
 - oraz pomniki przyrody według rejestru „tworów przyrody poddanych pod ochronę, dział B (wymienione w części „uwarunkowania”).
3. Obszary chronione stanowiące bardzo istotny element systemu przyrodniczego wymagają respektowania następujących ogólnych zasad:
- wstrzymania ewentualnych lokalizacji obiektów powodujących zanieczyszczenie powietrza, wody i gleby lub też uciążliwych dla otoczenia jako źródła hałasu i odrażającej woni,
 - lokalizację obiektów rekreacyjnych i turystycznych podporządkować należy wymogom ochrony środowiska przyrodniczego,
 - wszelkie budownictwo mieszkaniowe, usługowe, turystyczne itp. należy zharmonizować z otaczającym krajobrazem,
 - prowadzić wzmożony nadzór w zakresie ładu przestrzennego i likwidacji samowoli budowlanej. Zakazuje się lokalizowania bezściółkowych przemysłowych ferm hodowlanych,
 - meliorację wodną projektować i realizować w sposób niepowodujący szkody w istniejących ekosystemach dla zachowania właściwych stosunków wodnych w glebie,
 - stosowanie środków ochrony roślin musi uwzględniać zasadę ich selektywnego działania, a w przyszłości ograniczenia na rzecz upowszechniania biologicznych metod zwalczania szkodników,
 - dążyć do zwiększenia powierzchni leśnej oraz zadrzewień i zakrzewień śródpolnych.
- Szczegółowe ustalenia zawarte są w aktach prawnych powołujących te obszary lub ustanawiających pomniki przyrody.

4. W nawiązaniu do już podjętych działań administracji państwowej i władz samorządowych dotyczących podnoszenia poziomu jakości życia mieszkańców w „STUDIUM” przyjmuje się następujące kierunki działań:

- opracowanie programu zmierzającego do tego by każdy zakład wytwórczy posiadał operat uciążliwości z programem modernizacji uwzględniającym zmiany technologiczno-techniczne łącznie z likwidacją niektórych uciążliwych źródeł, ewentualnie zmianę profilu produkcji,
- zabezpieczenie składowisk węgla, żużla i popiołu przez wtórnym pyleniem,
- rozbudowę w gminie systemów uzbrojenia komunalnego,
- występowanie o uzyskanie zgody właściwych służb ochrony środowiska na działania narażające środowisko, w tym na skażenie i zmianę bilansu wód, jak np.:
 - lokalizowanie nowych ujęć wody,
 - wykonywanie dołów chłonnych, wysypisk, wylewisk,
 - podejmowanie budowy zakładów produkcyjnych, które mogłyby spowodować degradację środowiska (w tym także ferm hodowlanych),
 - budowę magazynów, hurtowni, stacji paliw, myjni samochodów, warsztatów samochodowych itp. związanych z produktami chemicznymi, radioaktywnymi i skażeniami wód,
 - realizacji cmentarzy, grzebalisk,
 - realizacji tranzytowych kolektorów ścieków.

V.3.3. Wnioski ogólne

1. Gmina stoi przed szansą stania się ośrodkiem ruchu krajoznawczego ze względu na historyczne i przyrodnicze walory swego regionu.
2. Sformułowane w „STUDIUM” priorytety ochrony i kształtowania środowiska nie wyczerpują całokształtu działań, uznaje się, że będą także formułowane i realizowane cele i zadania wynikające z bieżących obowiązków nakładanych przez przepisy prawa i potrzeb społecznych artykułowanych przez organizacje społeczne, polityczne, zawodowe, osoby fizyczne.

3. Realizacja nakreślonej w „STUDIUM” polityki wymaga nie tylko środków finansowych, opracowań koncepcyjnych i projektowych ale także społecznej akceptacji, dla której niezbędna jest szeroko pojęta edukacja ekologiczna.

V.4. Kierunki polityki przestrzennej dotyczące dziedzictwa kulturowego

1. Zgodnie z cytowaną ustawą o zagospodarowaniu przestrzennym, a głównie jej art. 6 ust. 5 pkt 1 w „STUDIUM” określa się obszary objęte lub wskazane do objęcia ochroną na podstawie przepisów szczególnych, a więc także ustawy o ochronie dóbr kultury.
2. Mając na uwadze walory środowiska kulturowego gminy Jasienica, charakter występujących zagrożeń, obowiązek zachowania wartości rozplanowania (układów urbanistycznych), architektury, krajobrazu uznaje się, że w kierunkach zagospodarowania przestrzennego gminy a w konsekwencji w ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w polityce władz różnych szczebli, użytkowników i inwestorów należy:
 - * otaczać ochroną obiekty i założenia zabytkowe, prawnie chronione, zgodnie z ustawą o ochronie dóbr kultury (których imienny wykaz przedstawiono w części „uwarunkowań” zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego z 1991 roku),
 - * przestrzegać zasad formalnych:
 - wszelkie działania inwestycyjne związane z obiektami znajdującymi się w rejestrze Służby Ochrony Zabytków wymagają decyzji i zezwolenia Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków;
 - podejmowanie inwestycji związanych z obiektami znajdującymi się w ewidencji oraz strefie ochrony stanowisk archeologicznych wymaga każdorazowo opinii Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.
 - * opracować dokumentację specjalistyczną związaną z zespołem zamkowo-parkowym w Grodźcu Śląskim w celu jednoznacznego określenia stref konserwatorskich. Obiekty archeologiczne mogłyby zostać włączone w trasy turystyczne,

- opracować dokumentację specjalistyczną dotyczącą wartości krajobrazowych, rozplanowania poszczególnych sołectw, układu zabudowy, dróg a przede wszystkim proponowanego zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Łazy”,
- * określić warunki adaptacji założenia zamkowo-parkowego w Grodźcu Śląskim i innych obiektów uznanych za zabytkowe na cele:
 - rekreacji i turystyki,
 - siedziby dla potrzeb kontaktów zagranicznych oraz miejsc konferencji, zjazdów,
 - edukacji i kultury (świetlice, kluby, stacje harcerskie itp.),
 - siedziby ośrodków pracy twórczej.
- * rozbudować trasy turystyczne dla poznawania piękna tej ziemi,
- * doprowadzić do budowy galerii, amfiteatru, rozbudowy placówek kultury w celu umożliwienia upowszechniania dziedzictwa kulturowego oraz propagowania współczesnych tendencji kultury.

V.5. Kierunki polityki przestrzennej dotyczące komunikacji

Kierunki zagospodarowania przestrzennego uwzględniając założenia rozwoju gminy określone w STRATEGII wywołują cały szereg niezbędnych działań w zakresie nowych elementów układu komunikacyjnego. Jednocześnie w kierunkach uwzględniono, jako podstawowy element modernizacji układu, nowy przebieg fragmentu trasy E-75. Trasa ta na odcinku Częstochowa – Dąbrowa Górnicza – Bielsko-Biała – Cieszyn (Bratysława) ma stać się trasą ekspresową S-1. Nowy przebieg fragmentu trasy dotyczy odcinka w zachodniej części gminy od sołectwa Świątoszówka w kierunku Skoczów – Cieszyn.

W związku z modernizacją trasy zachodzi konieczność zabezpieczenia interesów gminy Jasienica poprzez:

- budowę takiego bezkolizyjnego skrzyżowania w sołectwie Jasienica, które stwarzałoby warunki dogodnych połączeń obu części Jasienicy, tj. wjazdów i zjazdów z trasy,

- możliwość korzystania z trasy przez strefy aktywności gospodarczej z uwzględnieniem lokalnych dróg równoległych,
- zabezpieczenia innych wjazdów i zjazdów z trasy, które już istnieją lub są związane z technicznymi możliwościami.

Są to obligatoryjne ustalenia STUDIUM.

Jednocześnie jednak w planach miejscowych i realizacyjnych:

- dla projektowanej nowej zabudowy mieszkaniowej wzdłuż drogi krajowej Nr 1 należy ustalać linię zabudowy – min. 150,0 m od istniejącej i projektowanej krawędzi jezdni w/w drogi, a tereny wzdłuż drogi przeznaczać pod zielen izolacyjną;
- dla projektowanej strefy aktywności gospodarczej wzdłuż drogi krajowej Nr 1 należy ustalać linię zabudowy min. 40,0 m od istniejącej i projektowanej krawędzi jezdni;
- zapewnić obsługę terenów przyległych do drogi krajowej Nr 1 wyłącznie z układu dróg lokalnych i zbiorczych poprzez bezkolizyjne węzły drogowe, biorąc pod uwagę fakt, że ulegną likwidacji istniejące bezpośrednie zjazdy na drogę krajową Nr 1 po jej przebudowie.

Modernizacja trasy drogowej, pozostawienie rezerwy terenowej dla drugiego toru kolejowego oraz dla stacji kontenerowej określone są w wystąpieniu Zarządu Województwa Śląskiego do Zarządu Jasienicy związanym z opracowywaniem STUDIUM.

W STUDIUM każdy z elementów określonych jako forma aktywności gospodarczej ma zabezpieczony dogodny dojazd z tym, że nie bezpośrednio z trasy ruchu szybkiego.

Teren gminy Jasienica obsługują następujące drogi powiatowe będące w administracji Zarządu Dróg Powiatowych w Bielsku Białe:

– nr 04137	relacji	Grodziec-Zagóra
– nr 04168	relacji	Strumień-Jasienica
– nr 04173	relacji	Skoczów-Landek
– nr 04176	relacji	Grodziec-Wieszczęta-Rudzica
– nr 04177	relacji	Świętoszówka-Łazy
– nr 04178	relacji	Roztropice-Rudzica
– nr 04179	relacji	Jasienica-Międzyrzecze

-
– nr 04180	relacji	Międzyrzecze-Rudzica
– nr 04181	relacji	Międzyrzecze-Wapienica
– nr 04182	relacji	Mazańcowice-Międzyrzecze
– nr 04183	relacji	Komorowice-Ligota

Drogi powiatowe i gminne wymagają stałej konserwacji, poszerzania, łagodzenia łuków, zapewnienia miejsc postojowych, chodników. Przewiduje się doprowadzenie tych dróg do warunków technicznych (jakim powinny odpowiadać drogi publiczne) określonych w Rozporządzeniu Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z 2 marca 1999 roku (Dz.U. Nr 43, poz. 430).

Nowe obszary zainwestowania i zabudowy powinny mieć wielkości umożliwiające lokalizację zabudowy w odległościach zgodnych z ustawą o drogach publicznych.

Na terenach ścisłej zabudowy nowo wznoszone obiekty winny być dostosowane do linii istniejącej zabudowy, jednak nie bliżej niż 8,0 m, natomiast poza terenem ścisłej zabudowy odległość obiektów budowlanych winna wynosić min. 20,0 m od krawędzi dróg.

Te nowe obszary zabudowy należy wyposażać w wewnętrzne układy komunikacyjne podłączone do drogi głównej w miarę możliwości istniejącymi włączeniami dróg lokalnych, a w przypadku braku takiej możliwości niezbędne jest uzyskanie zezwolenia zarządcy drogi na wykonanie zjazdu przed wydaniem decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. W ramach terenów usługowych winny być zapewnione miejsca parkingowe.

Tras dróg rowerowych zostały przedstawione na planszy „instrumentalizacja”. Ich usytuowanie oraz zasady budowy winny być zgodne z wymaganiami w/w Rozporządzenia.

V.6. Kierunki polityki przestrzennej dotyczące infrastruktury technicznej

V.6.1. System wodno-kanalizacyjny

Zaopatrzenie w wodę

Przyjmuje się jako kierunkowe następujące rozwiązania zaopatrzenia gminy w wodę poprzez:

- budowę projektowanego zbiornika wodnego „Międzyrzecze” lokalizowanego na potoku Jasienica jako elementu polityki rządowej zgłoszonego przez Zarząd Województwa Śląskiego,
- budowę projektowanej magistrali wodociągowej (Ø 600 mm – Ø 800 mm) z ujęcia w Pogórze (w gminie Skoczów) położonego w zbiegu rzek Wisły i Brennej, jako elementu polityki regionalnej zgłoszonego przez Zarząd Województwa Śląskiego.

Rozwiązania te pozwolą na sukcesywną rezygnację z kosztownego pobierania i przesyłu wody z odległych źródeł, tj. ujęć, stacji i sieci wodociągowych eksploatowanych przez Przedsiębiorstwo Komunalne „AQUA” w Bielsku Białej oraz z sieci i źródeł (studni) lokalnych.

Te kierunkowe zamierzenia poprzedzone być muszą opracowaniem kompleksowej koncepcji zaopatrzenia gminy w wodę, uwzględniającej sukcesywne zmiany kierunków zaopatrzenia oraz istniejące układy sieci magistralnych i rozdzielczych.

Do czasu uruchomienia nowych źródeł wody oraz związanych z nimi stacji wodociągowych należy podejmować rozbudowę i modernizację istniejącej sieci wodociągowej.

W związku z tym należy kontynuować realizację sieci wodociągowej w sołectwie Łazy w oparciu o wykonany projekt budowy jak również podjąć sukcesywne prace projektowo-realizacyjne w celu budowy lokalnych sieci wodociągowych w sołectwach Roztropice, Wieszczyta, Bielawisko oraz części Grodźca.

Jako pierwszoplanowe zadanie należy podjąć się modernizacji ujęć lokalnych w zakresie uzdatniania wody.

Odprowadzanie ścieków

Wobec braku na obszarze gminy kanalizacji i oczyszczalni ścieków za zadanie priorytetowe, z punktu widzenia ochrony środowiska, uznaje się rozpoczęcie działań projektowo-realizacyjnych związanych z budową systemu kanalizacyjnego.

Podstawą tych działań winna być, opracowana na zlecenie Zarządu Gminy Jasienica, „Koncepcja inwestycyjno-ekonomiczna odprowadzania i oczyszczania ścieków z terenu Gminy Jasienica, położonego w zlewni rzek Wapienicy i Jasienicy” (Oprac. Firma Inżynierska „ALL-CON” Sp. z o.o., Bielsko-Biała, grudzień 1998r.).

Wobec rysującej się możliwości przejęcia ścieków z terenów Gminy Jasienica i Gminy Chybie przez Oczyszczalnię Ścieków w Czechowicach-Dziedzicach, w celu jej

dociążenia z uwagi na istniejące rezerwy, konfigurację sieci kanalizacyjnej, obejmującej sołectwa Mazańcowice, Międzyrzecze Dolne i Górne, Rudzica, Jasienica, Łazy i Biery należałoby kształtować według wariantu I w/w Koncepcji, przewidującego dla tego obszaru budowę oczyszczalni ścieków „Franciszkowice”.

Kanał przerzutowy do oczyszczalni w Czechowicach-Dziedzicach powinien być realizowany jako zadanie międzygminne trzech samorządów, tj. Jasienica, Chybie i Czechowice-Dziedzice.

Działania należałoby rozpocząć od budowy kanału przerzutowego, obiektów we Franciszkowicach związanych z pomiarem przepływu ścieków w celach rozliczeniowych i stacji zlewnej jak również pierwsze odcinki kanałów z kierunków Mazańcowice i Międzyrzecze.

Ten kierunek działań nie pozbawia możliwości budowy gminnej oczyszczalni ścieków „Franciszkowice” w przypadku gdyby nie udało się doprowadzić do przerzutu ścieków do oczyszczalni w Czechowicach-Dziedzicach.

Tereny nie znajdujące się w zlewni rzek Wapienica i Jasienica, tj. sołectw Landek, Iłownica oraz części zachodniej sołectwa Rudzica mogą być skanalizowane poprzez kanał prowadzony do projektowanego kolektora tranzytowego relacji Chybie – Czechowice-Dziedzice. Gdyby ten sposób nie mógł być zrealizowany trzeba będzie dla tych sołectw zastosować rozwiązania indywidualne.

W sołectwie Grodziec, należy zgodnie z wcześniejszymi zamierzeniami podjąć budowę lokalnej oczyszczalni ścieków.

Ścieki z południowo-wschodniej części gminy mogą być skierowane do istniejącej oczyszczalni w Wapienicy.

Dla obszarów o niskim stopniu urbanizacji, jak sołectwa Roztropice, Bielowicko, Wieszczyta, czy zachodnia część Grodzca należy stosować indywidualne bądź grupowe oczyszczalnie jak też zbiorniki bezodpływowe z obowiązkiem wywozu ścieków do punktu zlewnego.

Takie rozwiązania należy stosować również przy realizacji nowych obiektów do czasu budowy sieci kanalizacyjnej.

Kanalizację deszczową należy sukcesywnie realizować na odcinkach ulic i dróg w przekroju miejskim jak też dla dużych placów o nawierzchni utwardzonej. Ścieki deszczowe przed ich wprowadzeniem do odbiorników winny być podczyszczone w separatorach.

Tereny gmin sąsiednich, położone w zasięgu sieci infrastruktury technicznej gminy Jasienica będą mogły korzystać z tej sieci na warunkach określonych każdorazowo w porozumieniach międzygminnych. Może to dotyczyć między innymi terenu Jaworza Nałęże w gminie Jaworze czy przysiółka Zamachy w gminie Chybie.

V.6.2. System energetyczny. Kierunki działań własnych gminy w zakresie rozwoju sieci energetycznej

Zgodnie z Ustawą z dnia 10 kwietnia 1997 roku „Prawo energetyczne” (Dz.U. Nr 57, poz. 348 z późn. zmianami, art. art. 18, 19 i 20) do zadań własnych gminy w zakresie zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe należy planowanie i organizacja zaopatrzenia w te media na obszarze gminy, planowanie oświetlenia zewnętrznego miejsc publicznych i dróg znajdujących się na terenie gminy oraz finansowanie oświetlenia ulic, placów i dróg, dla których jest zarządcą.

Obowiązuje wymóg opracowania przez zarządy gmin założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, a po ich zatwierdzeniu „w przypadku gdy plany przedsiębiorstw energetycznych nie zapewniają realizacji w/w założeń” również projektu planu.

Takie komplementarne podejście pozwoli na racjonalne wykorzystanie poszczególnych nośników energii wyznaczając ekonomicznie uzasadnione obszary obsługi ze względu na odległość od źródeł czy gęstość obciążenia.

Czynnikiem regulującym te decyzje stanie się stabilizacja cen energii (gazy, energii elektrycznej, ciepła).

Zgodnie z przepisami wykonawczymi do Ustawy „Prawo energetyczne” finansowanie budowy lub rozbudowy sieci ciepłych, gazowniczych i elektroenergetycznych ponoszą, odpowiednie przedsiębiorstwa energetyczne jedynie wtedy, gdy sieci te są przewidziane w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

W związku z powyższym stanem prawnym w interesie gminy jest opracowanie planów miejscowych dla tych obszarów, dla których przewidywane są przedsięwzięcia inwestycyjne obejmujące w/w elementy infrastruktury technicznej.

Zaopatrzenie w gaz

Utrzymuje się istniejący system zaopatrzenia gminy w sieciowy gaz ziemny realizowane za pośrednictwem gazociągów wysokoprężnych i stacji redukcyjno-pomiarowych I^o Grodziec, Międzyrzecze, Jasienica i Świątoszówka, a następnie gazociągami średnioprężnymi.

Dla nowych rejonów urbanizacji i grup odbiorców rozwój, modernizacja i budowa sieci gazowniczej oraz stacji redukcyjnych winna być ujęta w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, przy uwzględnieniu warunków określonych przez Rejon Gazowniczy Bielsko-Biała.

Utrzymuje się lokalizacje wymienionych wyżej stacji redukcyjnych I^o z zachowaniem strefy wybuchowości o szerokości 25 m od ogrodzenia, wolnej od zabudowy.

Utrzymuje się przebieg przez obszar gminy gazociągu wysokoprężnego Ø 300 mm relacji Bielsko-Biała – Świątoszówka – Skoczów. Rezerwuje się korytarz pod realizowany gazociąg wysokoprężny Ø 100 mm relacji Świątoszówka – Jaworze. Dla gazociągów tych ustala się pasy o szerokości 51 m wolne od zabudowy, stanowiące ich obustronną strefę ochronną.

Dla wszystkich gazociągów i stacji redukcyjno-pomiarowych istniejących i projektowanych ustala się obowiązek uwzględniania stref ochronnych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 14.11.1995 roku w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać sieci gazowe (Dz.U. Nr 139 z 1995r., poz. 686).

Wraz z rozbudową sieci zasilającej i rozdzielczej należy podjąć działania zmierzające do sukcesywnego ograniczania paliw stałych do ogrzewania i celów komunalno-bytowych, w celu poprawy stanu środowiska.

Zaopatrzenie w energię elektryczną

Utrzymuje się istniejący system zaopatrzenia gminy w energię elektryczną, realizowany z krajowego systemu energetycznego poprzez główny punkt zasilający (GPZ) 110/115 kV „Wapienica” za projektowaniem sieci średniego napięcia (SN) 15 kV i stacji transformatorowych 15/0,4 kV.

W zasadzie nie ma ograniczeń w dostawie energii elektrycznej. Nowych rejonów urbanizacji i grupy odbiorców jak i modernizacje sieci, rozbudowy istniejących i budowa nowych sieci i stacji transformatorowych winny być ujęte w miejscowych

planach zagospodarowania przestrzennego przy uwzględnieniu warunków określonych przez Beskidzką Energetykę.

Utrzymuje się przebieg przez obszar gminy następujących linii elektroenergetycznych napowietrznych:

- 220 kV relacji Bujaków – Komorowice – Podborze
- 110 kV relacji Bielsko-Biała – Łaziska (przez Mazańcowice)
- 110 kV relacji Bielsko-Biała (Komorowice) – Skoczów.

Rezerwuje się w północnej części gminy korytarz na przebieg projektowanej, dwutorowej linii elektroenergetycznej napowietrznej 400 kV relacji Kraków – Studzianka. W północno-zachodniej części gminy, w celu ograniczenia ingerencji korytarza pod tę linię w tereny mieszkaniowe łownicy, przewidziano trasowanie alternatywne.

Rezerwuje się teren dla projektowanego GPZ 110/15 kV, przy trasie istniejącej linii napowietrznej relacji Bielsko(Komorowice) – Skoczów, w Międzyrzeczu Górnym.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 11.08.1998 roku w sprawie szczegółowych zasad ochrony przed promieniowaniem szkodliwym dla ludzi i środowiska, dopuszczalnych poziomów promieniowania jakie mogą występować w środowisku oraz wymagań obowiązujących przy wykonywaniu pomiarów kontrolnych promieniowania (Dz.U. Nr 107, poz. 676 z dnia 20.08.1998r.), jak również w oparciu o przepisy szczególne dotyczące odległości od napowietrznych linii i obiektów energetycznych utrzymuje się dla istniejących i ustala dla projektowanych strefy ochronne, w pasie których istnieje zakaz zabudowy mieszkaniowej oraz innej zabudowy gdzie przewidywany jest stały pobyt ludzi, o szerokości co najmniej:

dla linii 15 kV	- 16 m
dla linii 110 kV	- 40 m
dla linii 220 kV	- 60 m
dla linii 400 kV	- 120 m

Uszczegółowienia szerokości stref należy dokonywać w oparciu o rzeczywiste parametry geometryczne linii i obiektów.

Dla linii kablowych należy zachować odległości zgodnie z Polską Normą PN-76/E-05125.

Zaopatrzenie w ciepło

Ustala się dla rozproszonej zabudowy indywidualne – lokalne źródła ciepła. Dla rejonów zabudowy zwartej i wyższej zaleca się stosowanie grupowych źródeł ciepła. Ze względów ochrony powietrza dla nowej zabudowy i przy modernizacji sugeruje się aby w planach miejscowych zagospodarowania przestrzennego ustalać obowiązek stosowania paliw ekologicznych (w tym gazu, oleju opałowego, energii elektrycznej).

V.7. Gospodarka odpadami

Utrzymuje się dotychczasowe zasady i sposób usuwania odpadów komunalnych z nieruchomości oraz innych terenów przeznaczonych do użytku publicznego polegające na udzieleniu przez Wójta Gminy Jasienica zezwoleń specjalistycznym firmom na prowadzenie działalności związanej z usuwaniem odpadów komunalnych stałych z terenu gminy. W zezwoleniach tych określone są przez te firmy składowiska (poza gminą), do których kierowane są odpady.

Jednocześnie należy podjąć działania polegające na ustaleniu technologii i ewentualnej lokalizacji zakładu utylizacji odpadów komunalnych na terenie gminy. Przy aktualizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy należy ustalić lokalizację grzebowiska padłych zwierząt na terenie gminy bądź na innych obszarach na podstawie porozumienia międzygminnego.

V.8. Obrona cywilna i obronność

W zakresie problematyki związanej z obronnością i obroną cywilną na etapie opracowania planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego oraz projektowania realizacyjnego należy uwzględnić niżej określone działania:

- Na terenach dużego zagęszczenia ludności oraz przewidywanych zagrożeń niebezpiecznymi środkami chemicznymi. W miarę możliwości technicznych i ekonomiczno-prawnych należy zapewnić:
 - zarezerwowanie terenów niezabudowanych (w postaci terenów rekreacyjno-sportowych, parków, zalesień itp.) zachowując ich wykorzystanie dla celów ochrony środowiska naturalnego i kulturowego oraz do ewentualnego wykorzystania w sytuacjach szczególnych,

- przygotowanie awaryjnych ujęć wody pitnej oraz sieci hydrantowej lub zbiorników wody dla celów przeciwpożarowych i do wykorzystania w sytuacjach kryzysowych,
- preferencje dla realizacji małej retencji na ciekach powierzchniowych,
- zarezerwowanie wyznaczonych wielokondygnacyjnych budynków administracyjnych i przemysłowych, odpowiednich pomieszczeń o wzmocnionej konstrukcji z przeznaczeniem dla ochrony ludności od zagrożeń szczególnych. Na etapie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu dla poszczególnych inwestycji lokalizację tych obiektów należy uzgodnić z odpowiednimi służbami obrony cywilnej, w oparciu o rejonowy plan obrony,
- zobowiązanie administracji inwestorów i użytkowników do zapewnienia łączności telefonicznej do celów alarmowych, zwłaszcza w rejonach zatopień i na obszarach zamieszkałych.

VI. INSTRUMENTALIZACJA WDRAŻANIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ GMINY JASIEINICA OKREŚLONEJ W STUDIUM

VI.1. Zapis STUDIUM dotyczący instrumentalizacji polityki przestrzennej

W celu nadania jednoznaczności zapisowi STUDIUM przedstawiono ustalenia generalne na rysunku STUDIUM – POLITYKA PRZESTRZENNA – KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA i w niniejszym rozdziale.

- * Zasady instrumentalizacji dotyczą całego obszaru gminy Jasienica w jej granicach administracyjnych z 1999 roku.
- * Wykazano granice sołectw co powinno ułatwić odczytanie ustaleń przyjmowanych w STUDIUM odnoszących się do ich areалу.

VI.2. Zasady ogólne i instrumenty wdrażania polityki przestrzennej określonej w STUDIUM

1. Podstawowymi środkami wdrażania polityki przestrzennej gminy są decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu wydawane na podstawie planów miejscowych, stanowiących przepisy gminne. Decyzja jest nieważna jeżeli jest sprzeczna z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Zarząd Gminy Jasienica (jako organ właściwy w sprawie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego) jest zobowiązany do badania spójności rozwiązań każdego wykonanego projektu planu miejscowego (zgodnie z procedurą określoną w cytowanej ustawie o zagospodarowaniu przestrzennym) z polityką przestrzenną Gminy określoną w STUDIUM.

2. Zgodnie z cytowaną ustawą o zagospodarowaniu przestrzennym miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego może być sporządzany dla obszaru gminy, jej części, zespołu gmin lub jego części. W przypadku Jasienicy
 - funkcjonuje plan miejscowy dla obszaru całej gminy,
 - funkcjonują plany miejscowe dla szeregu sołectw, część jest w opracowaniu. Są to plany aktualizujące plan obejmujący obszar całej gminy,
 - zachodzić będzie (w przypadku przesądzenia o wyborze lokalizacji dla danej działalności) konieczność:
 - ustalenia stopnia aktualności planu miejscowego w stosunku do wybranej lokalizacji i zgodności tego planu ze STUDIUM
 - w całym szeregu przypadków STUDIUM rozszerza propozycje przeznaczenia terenów ze względów na założony rozwój gminy. Zachodzić może potrzeba aktualizacji zapisów planistycznych,
 - ewentualnego dokonania zmian w planie,
 - opracowania planów miejscowych dla obszarów wyznaczonych w STUDIUM, lub gdy zachodzi rzeczywista potrzeba ich posiadania.
3. Uznaje się, że podstawowe funkcje STUDIUM – regulacyjna i kreacyjna będą realizowane poprzez zastosowanie następujących głównych instrumentów:

- proceduralnych – polegających na wykorzystaniu ustaleń STUDIUM do opracowania planów miejscowych (wykaz), oceny już wykonanych planów w stosunku do ustaleń STUDIUM,
- planistycznych – polegających na wykorzystaniu ustaleń STUDIUM do opracowań problemowych, związanych z gospodarką gminy (wykaz),
- prawnych – polegających na tworzeniu aktów prawa lokalnego przez Radę Gminy także i na podstawie ustaleń STUDIUM,
- bezpośrednich działań inwestycyjnych – polegających na angażowaniu budżetu gminy w działania stymulujące pożądane procesy rozwoju gminy,
- ekonomiczno-finansowych – polegających na stosowaniu zróżnicowanego systemu podatków, opłat, kredytów (w ramach posiadanych kompetencji) w celu stymulacji pożądanych zachowań inwestorów w rozwoju gminy,
- informacyjno-promocyjnych – polegających na prowadzeniu szeroko rozumianej działalności informacyjnej na temat zarówno uwarunkowań rozwoju gminy, jak i kierunków jej zagospodarowania przestrzennego. Celem takiej działalności jest pobudzenie inicjatyw inwestycyjnych i społecznych na rzecz rozwoju gminy, rozwijania świadomości społeczeństwa gminy odnośnie walorów przestrzeni gminy jak i jej zagrożeń, a także potencjalnych szans rozwojowych Jasienicy.

4. Ponadto za istotne instrumenty realizacji ustaleń STUDIUM uznaje się:

- * inspirowanie i realizowanie programów związanych z infrastrukturą komunalną gminy a głównie odprowadzeniem ścieków i zaopatrzeniem w wodę pitną,
- * stymulowanie rozwoju gminy między innymi poprzez:
 - tworzenie komunalnych zasobów nieruchomości,
 - analizę i kontrolę stopnia wykorzystania gruntów przekazanych w użytkowanie czasowe,

- tworzenie rezerw terenów uzbrojeniowych jako aportu w działaniach przetargowych, lokalizacyjnych itp.,
 - kontynuowanie procesu ewidencji nieruchomości („katastrów”),
 - określanie ofert działek, lokali;
- * udział samorządu gminy w procesie opracowywania i uchwalania:
- strategii rozwoju województwa śląskiego,
 - planu zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego,
 - wieloletnich programów wojewódzkich,
- których uchwalenie leży w kompetencji samorządu wojewódzkiego. Jest to istotny element wdrażania polityki przestrzennej związanej z gminą, ponieważ szereg elementów istniejącego i projektowanego zainwestowania gminy oraz funkcji gminy w bardzo dużym stopniu uzależnionych jest od:
- polityki przestrzennej państwa związanej głównie z:
 - strefami aktywności ekonomicznej o strategicznym znaczeniu dla państwa,
 - budową i modernizacją tras drogowych o znaczeniu międzynarodowym, krajowym i regionalnym (E-75),
 - rozwiązywaniu problemów gospodarki wodnej (zbiornik wodny),
 - modernizacją i rozbudową układu kolejowego (drugi tor, stacja kontenerowa),
 - obszarami i obiektami przyrodniczymi i kulturowymi objętymi ochroną,
 - realizacją uzbrojenia komunalnego.
- Jednym z istotnych zadań wyżej wymienionych dokumentów jest funkcja promocyjna regionu, a w tym jego wydzielonych rejonów strukturalnych (jak np. gminy Jasienica).
- Zgodnie z procedurami Unii Europejskiej warunkiem wsparcia finansowego zamierzeń związanych z różnymi formami rozwoju lokalnego jest umieszczenie konkretnych programów rozwoju gminy w strategii rozwoju regionalnego. Stąd tak istotnym jest współdział samorządu lokalnego w tworzeniu wyżej wymienionych dokumentów ogólnowojeńskich.
- * zapewnienie współdziałania samorządu gminy z samorządem powiatowym i samorządem miasta Bielsko-Biała, w tym odnośnie prowadzonych analiz i

studiów z zakresu zagospodarowania przestrzennego powiatu, zagadnień jego rozwoju, styków pomiędzy miastem a gminą. Ma to bardzo duże znaczenie dla realizacji polityki przestrzennej gminy ponieważ szereg jej elementów jest bezpośrednio związanych z układami ponadgminnymi, z wykonywaniem przez samorząd powiatowy zadań publicznych o charakterze ponadgminnym,

- * kontynuowanie i rozszerzenie porozumień międzygminnych w sferze gospodarki komunalnej, ochrony środowiska, komunikacji;
- * wprowadzania stałej promocji rozwiązań urbanistycznych i architektoniczno-budowlanych dotyczących zarówno zadań przestrzennych, nowego budownictwa i systemów komunalnych, jak i modernizacja istniejących układów funkcjonalno-przestrzennych, obiektów kubaturowych, układów związanych z infrastrukturą techniczną.

Szczególne honory powinny dotyczyć tych rozwiązań, które w sposób ewidentny: promują Jasienicę jako gminę atrakcyjną dla podejmowania działalności inwestycyjnej, podnoszą walory krajobrazu gminy, jej estetykę, prowadzą do racjonalnego wykorzystania walorów środowiska.

VI.3. Interpretacja zapisów ustaleń STUDIUM

1. Zgodnie z ustawą o zagospodarowaniu przestrzennym STUDIUM nie stanowi podstawy ustalania decyzji administracyjnych dotyczących warunków zabudowy i zagospodarowania terenu, ale jest dokumentem określającym politykę przestrzenną gminy.
2. Ustalenia zawarte w tekście i rysunkach STUDIUM wyrażają kierunki zagospodarowania przestrzennego obszaru, ale nie są ścisłym przesądzeniem o formie i granicach zainwestowania i użytkowania terenów.
3. Granice wyznaczonych terenów pod różne formy zabudowy traktuje się jako orientacyjne.
4. Określenia dotyczące formy użytkowania terenów dotyczą dominujących rodzajów zabudowy. Oznacza to, że na terenach tych mogą być realizowane także i inne formy zabudowy, ale nie sprzeczne z formą podstawową.

5. Przy opracowywaniu planów miejscowych dla obszarów przeznaczonych pod zabudowę należy przewidywać zieleń publiczną stwarzającą warunki do wypoczynku, estetyki, przejść.
6. Działalność określana mianem przemysłowej, gospodarczej, przedsiębiorczości itp. nie może swoją uciążliwością i szkodliwością wykraczać poza granice użytkowanej działki.

VI.4. Tereny do objęcia miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego i innego typu opracowaniami specjalistycznymi

1. Dla niżej wymienionych terenów ustanawia się obowiązek sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
Ustalenia te nie wykluczają możliwości sporządzenia tego typu planów i dla innych obszarów, o ile wystąpi taka potrzeba w trakcie realizacji programu rozwoju gminy.
2. Planami miejscowymi należy objąć w pierwszej kolejności tereny:
 - wyznaczone dla zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej,
 - wyznaczonych ze względu na istniejące uwarunkowania,
 - przewidziane do zorganizowanej działalności inwestycyjnej,
 - wyznaczone do realizacji lokalnych celów publicznych.
3. Wykaz terenów, dla których ustala się obowiązek sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
Poniższy wykaz sporządzono w układzie porządkowym według oznaczeń na planszy w skali 1:10.000, nie przesądza on o kolejności uruchamiania poszczególnych planów miejscowych.

Lp. lub nr terenu na planszy	Lokalizacja	Dominująca funkcja terenu	Podstawa obowiązku sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
1	2	3	4
1	Bielowicko	zakład utylizacji odpadów komunalnych	Ustawa z dn. 07.07.1994r. o zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz.U. Nr 15 z 1999r., poz. 139) art. 13 ust. 1 pkt.4 – ze względu na istniejące uwarunkowania.

1	2	3	4
2	Grodziec	zespół usługowy	Ustawa z dn. 07.07.1994r. o zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz.U. Nr 15 z 1999r., poz. 139) art. 13 ust. 1 pkt.4 – ze względu na istniejące uwarunkowania.
3	Grodziec	rezydencjonalna i pensjonatowa	Ustawa z dn. 07.07.1994r. o zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz.U. Nr 15 z 1999r., poz. 139) art. 13 ust. 1 pkt.4 – ze względu na istniejące uwarunkowania.
4	Jasienica	zespół gospodarczy i logistyczny	Ustawa z dn. 07.07.1994r. o zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz.U. Nr 15 z 1999r., poz. 139) art. 13 ust. 1 pkt. 3a – obszar przewidziany do zorganizowania działalności inwestycyjnej.
5	Jasienica	mieszkaniowa	Ustawa z dn. 7.07.1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz.U. Nr 15 z 1999r. poz. 139) art.13 ust. 1 pkt. 3a – teren wyznaczony dla zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej
6	Jasienica	mieszkaniowa	Ustawa z dn. 7.07.1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz.U. Nr 15 z 1999r. poz. 139) art.13 ust. 1 pkt. 3a – teren wyznaczony dla zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej
7	Jasienica	mieszkaniowa	Ustawa z dn. 7.07.1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz.U. Nr 15 z 1999r. poz. 139) art.13 ust. 1 pkt. 3a – teren wyznaczony dla zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej
8	Jasienica	gospodarcza	Ustawa z dn. 07.07.1994r. o zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz.U. Nr 15 z 1999r., poz. 139) art. 13 ust. 1 pkt.4 – ze względu na istniejące uwarunkowania.
9	Jasienica i Międzyrzecze Górne	dzielnica przemysłowa	Ustawa z dn. 07.07.1994r. o zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz.U. Nr 15 z 1999r., poz. 139) art. 13 ust. 1 pkt. 3a – obszar przewidziany do zorganizowania działalności inwestycyjnej.

1	2	3	4
10	Międzyrzecze Górne	przemysłowa	Ustawa z dn. 07.07.1994r. o zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz.U. Nr 15 z 1999r., poz. 139) art. 13 ust. 1 pkt. 3a – obszar przewidziany do zorganizowania działalności inwestycyjnej.
11	Mazańcowice	mieszkaniowa – rezydencjonalna	Ustawa z dn. 07.07.1994r. o zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz.U. Nr 15 z 1999r., poz. 139) art. 13 ust. 1 pkt.4 – ze względu na istniejące uwarunkowania.
12	Mazańcowice	mieszkaniowa – rezydencjonalna	Ustawa z dn. 07.07.1994r. o zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz.U. Nr 15 z 1999r., poz. 139) art. 13 ust. 1 pkt.4 – ze względu na istniejące uwarunkowania.

4. Dla niżej wymienionych terenów przedstawionych na rysunku STUDIUM uznaje się za pożądane wykonanie opracowań studialnych określających zasady i formy ich zagospodarowania w formie koncepcji programowo-przestrzennych.

Oznaczenie terenu na planszy	Położenie w sołectwie	Dominująca funkcja terenu
A	Grodziec	rekreacyjno-sportowa
B	Jasienica	usługowa
C	Międzyrzecze Górne	rekreacyjno-sportowa
D	Międzyrzecze Górne	zbiornik retencyjny wraz z ośrodkiem przywodnym

BIBLIOGRAFIA

1. „Atlas zasobów, walorów i zagrożeń środowiska geograficznego Polski”, Polska Akademia Nauk Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania, Warszawa 1994.
2. Decyzja 142/96 Urzędu Wojewódzkiego w Bielsku-Białej dotycząca koncesji na eksploatację kruszywa naturalnego w Międzyrzeczu Górnym.
3. Edukacja środowiska a kształtowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa cz. I i cz. II – Pilica, Burchard J., Nalewajko J., Magazyn Edukacyjno-Ekologiczny nr nr 7, 8, 9, Agencja Wydawnicza „PILICA”, Tomaszów Maz. 1997.
4. Geografia Polski, Mezoregiony fizyczno-geograficzne, Kondracki J., Wyd. Naukowe PWN, Warszawa.
5. Gminy w Polsce w 1996 r., Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 1998.
6. Gospodarka nieruchomościami, zagospodarowanie przestrzeni i prawo budowlane, Zeszyt 6, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, Warszawa 1999.
7. Informacja o przebiegu wykonania budżetu gminy Jasienica za I półrocze 1998 roku.
8. Informacja Urzędu Gminy o stanie zaludnienia poszczególnych sołectw w latach 1991-1998.
9. Informacja Urzędu Gminy o stanie zabudowy (ilość domów w sołectwach), 1999.
10. „Jak budować program ekorozwoju w gminie wiejskiej”, Poradnik dla gmin i organizacji pozarządowych. Projekt sieci demokratycznej. Irena Krukowska-Szopa i Andrzej Ruszlewski, Jelenia Góra – Legnica 1998.
11. „Jasienica – miesięcznik lokalnej gminy”.
12. „Jasienica – plan gminy”, skala 1:17500, Art. Graf Studio, Bielsko-Biała, 1998.
13. Kanalizacja gminy Jasienica – Koncepcja inwestycyjno-ekonomiczna odprowadzania i oczyszczania ścieków z terenu gminy Jasienica położonego w zlewni rzeki Wapienicy i Jasienicy”, projektant mgr inż. Joanna Cios, Firma inżynierska „All-CON” Sp. z o.o., Bielsko-Biała, grudzień 1998.
14. Klasyfikacja gmin pod względem występowania zagrożeń środowiska (weryfikacja obszarów ekologicznego zagrożenia). Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Warszawa 1995.
15. Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET-POLSKA. IUCN – Program Europy, Liro red. 1995 – Fundacja IUCN Poland, Warszawa 1995.
16. Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju Polska 2000 Plus – Raporty 1, 2, 3, Centralny Urząd Planowania (pod kierunkiem prof. dr. hab. inż. arch. Jerzego Kołodziejskiego), Warszawa 1995.
17. Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju Polska 2000 Plus – Makroregionalne konferencje konsultacyjne, Centralny Urząd Planowania, Warszawa 1995.

18. Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju Polska 2000 Plus – Rządowe Centrum Studiów Strategicznych (pod kierunkiem prof. dr. hab. inż. arch. Jerzego Kołodziejskiego), Warszawa 1997.
19. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, 1997.
20. Mapa obszarów głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony 1:500.000, redaktor A.S. Kleczkowski.
21. Mapa sytuacyjno-wysokościowa Jasienica 1:10.000.
22. Miejscowy perspektywiczny plan ogólny zagospodarowania przestrzennego gminy Jasienica, Przedsiębiorstwo „Probus” Sp. z o.o., Bielsko Biała, Główny projektant mgr inż. arch. Eugeniusz Popek, pozostały zespół autorski: mgr Janina Truszyńska, mgr inż. Janusz Książek, mgr inż. Stefan Cebo, inż. Jan Niesyt, mgr inż. Zdzisław Traczewski, mgr inż. Eugeniusz Sawicki, mgr inż. Zygmunt Wyroba.
23. Nowa Karta Ateńska 1998 – Zasady planowania miast przyjęte przez Europejską Radę Urbanistów, Towarzystwo Urbanistów Polskich, Warszawa 1998.
24. Nowy podział kompetencji i zadań w administracji rządowej i samorządzie terytorialnym – stan prawny na dzień 1 stycznia 1999 roku – Zeszyt 2, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, Warszawa, styczeń-luty 1999.
25. Obwieszczenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 21 marca 1994 roku w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy dla ratowania środowiska (Dz.U. Nr 49, poz. 196).
26. Objasnienia mapy obszarów Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony 1:500.000, Kleczkowski A.S., Instytut Hydrogeologii i Geologii Inżynierskiej AGH, Kraków, 1990.
27. Pismo Prezesa Urzędu Mieszkalnictwa i Rozwoju Miast do Wojewodów z dnia 26.06.1998 r. znak GP-5/2-56/JK/98/281 w sprawie roli planowania przestrzennego w ograniczaniu wpływu powodzi na wielkość i rozmiary powodowanych przez nią strat.
28. Pismo Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach Zamiejscowego Oddziału Wydziału Ochrony Środowiska i Rolnictwa w Bielsku Białej z 12 maja 1999 roku w związku z przystąpieniem do opracowania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jasienica.
29. Pismo Służby Ochrony Zabytków w Katowicach Oddział Zamiejscowy Bielsko Biała z 26 kwietnia 1999 roku w sprawie opinii konserwatorskiej do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jasienica.
30. Pismo Zarządu Województwa Śląskiego z 11 maja 1999 roku przekazujące informacje sporządzone w oparciu o materiały planistyczne do STUDIUM zagospodarowania przestrzennego województwa bielskiego.
31. Podstawowe dane o gminach i województwie – Samorząd Województwa Bielskiego, Urząd Statystyczny, Sejmik Samorządowy Województwa Bielskiego, Bielsko-Biała, październik 1998.
32. Porozumienie w sprawie gospodarki odpadami Urzędu Gminy, 1998.

33. Pół wieku Instytutu Zootechniki – Zootechnicznego Zakładu Doświadczalnego w Grodźcu Śląskim 1946-1996, Zootechniczny Zakład Doświadczalny w Grodźcu Śląskim, Grodziec Śląski 1997.
34. Program ochrony środowiska województwa bielskiego do roku 2015, Urząd Wojewódzki Bielsko-Biała, 1996.
35. „Prognoza skutków wpływu zmian ustaleń miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze dla sołectwa Mazańcowice w gminie Jasienica”, mgr inż. Barbara Łatkiewicz – rzeczoznawca, Bielsko-Biała czerwiec 1998.
36. „Projekt – karty internetowe gminy Jasienica”, autor stron Piotr Koliber, 1999.
37. Przyrodnicze kryteria gospodarki przestrzennej w świetle ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym z 1994 roku, Kozłowski S., Warszawa 1995.
38. Rejestr tworów przyrody poddanych pod ochronę, Dział B, Pomniki Przyrody – Gmina Jasienica.
39. Rocznik Statystyczny Głównego Urzędu Statystycznego, 1997.
40. Rocznik Statystyczny Województwa Bielskiego, Urząd Statystyczny w Bielsku-Białej, 1998.
41. Rozporządzenie Rady Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 11.08.1998r. w sprawie szczegółowych zasad ochrony przed promieniowaniem szkodliwym dla ludzi i środowiska, dopuszczalnych poziomów promieniowania jakie mogą występować w środowisku oraz wymagań obowiązujących przy wykonywaniu pomiarów kontrolnych promieniowania (Dz.U. Nr 107, poz. 676).
42. Rozporządzenie MOŚZNiL z dnia 12.02.1990 roku w sprawie ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem (Dziennik Ustaw RP Nr 15, poz. 92).
43. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 14.11.1995r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać sieci gazowe (Dz.U. Nr 139 z 1995, poz. 686).
44. Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz.U. Nr 43, poz. 430).
45. Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie utworzenia powiatów z 7 sierpnia 1998 roku (Dz.U. Nr 103, poz. 632).
46. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 stycznia 1996 roku w sprawie ustalenia sieci autostrad i dróg ekspresowych (Dz.U. Nr 12, poz. 63).
47. „Stan, ruch naturalny i wędrownikowy ludności w III kwartale 1998 roku”, Główny Urząd Statystyczny Departament Badań Demograficznych, Tabela bilansowa.
48. „Strategia rozwoju Gminy Jasienica (projekt)”, Zarząd Gminy Jasienica, zespół autorski: mgr inż. Krzysztof Karski, autor kierujący, mgr Kazimierz Bald, mgr inż. arch. Ewa Krakowska, mgr inż. Mieczysław Żabicki, 1999.
49. „Strategia wdrażania krajowej sieci ekologicznej ECONET-POLSKA” praca zbiorowa pod redakcją Anny Liro, Fundacja IUCN Poland, Warszawa 1998.

50. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy – przewodnik metodyczny. Praca zbiorowa pod redakcją dr. hab. Inż. arch. Prof. IGPK Zygmunta Ziobrowskiego, Ministerstwo Budownictwa, Gospodarki Przestrzennej, Instytut Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej, Oddział w Krakowie, Kraków 1996.
51. Studium zagospodarowania przestrzennego województwa – poradnik metodyczny. Praca zbiorowa pod redakcją mgr. Kazimierza Balda. Wydawnictwo: Towarzystwo Urbanistów Polskich, Zarząd Główny, Warszawa 1996, pod egidą Ministerstwa Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa – Departament Urbanistyki i Gospodarki Miejskiej.
52. Uchwała Rady Gminy w Jasienicy Nr XII/74/91 z dnia 29 sierpnia 1991 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Jasienica.
53. Uchwała Nr XXIX/189/98 Rady Gminy w Jasienicy z dnia 23 kwietnia 1998 roku w sprawie zmian miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Jasienica w sołectwie Międzyrzecze Górne – ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Bielskiego Nr 8, poz. 101 z dnia 29 maja 1998 r.
54. Uchwała Nr XXIX/188/98 Rady Gminy w Jasienicy z dnia 23 kwietnia 1998 roku w sprawie zmian miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Jasienica w sołectwie Rudzica ogłoszona w Dzienniku Urzędowy Województwa Bielskiego Nr 8, poz. 100 z dnia 29 maja 1998 r.
55. Uchwała Nr XXX/197/98 Rady Gminy w Jasienicy z 28 maja 1998 roku w sprawie założenia Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej „OLZA” z siedzibą w Cieszynie.
56. Uchwała Nr XXXI/205/98 Rady Gminy w Jasienicy z dnia 18 czerwca 1998 roku dotycząca zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Jasienica w sołectwie Mazańcowice ogłoszona w dzienniku Urzędowym Województwa Bielskiego Nr 13 z dnia 17 sierpnia 1998 r.
57. Ustawa o gospodarce nieruchomościami z dnia 21 sierpnia 1997 roku (Dz.U. Nr 115, poz. 741).
58. Ustawa o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U. Nr 13 z 1996r., poz. 74 wraz ze zmianami Dz.U. Nr 162 z 1998r. poz. 1126).
59. Ustawa o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa z 24 lipca 1998 roku (Dz.U. Nr 96, poz. 603).
60. Ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym z 7 lipca 1994 roku (tekst jednolity: Dz.U. Nr 15 z 1999 r., poz. 13).
61. Ustawa z dnia 16 października 1991 roku o ochronie przyrody (Dz.U. Nr 114, poz. 492).
62. Ustawa Prawo energetyczne z dnia 10 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 54, poz. 348 z późn. zm.) wraz z przepisami wykonawczymi.
63. Wydruki z rejestrów REGON – Urząd Gminy w Jasienicy, 1999.

64. Wypowiedzi w ramach dyskusji makroregionalnych 1995 w „Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju, Makroregionalne Konferencje Konsultacyjne”, Warszawa 1995 r. Jan Kohut – Firma Inżynieryjna „All-CON” w Bielsku Białej, Andrzej Melzer – Firma Inżynieryjna „All-CON” w Bielsku Białej, Eugeniusz Popek – Towarzystwo Urbanistów Polskich w Bielsku Białej.
65. Wytyczne archeologiczno-konserwatorskie, Śląski Wojewódzki Oddział Służby Ochrony Zabytków w Katowicach, Oddział Zamiejscowy w Bielsku-Białej, 27.04.1999 w sprawie „Studium zagospodarowania przestrzennego gminy Jasienica”.
66. „Założenia metodyczne i organizacyjne planowania regionalnego”. Kazimierz Bald – Spółka „Teren” Łódź (wypowiedź w pracy zbiorowej, kierownik tematu Józef Zygmunt Ziobrowski), Instytut Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej, Kraków 1998.